

TẠP CHÍ SÁNG TÁC, NGHIÊN CỨU LÝ LUẬN PHÊ BÌNH VĂN HỌC NGHỆ THUẬT

Ấm Áp Tình Xuân

Xuân Quý Mão đang về, thời tiết đất trời chuyển giao, muôn hoa khoe sắc. Mỗi người cũng dâng trào cảm xúc với tâm trạng phấn chấn, rạo rực đón Xuân yêu thương, mong muốn được sum vầy - gia đình đoàn viên: Cầu chúc một năm mới, khát vọng mới thành công, phồn vinh, Hạnh phúc!

Nhìn lại năm Nhâm Dần vừa qua, một năm nhiều khó khăn và thách thức, diễn biến khó lường, nhất là tình hình giá nhiên liệu tăng - giảm liên tục do ảnh hưởng chung của thế giới; có khi một vài nơi còn khan hiếm không đủ cung cấp cho thị trường, các phương tiện vận tải thực sự dẫn đò trong kinh doanh, khai thác... ảnh hưởng rất lớn đến đời sống xã hội. Nhưng với sự quyết tâm cao của cả hệ thống chính trị, đất nước nhanh chóng có những chính sách phù hợp chuyển trạng thái phục hồi, ổn định, phát triển đồng bộ các lĩnh vực, tình hình xã hội phát triển khởi sắc sau đại dịch. Tỉnh Bình Phước cũng đạt và vượt chỉ tiêu tổng thu ngân sách đề ra từ đầu năm (tăng trưởng kinh tế của tỉnh tăng 9,1%; thu ngân sách tỉnh GRDP đạt 14.535 tỉ đồng); mức hưởng thụ vật chất và tinh thần của người dân từng bước tăng lên rõ rệt.

Sự nghiệp Văn hóa, Văn học Nghệ thuật được Đảng, Nhà nước tiếp tục đặc biệt quan tâm thông qua Hội thảo Quốc gia “Hệ giá trị Quốc gia, hệ giá trị Văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam trong thời kỳ mới”. Hội thảo đã tiếp tục khơi dậy mạnh mẽ tinh thần yêu nước, ý chí tự cường dân tộc và khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc. Phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị, của nền Văn hóa và con người Việt Nam... kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại; phát huy tối đa nội lực, tranh thủ ngoại lực, trong đó nguồn lực nội sinh, nhất là nguồn lực con người là quan trọng nhất.

Xuân về, giới văn nghệ tỉnh nhà cũng nhắc nhớ và tin tưởng vào những phương hướng, nhiệm vụ do Đại hội Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh Bình Phước khóa IV, nhiệm kỳ 2022 - 2027 vừa tổ chức thành công. Văn nghệ sĩ Bình Phước luôn đoàn kết, đồng hành và đặt niềm tin vào sự quan tâm của Đảng bộ, chính quyền địa phương. Trong không khí ấm áp tình Xuân Quý Mão chúng ta tin tưởng và kỳ vọng thời gian tới những tài năng, tâm huyết, đam mê của văn nghệ sĩ sẽ tỏa sáng; công chúng vui mừng đón nhận những tác phẩm Văn học Nghệ thuật giàu tính nhân văn, câu chuyện tử tế mang hơi thở cuộc sống tươi đẹp, những hoài bão và khát vọng xây dựng quê hương Bình Phước đẹp giàu...

“... Nhà nhà vui đón Xuân hồng

Tình người chan chứa ấm nồng mai sau”

Trước thềm năm mới Quý Mão - 2023, Ban Biên tập Tạp chí Văn nghệ trân trọng gửi lời chúc đến quý độc giả, các cộng tác viên, văn nghệ sĩ tỉnh nhà luôn khỏe cả sức lực và trí lực, cuộc sống luôn đầy ắp niềm vui, hạnh phúc và thành công!

Chúc mừng năm mới Quý Mão!

BAN BIÊN TẬP

HỘI ĐỒNG BIÊN TẬP

Nhà Nghiên cứu VNDG

Lê Văn Quang - Chủ tịch

Nhà báo

Phạm Hiến - P. Chủ tịch Thường trực

CÁC ỦY VIÊN

Nhà Nghiên cứu VNDG

Ma Ly Phước

Nhạc sĩ **Vũ Quang Vượng**

Họa sĩ **Nguyễn Duy Hồng**

Nghệ sĩ Nhiếp ảnh **Nguyễn Văn Phúc**

Nhà văn **Ngô Thị Ngọc Diệp**

TỔNG BIÊN TẬP

Phạm Hiến

THƯ KÝ TÒA SOẠN

Trương Quốc Cường

BIÊN TẬP:

Nguyễn Văn Dương

Trần Vũ

TRÌNH BÀY:

Quốc Cường

SỬA BẢN IN:

Lê Thị Hương

Bìa 1: *Nét xuân thi*

Ảnh: *Nguyễn Văn Phúc*

TÒA SOẠN

Số 1, Nguyễn Thị Minh Khai, P. Tân Phú, TP. Đồng Xoài, tỉnh Bình Phước.

ĐT: 02713888507 Fax: 02713887132

Gmail: tapchivannghebinhphuoc@gmail.com

In 1.000 cuốn, khổ 20 x 28cm, 76 trang.

In tại Nhà in Bình Phước.

Giấy phép xuất bản số: 388/GP-BTTTT do Bộ Thông tin và Truyền thông cấp ngày: 13/8/2015; Công văn số: 1674-CBC-BCĐP của Cục Báo chí ngày 15/12/2022 về việc xuất bản số Xuân Quý Mão 2023.

In và nộp lưu chiểu tháng 01/2023.

TRONG SỐ NÀY

1 **ẤM ÁP TÌNH XUÂN - BBT**

4 **TƯ TƯỞNG ĐỘC LẬP, TỰ DO TRONG BÀI THƠ CHÚC TẾT CUỐI CÙNG CỦA CÁC HỌ -**

Lê Thành Văn

6 **10 SỰ KIỆN VĂN HÓA, VĂN HỌC NGHỆ THUẬT NỔI BẬT TỈNH BÌNH PHƯỚC NĂM 2022 - TCVN**

11 **ĐỘNG CHỈ VÕ VĂN THƯỜNG: THỂ CHẾ, CHÍNH SÁCH PHẢI TẠO ĐỘNG LỰC PHÁT TRIỂN VĂN HÓA, CON NGƯỜI VIỆT NAM**

15 **VĂN HÓA, VĂN NGHỆ VỚI SỰ NGHIỆP ĐAU TRANH GIẢI PHÓNG ĐẤT NƯỚC, XÂY DỰNG VÀ BẢO VỆ TỔ QUỐC - Nguyễn Thế Kỷ**

17 **HỘI THẢO 15 NĂM TRIỂN KHAI NGHỊ QUYẾT 23 VỀ VĂN HỌC NGHỆ THUẬT**

19 **TRUNG BÀY CHUYÊN ĐỀ “XUÂN BIÊN CƯƠNG “XUÂN BIÊN CƯƠNG - HẢI ĐẢO” -**

Đinh Nho Dương

21 **“CÔNG SÓNG” LÊN VÙNG BIÊN: ĐỂ KHÔNG AI BỊ BỎ LẠI PHÍA SAU - Sỹ Tuyên - TTXVN**

Tap Chí Văn Nghệ Bình Phước

23

**MÈO - CHUỘT TRONG TRANH
ĐÔNG HỒ VIỆT NAM VÀ SỰ NHÂM
LẪN GIỮA HAI BỨC TRANH -**
Nguyễn Hoàng

25

QUÀ TẶNG - *Biên Linh*

30

**LỰC LƯỢNG VŨ TRANG BÌNH
PHƯỚC: 77 MÙA XUÂN, TIẾP NỐI
TRUYỀN THÔNG ANH HÙNG -**
Quảng Thạch

32

**NHẠC SĨ LA HỎI VỚI CA KHÚC
XUÂN VÀ TUỔI TRẺ -** *Trần Cao Vân*

36

**DU LỊCH NÔNG TRẠI - XU HƯỚNG
PHÁT TRIỂN -** *Trần Tấn*

39

MÁI NHÀ XƯA - LÁ MÂY -
Nguyễn Ngọc Lương

41

XUÂN AN HÒA -
Ngô Thị Ngọc Diệp

42

**ĐỒNG BÀO S' TIÊNG VỚI TẾT CỔ
TRUYỀN -** *Điểu Lành*

44

HOA MAI VÀ NGƯỜI LÍNH -
Ngô Thị Thu Sương

45

MÙA XUÂN CỦA CHA -
Lê Thị Nam Phương

47

TẾT CỦA MẸ TÔI -
Trần Thị Hoài Phương

48

TẢN MẠN VỀ XUÂN VÀ TẾT -
Phạm Thị Khánh

50

MÙA ĐÔNG VÀ NHỮNG NỖI NHỚ!
Nguyễn Thị Minh Lệ

56

ƠI HỒI MÁI TRANH! -
Thảo Linh

58

**MÙA XUÂN CỦA NGƯỜI LINH
BIÊN PHÒNG -** *Nguyễn Duy Hiến*

61

XUÂN VỀ TRÊN BIÊN CƯƠNG
Nguyễn Thị Hằng

63

CÒN MỘT MÙA XUÂN... -
Phan Đức Nam

65

DUỚI ÁNH BAN MAI -
Vương Thu Thủy

68

MÈO CHỊ, MÈO EM -
Ngọc Dung

71

ÁO MỚI NGÀY XUÂN -
Hồ Đình Hiệp

NHẠC:

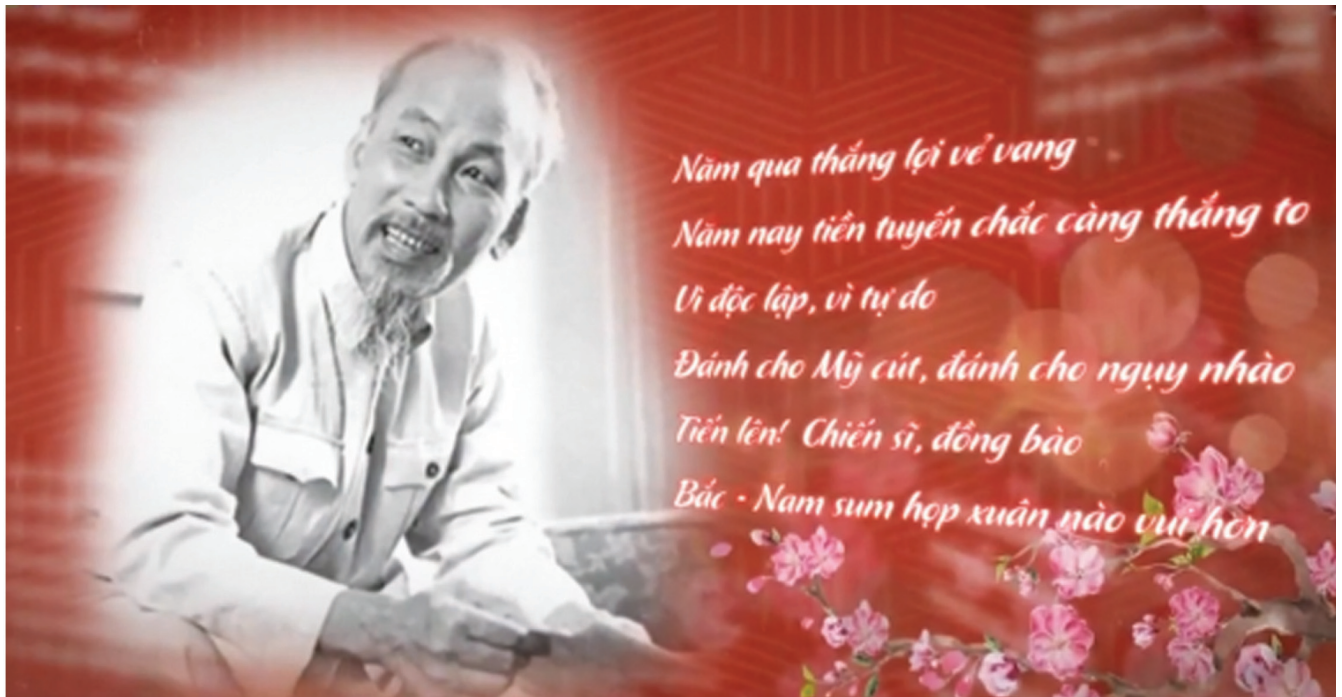
* **NẮNG XUÂN BÌNH PHƯỚC** - *Ns. Nguyễn Văn Luân*

* **RẠO RỰC MÙA XUÂN** - *Ns. Quang Vượng*

THƠ: HỒNG CHÂU, NGUYỄN TRỌNG ĐỒNG,
NGUYỄN HOÀNG OANH, XUÂN MẪN, TRƯỜNG
THIÊN, NGUYỄN THỊ THỦY, NGUYỄN KINH,
BÙI MINH THẮNG, LÊ ĐỨC LƯỢNG, TRỊNH
THỊ NGỌC, ĐOÀN THU HIỀN, TÓNG TRUNG,
TÔN NỮ MỸ HẠNH, ĐỨC VINH, NGUYỄN XUÂN
CƯỜNG, TỊNH BÌNH, NGUYỄN HỮU DIỄN,...

TƯ TƯỞNG ĐỘC LẬP, TỰ DO TRONG BÀI THƠ CHÚC TẾT CUỐI CÙNG CỦA BÁC HỒ

□ LÊ THÀNH VĂN

Độc lập, tự do là khát vọng cao đẹp trong suốt cuộc đời dân thân cho cách mạng của Hồ Chủ tịch. Từ thuở mới đôi mươi bốn ba đi tìm con đường cứu dân, cứu nước cho đến những ngày tháng cuối cùng, trái tim người chiến sĩ Nguyễn Ái Quốc vẫn thao thức không nguôi nỗi niềm lớn lao ấy. Đầu Xuân Kỷ Dậu 1969, như đã thành thường lệ, những dòng thơ nồng nàn, thiết tha gửi đến đồng bào và chiến sĩ cả nước lại vang lên. Đó cũng là những dòng thơ chúc Tết cuối cùng của Bác - Vị Cha già kính yêu của dân tộc Việt Nam, người đã khởi lên bài ca đẹp nhất cho một thời đại huy hoàng, hạnh phúc.

Từ năm 1942 đến năm 1969, Hồ Chủ tịch có tất cả 22 bài thơ chúc Tết đồng bào và chiến sĩ cả nước. Hầu hết ở mảng thơ này, lời thơ thường giản dị, ai nghe cũng hiểu vì người viết đã có ý thức về đối tượng mà mình hướng đến. Kết cấu trong mỗi bài thường là tổng kết thắng lợi của năm cũ, đề ra phương hướng cho năm mới, chúc mừng đồng bào và nhân dân khắp thế giới hạnh phúc, qua đó Bác kêu gọi mọi người đoàn kết, thi đua để hoàn thành tốt nhiệm vụ đã đề ra. Suốt 54 năm qua, bài thơ cuối cùng của Bác vẫn được nhiều người nhớ và thuộc nhất, bởi nó gắn với nhiều sự kiện trọng đại của đất nước, đồng thời đó là

thi phẩm mừng Xuân lần cuối của Người, kết tinh toàn bộ khát vọng, niềm tin về một Việt Nam độc lập, thống nhất, tự do và phát triển.

Chúc Tết Kỷ Dậu - 1969 vẫn với thể thơ lục bát truyền thống của dân tộc, hơi thơ tự nhiên mà hào sảng như một khúc quân hành, Hồ Chủ tịch đã mở đầu bài thơ bằng một tổng kết thắng lợi. Cảm hứng chủ đạo này xuất phát từ thực tiễn sau chiến thắng năm Mậu Thân 1968 buộc đế quốc Mỹ phải xuống thang, đồng thời cho ta thấy được lực lượng to lớn của cách mạng có thể đương đầu với các cường quốc khác:

*Năm qua thắng lợi vẻ vang
Năm nay tiền tuyến chắc càng*

thắng to.

Hai câu thơ mở đầu có hơi thơ thật tự nhiên, bình dị, nhưng dứt khoát và mạnh mẽ, nó chứa đựng sức nặng của một hiện thực mà đất nước và nhân dân ta đã dũng cảm vượt qua trong năm 1968. Từ thực tế đó, Người đã khẳng định niềm tin chiến thắng sang năm mới còn huy hoàng hơn, to lớn hơn: “Năm nay tiền tuyến chắc càng thắng to”. Trận thắng to mở màn trong mùa Xuân lịch sử 1968 đã tổng tiến công và nổi dậy trên khắp chiến trường miền Nam cũng đã được Bác đánh giá trong Thư chúc mừng năm mới: “Năm 1968 là năm quân và dân cả nước ta chiến thắng rất oanh liệt. Đế quốc Mỹ đã phải chấm dứt không điều kiện cuộc chiến tranh phá hoại ở miền Bắc. Từ đầu Xuân 1968, đồng bào và chiến sĩ miền Nam anh hùng liên tục tiến công, liên tục nổi dậy, giành được rất nhiều thắng lợi về vang”. Vì thế, hai câu thơ mở đầu được xem là một đánh giá khách quan, chính xác, tạo cơ sở cho những thắng lợi mới to lớn hơn sau này.

Mừng Xuân, với Hồ Chủ tịch, trước hết là mừng thắng trận. Vui thắng trận hòa trong niềm vui Xuân của đất trời làm cho lòng người thêm phấn khởi: “Tin mừng thắng trận nở như hoa” (Mừng Xuân 1967). Nhưng thắng trận chỉ là tạm thời, cho nên không vì thế mà chủ quan, xem thường mục đích cao cả là độc lập, tự do

cho Tổ quốc. Trong bài thơ này, cái trục chính, chân lý không bao giờ thay đổi ấy chính là “Không có gì quý hơn độc lập, tự do”. Độc lập, tự do là mục tiêu, là lẽ sống vô cùng cao quý của toàn dân tộc và cũng là lẽ riêng suốt cuộc đời Bác. Có độc lập, tự do mới có tất cả, là động lực lớn lao mà cả nhân dân phải quyết tâm làm cho bằng được, “trường kỳ kháng chiến nhất định thắng lợi”:

Vì độc lập, vì tự do

*Đánh cho Mỹ cút, đánh cho
ngụy nhào.*

Hai câu thơ vừa kết tinh tư tưởng độc lập, tự do của Bác vừa thể hiện phương châm chiến lược tài tình của quân và dân ta trong cuộc kháng chiến chống Mỹ vĩ đại. Lời thơ đanh thép, khí thơ sắc mạnh như muôn ngàn đoàn quân ra trận. Theo Bác, sau khi Mỹ cút, tất Ngụy phải nhào, đó chính là thời điểm cả dân tộc giành lại tự do, độc lập. Câu thơ dự báo thật tài tình, đồng thời cũng bộc lộ một niềm khát khao đến cháy bỏng của Người đối với vận mệnh đất nước. Chính ý chí kiên định, tấm lòng một niềm phụng sự cho cách mạng, cho nhân dân đã đưa Bác trở thành vị lãnh tụ thiêng liêng của toàn dân tộc, được nhân dân và bạn bè yêu chuộng hòa bình trên thế giới ngưỡng mộ và kính nể.

Bài thơ Chúc Tết Kỷ Dậu - 1969 kết thúc với lời hô gọi hùng hồn mà tha thiết, đồng dạng nhưng

lại đậm sâu ý vị trữ tình. Hai dấu chấm cảm được ngắt ra thành hai câu đặc biệt trong một dòng thơ đã tạo nên sức nặng về một khát vọng thống nhất non sông, khát vọng về một mục đích cao cả suốt một đời người mà Bác đã dẫn thân phụng hiến:

Tiến lên! Chiến sĩ, đồng bào!

*Bắc Nam sum họp, Xuân nào
vui hơn!*

Tính đến mùa Xuân Quý Mão 2023 này, Người đã “vào cuộc trường sinh nhẹ cánh bay” (Tố Hữu) đúng 54 năm, nhưng vẫn như lời núi sông tụ về đầu Xuân thắm, hình ảnh Bác Hồ và những bài thơ chúc Tết đầy âm vang, hào sảng, kết tinh khát vọng độc lập, tự do của dân tộc ta mãi mãi còn lan tỏa ngàn đời. Mừng Xuân 1969 - thi phẩm đánh dấu lần cuối cùng đọc thơ chúc Tết trước lúc Người “lên đường nhẹ bước tiên” - đã một lần nữa khẳng định vẻ đẹp tâm hồn, ý chí sắt son và niềm tin chiến thắng không gì lay chuyển của người chiến sĩ kiên trung, vị lãnh tụ thiên tài của nhân dân Việt Nam □

10

Sự Kiện Văn Hóa, Văn Học Nghệ Thuật Nổi Bật Tỉnh Bình Phước Năm 2022

1. TRIỂN LÃM MỸ THUẬT KHU VỰC VII DO BÌNH PHƯỚC PHỐI HỢP ĐĂNG CAI

Đồng chí Lê Văn Quang - Chủ tịch Hội VHNT trao hoa và quà cho các tác giả đạt giải tại triển lãm.
 Ảnh: Vũ Trần

Năm 2022, UBND tỉnh Bình Phước phối hợp với Hội Mỹ thuật Việt Nam tổ chức Triển lãm Mỹ thuật khu vực VII (9 tỉnh Đông Nam bộ), lần thứ 27. Triển lãm diễn ra từ ngày 8-8 đến 17-8-2022 tại Bảo tàng tỉnh Bình Phước.

Triển lãm Mỹ thuật khu vực VII là hoạt động thường niên của Hội Mỹ thuật Việt Nam với các tỉnh, thành trong các khu vực nhằm quảng bá các tác phẩm Mỹ thuật của từng khu vực; động viên, khích lệ đội ngũ họa sĩ, nghệ sĩ trong việc sáng tạo các tác phẩm có tư tưởng tốt, phản ánh những giá trị tốt đẹp của dân tộc, góp phần vào công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, xây dựng nhân cách và tâm hồn con người Việt Nam

trong thời đại mới. Triển lãm đã giới thiệu 151 tác phẩm của 128 tác giả.

Tại Triển lãm kỳ này, các họa sĩ tỉnh Bình Phước tự hào đóng góp 21 tác phẩm của 17 tác giả, từng bước định hình phong cách nghệ thuật để cùng với các họa sĩ, nghệ sĩ trong khu vực, đưa hoạt động Mỹ thuật vươn tầm cao mới; tích cực giới thiệu, khẳng định vị thế hoạt động Mỹ thuật Bình Phước trong khu vực và cả nước. Thông qua đó, tích cực quảng bá hình ảnh vùng đất, văn hóa, con người Bình Phước đến với du khách. dịp này, Ban tổ chức đã trao Giấy chứng nhận cho các tác giả đạt giải và trao hoa, quà cho những tác giả có tác phẩm được chọn trưng bày tại triển lãm.

2. ĐẠI HỘI HỘI VHNT TỈNH KHÓA IV, NHIỆM KỲ 2022-2027

Lãnh đạo Ủy ban Toàn quốc Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật Việt Nam tặng hoa chúc mừng các Đại biểu được Đại hội tín nhiệm bầu vào Ban Chấp hành Hội nhiệm kỳ 2022-2027.

Ngày 29 và 30-11-2022, Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh Bình Phước tổ chức Đại hội Đại biểu lần thứ IV, nhiệm kỳ 2022-2027. Đại hội có chủ đề “Đoàn kết - Dân chủ - Kỷ cương - Phát triển”.

Dự hội nghị có: Ủy viên Đoàn Chủ tịch Ủy ban Toàn quốc Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật Việt Nam, phụ trách khu vực Đông Nam bộ, Chủ tịch Hội Văn học Nghệ thuật Tây Ninh Đặng Thị Phượng; Trưởng văn phòng đại diện phía Nam của Ủy ban Toàn quốc Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật Việt Nam Lê Song Tùng.

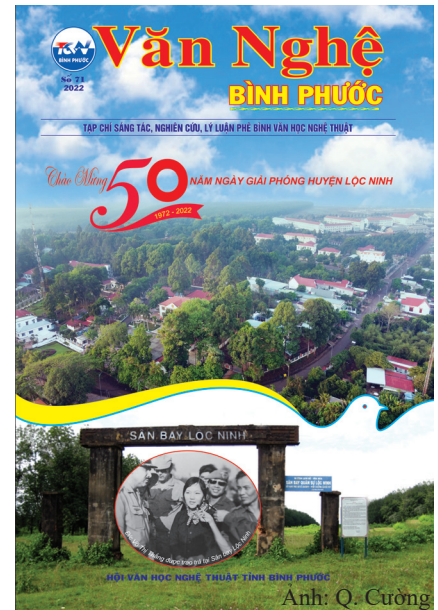
Lãnh đạo tỉnh có Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Trần Tuyết Minh, cùng đại diện lãnh đạo các Sở, Ban, Ngành liên quan. Tham dự hội nghị còn có 180 Đại biểu là hội viên Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh và Đại biểu đến từ các tỉnh, thành

khu vực miền Đông Nam bộ.

Đại hội đã bầu Ban Chấp hành Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh Bình Phước lần thứ IV, nhiệm kỳ 2022-2027 gồm 13 người. Ông Lê Văn Quang tiếp tục được Đại hội tín nhiệm bầu giữ chức Chủ tịch Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh Bình Phước.

Thay mặt lãnh đạo tỉnh, phát biểu tại Đại hội, Phó Giám đốc Sở Nội vụ Phạm Thành Chung đánh giá chủ đề của đại hội “Đoàn kết - Dân chủ - Kỷ cương - Phát triển” thể hiện rõ vai trò, nhiệm vụ, chức năng của một tổ chức chính trị - xã hội - nghề nghiệp thật sự quan trọng trong hệ thống chính trị. Đồng thời, đề nghị Hội tăng cường tìm tòi thể nghiệm những phương thức thể hiện và phong cách nghệ thuật mới với mục đích đáp ứng nhu cầu lành mạnh, đa dạng và bồi dưỡng lý tưởng, thi hiếu thẩm mỹ cho công chúng.

3. 50 NĂM GIẢI PHÓNG LỘC NINH

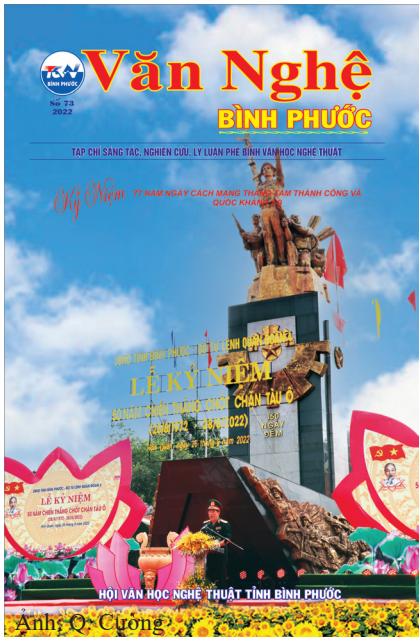
Sáng 7/4, tại Hội trường Trung tâm Chính trị huyện Lộc Ninh, tỉnh Bình Phước đã long trọng tổ chức Lễ kỷ niệm 50 năm Ngày giải phóng huyện Lộc Ninh (07/4/1972 - 07/4/2022) và đón nhận Huân chương Độc lập hạng Nhì, quyết định công nhận xã An toàn khu và vùng An toàn khu thời kỳ kháng chiến chống Mỹ.

Trong Diễn văn ôn lại sự kiện tại Lễ kỷ niệm, đồng chí Lê Trường Sơn - Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Bí thư Huyện ủy, Chủ tịch UBND huyện Lộc Ninh nhấn mạnh: Đúng vào ngày này cách đây 50 năm, ngày 07/4/1972, Đảng bộ, Chính quyền, quân và Nhân dân các dân tộc huyện Lộc Ninh vô cùng phấn khởi đón chào một sự kiện trọng đại trong lịch sử đấu tranh cách mạng, đó là ngày thắng lợi mở màn của Chiến dịch Nguyễn Huệ giải phóng hoàn toàn huyện Lộc Ninh - huyện đầu tiên

ở miền Nam được giải phóng.

Tại buổi Lễ, huyện Lộc Ninh đã vinh dự đón nhận Huân chương Độc lập hạng Nhì của Chủ tịch nước; đón nhận Quyết định của Thủ tướng Chính phủ về công nhận 6 xã, thị trấn An toàn khu và huyện Lộc Ninh là vùng An toàn khu thời kỳ kháng chiến chống Mỹ.

4. 50 NĂM CHIẾN THẮNG CHÓT CHẶN TÀU Ô - XÓM RUỘNG

Sáng 26-8, tại khu Di tích Quốc gia Đài chiến thắng Đường 13 “Tàu Ô - Xóm Ruộng”, thị trấn Tân Khai, huyện Hớn Quản, tỉnh Bình Phước, UBND tỉnh Bình Phước và Bộ tư lệnh Quân đoàn 4 phối hợp tổ chức Lễ kỷ niệm 50 năm Chiến thắng Chốt chặn Tàu Ô (28/8/1972 - 28/8/2022).

Trước buổi Lễ, các đại biểu đã thực hiện nghi thức dâng hương, dâng hoa, kính cẩn nghiêng mình trước anh linh các anh hùng liệt sĩ,

tưởng nhớ công lao to lớn, hy sinh vì độc lập, tự do của dân tộc, giải phóng, thống nhất đất nước.

Độc Diễn văn kỷ niệm tại buổi lễ, đồng chí Trần Tuệ Hiền, Chủ tịch UBND tỉnh Bình Phước đã nhấn mạnh, chiến thắng Chốt chặn - Tàu Ô có ý nghĩa hết sức quan trọng trong thắng lợi của Chiến dịch Nguyễn Huệ năm 1972. Với địa thế đặc biệt quan trọng, nằm án ngữ trên trục Đường 13, con đường huyết mạch của Mỹ - Ngụy trong tuyến phòng thủ Bắc Sài Gòn, Chốt chặn Tàu Ô trở thành một trọng điểm quyết chiến giữa ta và địch trong trận chiến năm 1972 ở Đông Nam bộ. Cùng với việc tiến công giải phóng Lộc Ninh (ngày 7-4-1972), quân ta bao vây thị xã An Lộc, gián tiếp uy hiếp Sài Gòn. Trước tình hình đó, địch điều binh chi viện, sử dụng nhiều thủ đoạn chiến tranh, các loại phương tiện, trang bị vũ khí hiện đại nhằm cứu nguy cho thị xã An Lộc và tái chiếm Lộc Ninh.

Phát biểu tại buổi Lễ, thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Quân ủy Trung ương và Bộ Quốc phòng, đồng chí Đại tướng Lương Cường nhấn mạnh, Chiến thắng Chốt chặn Tàu Ô là chiến công oanh liệt, ghi đậm tinh thần chiến đấu gan dạ, kiên cường, dũng cảm, đức hy sinh to lớn của cán bộ, chiến sĩ Sư đoàn 7 chủ lực Miền, của LLVT và nhân dân các dân tộc tỉnh Bình Phước, là biểu tượng sáng ngời của chủ nghĩa anh hùng cách mạng, biểu hiện độc đáo của nghệ thuật quân sự Việt Nam, lấy

ít địch nhiều, lấy nhỏ thắng lớn; là thắng lợi của lòng yêu nước; đã đánh bại ý đồ giải tỏa Đường 13 của địch, tạo điều kiện để ta củng cố, ổn định vùng mới được giải phóng, bảo vệ vững chắc các cơ quan đầu não của Trung ương Cục miền Nam, đẩy mạnh thế trận chiến tranh nhân dân, góp phần làm thay đổi cục diện chiến trường, tạo thế và lực có lợi cho cách mạng Việt Nam.

5. THÀNH LẬP THỊ XÃ CHƠN THÀNH

Sáng 1/10, tại tỉnh Bình Phước, Tổng Thư ký Quốc hội, Chủ nhiệm Văn phòng Quốc hội Bùi Văn Cường đã công bố Nghị quyết 570/NQ-UBTVQH15 ngày 11/8/2022 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc thành lập thị xã Chơn Thành và 5 phường thuộc thị xã Chơn Thành, tỉnh Bình Phước, gồm: phường Hưng Long, phường Thành Tâm, phường Minh Hưng, phường Minh Long và phường Minh Thành.

Thị xã Chơn Thành thuộc tỉnh Bình Phước được thành lập trên cơ sở toàn bộ 390,34 km2 diện tích tự nhiên và quy mô dân số 121.083 người của huyện Chơn Thành. Thị xã Chơn Thành giáp các huyện Đồng Phú, Hớn Quản, thành phố Đồng Xoài và tỉnh Bình Dương.

Sau khi thành lập thị xã Chơn Thành và thành lập 5 phường, thị xã Chơn Thành có 9 đơn vị hành chính cấp xã, gồm 5 phường: Hưng Long, Minh Hưng, Minh Long, Minh Thành, Thành Tâm và

Đồng chí Vương Đình Huệ - Chủ tịch Quốc hội trao Nghị quyết của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc thành lập thị xã Chơn Thành và các phường thuộc thị xã Chơn Thành, tỉnh Bình Phước.
Ảnh: Vũ Trần

4 xã: Minh Thắng, Minh Lập, Nha Bích, Quang Minh. Tỉnh Bình Phước có 11 đơn vị hành chính cấp huyện, gồm 1 thành phố, 3 thị xã và 7 huyện; 111 đơn vị hành chính cấp xã, gồm 86 xã, 20 phường và 5 thị trấn.

Tại buổi lễ Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ đã trao Nghị quyết số 570/NQ-UBTVQH15 ngày 11/8/2022 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội và chúc mừng Đảng bộ, chính quyền và nhân dân thị xã Chơn Thành, tỉnh Bình Phước.

Phát biểu chúc mừng thị xã Chơn Thành, Chủ tịch Quốc hội nhấn mạnh, việc Ủy ban Thường vụ Quốc hội ban hành Nghị quyết số 570/NQ-UBTVQH15, với thời điểm công bố và có hiệu lực từ ngày 1/10/2022 là dấu mốc quan trọng trong lịch sử hình thành và phát triển của Chơn Thành, đồng thời là niềm vinh dự, tự hào của Đảng bộ, chính quyền và nhân dân tỉnh Bình Phước và thị xã Chơn Thành khi Chơn Thành chính thức trở thành 1 đô thị mới của tỉnh Bình Phước nói riêng và cả nước nói chung.

6. TRƯNG BÀY KHÔNG GIAN SÁCH “MỪNG ĐẢNG - MỪNG XUÂN NHÂM DẦN 2022”

Không gian trưng bày báo Xuân Nhâm Dần 2022.

Ảnh: TL

Thiết thực chào mừng kỷ niệm 25 năm Ngày tái lập tỉnh (01/01/1997 - 01/01/2022), 92 năm ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam (03/02/1930 - 03/02/2022). Từ ngày từ 29/01/2022 đến ngày

06/02/2022 (Nhằm ngày 27 tháng Chạp năm Tân Sửu đến hết ngày 06 tháng Giêng năm Nhâm Dần) tại Đường hoa Xuân Quảng trường 23/3. Thư viện Bình Phước tổ chức không gian sách “mừng Đảng, mừng Xuân Nhâm Dần 2022”.

Với gần 10.000 bản sách, báo: Về Đảng Cộng sản Việt Nam, Bác Hồ; Lịch sử Đảng bộ tỉnh Bình Phước, sách văn học, khoa học, thiếu nhi... và 6 mô hình sách nghệ thuật được trưng bày Mừng Đảng, Mừng Xuân Nhâm Dần năm 2022. Đây là hoạt động mở đầu trong chuỗi hoạt động của Thư viện tỉnh trong năm 2022, nhằm tuyên truyền đến người dân địa phương về những thành tựu của tỉnh nhà trong 25 năm qua, về truyền thống lịch sử vẻ vang của Đảng trong suốt 92 năm xây dựng và trưởng thành. Theo đó, không gian sách, tạo không khí vui tươi, phấn khởi, nâng cao đời sống văn hóa, tinh thần cho nhân dân mỗi độ Tết đến, Xuân về.

7. 21 VĂN NGHỆ SĨ ĐẠT GIẢI THƯỞNG VĂN HỌC NGHỆ THUẬT

Sáng (23/3), Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh tổ chức buổi Lễ chúc mừng văn nghệ sĩ đạt giải thưởng cấp Trung ương và giải thưởng Văn học Nghệ thuật tỉnh Bình Phước lần thứ I. Đây là hoạt động nhằm biểu dương những thành tích, đóng góp của đội ngũ văn nghệ sĩ trong sự nghiệp xây dựng và phát triển Văn học Nghệ thuật của tỉnh.

Xét tặng các tác giả chuyên và không chuyên có tác phẩm, cụm tác

phẩm mang giá trị tư tưởng, nghệ thuật cao về đề tài đất và người Bình Phước. Mặc dù lần đầu tiên tổ chức nhưng đội ngũ văn nghệ sĩ tỉnh nhà đã có nhiều tác phẩm chất lượng, góp phần quảng bá hình ảnh

Nghệ thuật tỉnh đã tặng hoa chúc mừng 21 văn nghệ sĩ đạt giải thưởng, trong đó có 3 văn nghệ sĩ đạt các giải thưởng do Trung ương tổ chức.

Thời gian tới, Hội Văn học

Nghệ thuật tỉnh hy vọng các tác giả sẽ có thêm nhiều tác phẩm xuất sắc, đáp ứng nhu cầu thưởng thức nghệ thuật của người dân, tích cực tham gia các giải

Giám đốc Sở Thông tin và Truyền thông Nguyễn Minh Quang tặng hoa chúc mừng các văn nghệ sĩ đạt Giải thưởng Văn học nghệ thuật tỉnh Bình Phước lần thứ I. Ảnh: TL

đẹp về vùng đất và con người cũng như bản sắc văn hóa độc đáo của các dân tộc trên địa bàn tỉnh.

Tại buổi Lễ, Hội Văn học

thưởng do Trung ương và tỉnh tổ chức, đồng thời góp phần quảng bá hình ảnh của tỉnh Bình Phước rộng khắp trên cả nước.

khua trong đấu tranh, bảo vệ Tổ quốc, thành tựu xây dựng quê hương, đất nước trong thời kỳ đổi mới; thành tựu 25 năm đổi mới...

8. LIÊN HOAN ĐỒN CA TÀI TỬ TỈNH BÌNH PHƯỚC LẦN THỨ VI, NĂM 2022

Từ ngày 24 đến 25-3-2022, tại Trung tâm Văn hóa tỉnh, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tổ chức Liên hoan đờn ca tài tử tỉnh Bình Phước lần thứ VI, năm 2022.

Liên hoan Đờn ca Tài tử tỉnh Bình Phước lần thứ VI, năm 2022 có chủ đề “Khát vọng vươn lên” với sự tham gia của 12 đoàn và câu lạc bộ đờn ca tài tử đến từ các huyện, thị xã, thành phố trong tỉnh. Các đoàn tham dự liên hoan thể hiện 72 tiết mục có nội dung ca ngợi Đảng, Bác Hồ kính yêu, giáo dục truyền thống cách mạng; ca ngợi tinh thần kiên cường, bất

9. NGÀY HỘI GIA ĐÌNH CÁC TỈNH ĐÔNG NAM BỘ LẦN XI, NĂM 2022

Tối 23-6, tại Trung tâm Văn hóa tỉnh, UBND tỉnh Bình Phước đăng cai tổ chức lễ khai mạc Ngày hội gia đình các tỉnh Đông Nam bộ lần thứ XI, năm 2022.

Với chủ đề “Gia đình bình an, xã hội hạnh phúc”, Ngày hội gia đình các tỉnh Đông Nam bộ lần thứ XI, năm 2022 là hoạt động hướng đến Ngày gia đình Việt Nam 28-6 và Tháng hành động phòng, chống bạo lực gia đình. Đồng thời, tạo

điều kiện cho các gia đình giao lưu, trao đổi kinh nghiệm, thể hiện năng khiếu trên các lĩnh vực văn hóa, văn nghệ, thể thao... lồng ghép nội dung tuyên truyền phòng, chống bạo lực gia đình với tổng thời gian tối đa là 15 phút.

10. CHƯƠNG TRÌNH VĂN NGHỆ ĐẶC BIỆT CHÀO NĂM MỚI 2023

Tối 31-12-2022, tại Quảng trường tỉnh. Chương trình lễ hội “Bình Phước chào năm mới 2023” với phần lễ chính thức được tổ chức trang trọng nhằm thiết thực chào mừng kỷ niệm 26 năm Ngày

tái lập tỉnh Bình Phước (1/1/1997-1/1/2023) và kỷ niệm 93 năm Ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam (3/2/1930-3/2/2023); chào đón năm mới 2023 và tết cổ truyền Quý Mão, dưới sự chỉ đạo của Tỉnh ủy, HĐND, UBND, UBMTTQVN tỉnh Bình Phước, Đài Phát thanh - Truyền hình và Báo Bình Phước (BPTV) chủ trì, phối hợp với UBND thành phố Đồng Xoài, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tổ chức lễ hội “Bình Phước chào năm mới 2023” □

Đồng chí VÕ VĂN THƯỜNG: THỂ CHẾ, CHÍNH SÁCH PHẢI TẠO ĐỘNG LỰC PHÁT TRIỂN VĂN HÓA, CON NGƯỜI VIỆT NAM

Chiều 17/12, tại Trung tâm Văn hóa Kinh Bắc - tỉnh Bắc Ninh đã diễn ra Hội thảo Văn hóa 2022. Tại Hội thảo đồng chí Võ Văn Thường - Ủy viên Bộ Chính trị, Thường trực Ban Bí thư đã có bài phát biểu quan trọng. Tạp chí Văn nghệ giới thiệu.

Đồng chí Võ Văn Thường, Ủy viên Bộ Chính trị, Thường trực Ban Bí thư phát biểu.

Ảnh: TL

Đồng chí Võ Văn Thường nhấn mạnh, Hội thảo có chủ đề “Thể chế, chính sách và nguồn lực cho phát triển Văn hóa” - một hoạt động thiết thực triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng và chỉ đạo của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc năm 2021.

Trải qua hàng nghìn năm dựng nước và giữ nước, nhân dân ta đã tạo dựng nên nền Văn hóa đặc sắc,

kết tinh quá trình lao động, đấu tranh chống thiên tai, địch họa, được kế thừa, bổ sung, phát triển qua nhiều thế hệ, thể hiện sâu sắc trình độ, nghệ thuật ứng xử với tự nhiên và xã hội.

“Nền Văn hóa giàu bản sắc của dân tộc đã là bệ đỡ, tạo sức mạnh nội sinh để đất nước vượt qua muôn vàn thử thách, gian nan, tiến lên theo dòng chảy của lịch sử. Những năm qua, đặc biệt

là những năm đất nước đổi mới, với sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của các Cấp ủy, tổ chức Đảng và các cơ quan Nhà nước; tham gia tích cực của Mặt trận Tổ quốc, đoàn thể các cấp; sự chủ động, nỗ lực của ngành Văn hóa, nhiệm vụ xây dựng, phát triển Văn hoá, con người Việt Nam đã có nhiều chuyển biến tích cực. Chất lượng, hiệu quả hoạt động Văn hoá từng bước được nâng cao; nhiều giá trị

Văn hoá truyền thống tốt đẹp của dân tộc được kế thừa, phát huy”, đồng chí Võ Văn Thường nêu rõ.

Đồng chí Võ Văn Thường nhấn mạnh, việc đấu tranh, phê phán, đẩy lùi cái xấu, cái ác, cái lạc hậu được chú trọng. Các giá trị nhân văn, tinh thần đoàn kết, tương thân, tương ái được phát huy cao độ, nhất là những thời điểm đất nước khó khăn, thiên tai, dịch bệnh. Hệ thống pháp luật, cơ chế, chính sách về Văn hóa nói chung và các lĩnh vực cụ thể của Văn hóa nói riêng từng bước được bổ sung, hoàn thiện, đáp ứng tốt hơn các yêu cầu thực tiễn. Chủ trương của Đảng trên các lĩnh vực quan trọng của Văn hóa đã được thể chế hóa, tạo hành lang pháp lý thúc đẩy Văn hóa phát triển. Việt Nam đã phê chuẩn, tham gia và nội luật hóa hầu hết các Công ước Quốc tế về quyền con người, trong đó có các quyền về Văn hóa, thúc đẩy, bảo vệ các quyền về Văn hóa phù hợp các nguyên tắc, chuẩn mực Quốc tế, tạo điều kiện thuận lợi để giao lưu, hợp tác, quảng bá Văn hóa, giới thiệu về đất nước và con người Việt Nam ra thế giới.

Thường trực Ban Bí thư cũng cho rằng, vị trí, vai trò của Văn hóa chưa thực sự được đặt ngang hàng với kinh tế, chính trị, xã hội. Môi trường văn hoá có những mặt chưa thực sự lành mạnh. Tinh trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, chủ nghĩa cá nhân, “lợi ích nhóm”, tham nhũng, tiêu cực, lãng phí chưa bị đẩy lùi.

Văn hóa phẩm độc hại, thông

tin tiêu cực trên Internet, mạng xã hội tác động xấu đến giới trẻ, gia đình và xã hội. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý Văn hóa chưa theo kịp yêu cầu của thực tiễn. Công tác đào tạo, bố trí đội ngũ cán bộ làm công tác Văn hóa chưa ngang tầm nhiệm vụ. Chưa phát huy hết sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và tính tích cực xã hội của nhân dân tham gia xây dựng môi trường văn hóa...

Việc thể chế hóa chủ trương, đường lối của Đảng về Văn hóa chưa đáp ứng yêu cầu. Một số cơ chế, chính sách chưa theo kịp sự phát triển của đời sống xã hội. Công tác tổ chức thi hành pháp luật, chính sách về Văn hóa vẫn là khâu yếu. Đầu tư cho Văn hóa chưa đúng mức, còn dàn trải, hiệu quả chưa cao. Cơ chế, chính sách về kinh tế trong Văn hóa, Văn hóa trong kinh tế, về huy động, quản lý các nguồn lực cho Văn hóa chưa cụ thể, rõ ràng. Một số lĩnh vực Văn hóa, Nghệ thuật chưa có luật để quản lý. Nhiều chính sách đối với Văn nghệ sĩ đã lạc hậu nhưng chậm được sửa đổi.

Đồng chí Võ Văn Thường nhấn mạnh, Đảng ta đã xác định: “Phát triển kinh tế là trung tâm; xây dựng Đảng là then chốt; phát triển Văn hóa là nền tảng tinh thần; bảo đảm quốc phòng, an ninh là trọng yếu, thường xuyên”. Để Văn hóa thực sự là nền tảng tinh thần xã hội, một trong những yêu cầu bức thiết được đặt ra là cần sớm hoàn thiện thể chế, chính sách về Văn hóa, đáp ứng các yêu cầu phát triển đất nước trong tình hình mới.

Đại hội XIII của Đảng đã quyết định, hoàn thiện đồng bộ thể chế phát triển đất nước là một trong ba đột phá chiến lược, trong đó nhấn mạnh phải “tiếp tục đổi mới mạnh mẽ tư duy, xây dựng, hoàn thiện đồng bộ thể chế phát triển bền vững về Kinh tế, Chính trị, Văn hóa - Xã hội, Môi trường..., kịp thời tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc; khơi dậy mọi tiềm năng và nguồn lực, tạo động lực mới cho sự phát triển nhanh và bền vững đất nước”.

Khi bàn về nội dung này, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã chỉ rõ: “Chúng ta đang xây dựng Nhà nước pháp quyền Xã hội Chủ nghĩa - một Nhà nước thực sự kiến tạo khung khổ thể chế, pháp luật cho sự phát triển của đất nước, của dân tộc. Do đó, hệ thống pháp luật phải đầy đủ, kịp thời, đồng bộ, thống nhất, khả thi, công khai, minh bạch, ổn định, bảo đảm cho bộ máy Nhà nước vận hành trôi chảy, vừa tiếp nhận, phát triển những giá trị đã được khẳng định của văn minh nhân loại, vừa phù hợp với những giá trị tốt đẹp của Văn hoá Việt Nam, phù hợp với yêu cầu của chế độ ta, tạo động lực mới cho phát triển kinh tế - xã hội, phát triển đất nước nhanh và bền vững. Đây là vấn đề có tính nguyên tắc, rất hệ trọng, một trong những đặc trưng của Nhà nước pháp quyền Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam”.

*** Thể chế, chính sách đúng đắn sẽ khơi thông nguồn lực to lớn**

Theo Thường trực Ban Bí thư Võ Văn Thường, trong quá trình xây dựng thể chế, chính sách về văn

Quang cảnh hội thảo.

Ảnh: TL

hóa phải quán triệt, nhận thức sâu sắc về vị trí, vai trò của Văn hóa. “Phải hiểu đúng, đầy đủ, toàn diện về Văn hóa. Văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, vừa là mục tiêu, vừa là động lực thúc đẩy sự phát triển bền vững của đất nước, văn hoá phải được đặt ngang hàng với Kinh tế, Chính trị, Xã hội”, đồng chí Võ Văn Thưởng nói.

Bác Hồ đã lý giải: “Vì lẽ sinh tồn cũng như mục đích của cuộc sống, loài người mới sáng tạo và phát minh ra ngôn ngữ, chữ viết, đạo đức, pháp luật, khoa học, tôn giáo, văn học, nghệ thuật, những công cụ cho sinh hoạt hằng ngày về ăn, mặc, ở và các phương thức sử dụng. Toàn bộ những sáng tạo và phát minh đó tức là Văn hóa. Văn hóa là sự tổng hợp của mọi phương thức sinh hoạt cùng với biểu hiện của nó mà loài người đã sản sinh ra nhằm thích ứng những nhu cầu đời sống và đòi hỏi của sự sinh tồn”.

Như vậy, Văn hóa thấm sâu, chi phối toàn bộ đời sống xã hội, vào từng con người, từng gia đình và cộng đồng. Vì thế, thể chế, chính sách về Văn hóa vừa phải có cái riêng, đồng thời phải được lồng ghép trong thể chế, chính sách về Kinh tế - Xã hội, Quốc phòng, An ninh, Đối ngoại, Xây dựng Đảng với tư cách Văn hóa là nền tảng, đồng thời là mục tiêu của các lĩnh vực này; phải phù hợp với định hướng Xã hội Chủ nghĩa, phục vụ đắc lực cho nhiệm vụ xây dựng nền Văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc Dân tộc, bảo đảm con người có cuộc sống ấm no, tự do, hạnh phúc và phát triển toàn diện.

Theo đồng chí Võ Văn Thưởng, thể chế, chính sách phát triển Văn hóa vừa phải đáp ứng yêu cầu thực tiễn, coi trọng các yếu tố đặc thù của Văn hóa, vừa phải giữ gìn, kế thừa hồn cốt, các giá trị cao đẹp của Văn hóa dân tộc; đồng

thời, tiếp thu có chọn lọc tinh hoa Văn hóa thế giới, làm giàu thêm kho tàng Văn hóa Việt Nam. Thể chế, chính sách Văn hóa phải vừa tạo động lực phát triển Văn hóa, con người Việt Nam, vừa đề giới thiệu, truyền bá Văn hóa Việt Nam với thế giới. Đặc biệt, đối với lĩnh vực Văn học, Nghệ thuật, thể chế, cơ chế, chính sách phải chú trọng tính đặc thù, bảo đảm phát triển đúng định hướng của Đảng, vừa bảo đảm tự do sáng tạo của cá nhân với mục đích đúng đắn. Bên cạnh đó, phải tập trung nghiên cứu, xây dựng thể chế, chính sách cho những lĩnh vực mới như Phát triển Công nghiệp Văn hóa và Dịch vụ văn hóa; tiếp thu, ứng dụng các thành tựu Khoa học - Công nghệ mới phục vụ cho phát triển đất nước; ngăn chặn sự chống phá của các thế lực thù địch, phản động...

Đồng chí Võ Văn Thưởng cho rằng, thể chế, chính sách về Văn hóa phải đầy đủ, kịp thời, đồng bộ, thống nhất, khả thi, công khai, minh bạch, ổn định, thực sự hiệu lực, hiệu quả, tạo lập môi trường thuận lợi cho phát triển văn hóa; phân cấp, phân quyền minh bạch, xác định rõ quyền hạn, nghĩa vụ của các chủ thể thực hiện; quy định rõ trách nhiệm kiểm tra, giám sát, kiểm soát quyền lực.

Quá trình xây dựng, ban hành pháp luật, chính sách phải thận trọng, chắc chắn, chuẩn bị sớm, làm tốt từng khâu, yêu cầu cao về chất lượng, không chạy theo số lượng; lấy quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của người dân, tổ

chức, doanh nghiệp, lợi ích Quốc gia - Dân tộc làm trọng tâm. Phải siết chặt kỷ luật, kỷ cương, đề cao trách nhiệm, nhất là người đứng đầu; kiên quyết chống tiêu cực, tuyệt đối không để xảy ra tình trạng “tham nhũng chính sách”, lòng ghép “lợi ích nhóm”, lợi ích cục bộ trong pháp luật, chính sách.

Trong quá trình xây dựng thể chế, chính sách phải bám sát thực tiễn, giải quyết kịp thời những vấn đề mới nảy sinh; phải bình tĩnh, nghiên cứu thấu đáo những vấn đề thực tiễn đặt ra, không nóng vội, chủ quan, chạy theo dư luận, nhưng cũng không được bỏ qua hoặc để chậm làm ảnh hưởng đến sự phát triển.

Những vấn đề đã rõ, được kiểm nghiệm trong thực tiễn, có sự thống nhất cao thì xây dựng, ban hành luật, chính sách. Đặc biệt trong vấn đề Văn hóa thì độ nhạy cảm, ý kiến xã hội về vấn đề này đôi lúc rất khác nhau, nếu chúng ta không bình tĩnh, không chắc chắn thì cũng dễ dẫn tới sự dễ dãi, nôn nóng, rồi cơ chế chính sách được hình thành không đảm bảo chất lượng.

Đồng chí Võ Văn Thường cho rằng, nguồn lực cho phát triển Văn hóa không chỉ là tài chính, cơ sở vật chất, mà còn là nguồn lực con người, vị trí địa lý, tài nguyên thiên nhiên, truyền thống dân tộc...; không chỉ là nguồn lực của Nhà nước, mà còn nguồn lực của toàn xã hội. Vì thế, nếu có được thể chế, chính sách đúng đắn, phù hợp, bao quát, sẽ khơi thông được nguồn lực

to lớn của đất nước cho phát triển Văn hóa, con người Việt Nam.

Bên cạnh chăm lo xây dựng nguồn nhân lực Văn hóa, Nhà nước phải tăng cường nguồn lực vật chất cho phát triển Văn hóa, tương xứng với tăng trưởng kinh tế; nâng mức đầu tư một cách hợp lý từ nguồn ngân sách Nhà nước, đồng thời phải khơi thông các nguồn lực xã hội, nguồn lực trong nước và nước ngoài cho phát triển Văn hóa.

Đại hội XIII của Đảng đã nhấn mạnh: “Tăng cường đầu tư, khai thác và phát huy tối đa các nguồn lực Văn hóa đi đôi với đổi mới nội dung, phương thức quản lý, khắc phục tình trạng đầu tư dàn trải, kém hiệu quả; tăng cường kiểm tra, giám sát, bảo đảm hiệu quả đầu tư cao trong lĩnh vực Văn hóa”. Thực tiễn, kinh nghiệm thế giới cho thấy, nếu có được thể chế, chính sách và tổ chức thực hiện tốt, hoạt động Văn hóa không chỉ là “tiêu tiền” mà còn đóng góp lớn cho ngân sách quốc gia.

Các cơ quan, tổ chức trong hệ thống chính trị phải nhận thức đầy đủ, xác định rõ trách nhiệm của mình trong công tác xây dựng pháp luật, chính sách Văn hóa; phải phối hợp chặt chẽ, thực chất trong quá trình xây dựng pháp luật, chính sách; nghiêm túc lấy ý kiến, tiếp thu và giải trình ý kiến của các đối tượng chịu sự tác động của luật pháp, chính sách về Văn hóa. Bên cạnh đó, tiếp tục đổi mới phương thức, nâng cao hiệu quả hoạt động của Quốc hội trong công tác lập pháp, giám sát việc thi hành pháp luật.

Phát huy tính năng động, tích cực, trách nhiệm của các cơ quan, nhất là Chính phủ trong quá trình xây dựng pháp luật, chính sách. Nâng cao chất lượng công tác phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên trong quá trình xây dựng thể chế, chính sách về Văn hóa và giám sát việc thực hiện. Tiếp tục kiện toàn, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ làm công tác xây dựng pháp luật, chính sách; chú trọng thu hút chuyên gia, nhà khoa học, cán bộ hoạt động thực tiễn có kinh nghiệm, kiến thức chuyên môn tham gia xây dựng thể chế, chính sách về Văn hóa.

Theo Thường trực Ban Bí thư Võ Văn Thường, thể chế, chính sách và nguồn lực cho phát triển Văn hóa là nội dung lớn, quan trọng và thiết thực. Đây cũng là vấn đề khó, được xác định là một trong những điểm nghẽn trong xây dựng, phát triển Văn hóa, con người Việt Nam. Việc lựa chọn chủ đề và cách thức tổ chức Hội thảo cho thấy cách tiếp cận đúng đắn, khoa học và hiệu quả của Quốc hội trong tham gia quyết định các vấn đề quan trọng của đất nước.

Đồng chí Võ Văn Thường bày tỏ tin tưởng rằng, với những đóng góp trí tuệ, tâm huyết của các đại biểu tham dự, kết quả đạt được của hội thảo này không chỉ có giá trị với các cơ quan, tổ chức hội thảo mà còn giúp các Cấp ủy, tổ chức Đảng, cán bộ, đảng viên và nhân dân thấm nhuần hơn vị trí, vai trò của Văn hóa trong quá trình xây dựng và bảo vệ Tổ quốc □

VĂN HÓA, VĂN NGHỆ VỚI SỰ NGHIỆP ĐẤU TRANH GIẢI PHÓNG ĐẤT NƯỚC, XÂY DỰNG VÀ BẢO VỆ TỔ QUỐC

□ NGUYỄN THẾ KỶ

Ngày 3 tháng 2 năm 1930, Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời. Năm 1943, trong hoàn cảnh phải hoạt động bí mật với muôn vàn gian khổ, hy sinh, đồng chí Trường Chinh, Tổng Bí thư của Đảng vận dụng các quan điểm của Chủ nghĩa Mác, của Đảng ta và của lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc để soạn thảo *Đề cương Văn hoá Việt Nam* (còn gọi là *Đề cương Văn hóa 1943*).

Đường lối Văn hoá kháng chiến dần hình thành trong *Chỉ thị “Kháng chiến kiến quốc”* ra ngày 25/11/1945 của Ban Thường vụ Trung ương Đảng. Trong bộ phận công việc của Nhà nước chống lại giặc đói, giặc dốt, giặc ngoại xâm, dưới sự chỉ đạo của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Hội nghị Văn hóa toàn quốc lần thứ Nhất khai mạc ngày 24/11/1946 tại Nhà Hát lớn thành phố Hà Nội. Trong diễn văn khai mạc, Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “*Nền Văn hóa mới của nước nhà lấy hạnh phúc của đồng bào, của dân tộc làm cơ sở*”. Người chỉ rõ: “*Văn hóa liên lạc mật thiết với chính trị. Phải làm thế nào cho Văn hóa vào sâu trong tâm lý của quốc dân... Văn hóa phải làm*

thế nào cho ai cũng có lý tưởng tự chủ, độc lập, tự do. Văn hóa phải soi đường cho quốc dân đi. Tại Hội nghị Văn hoá toàn quốc lần thứ Hai, họp từ ngày 16 đến 20/7/1948 tại Việt Bắc, Chủ tịch Hồ Chí Minh gửi Thư cho các đại biểu tham dự Hội nghị, nhấn mạnh: “Nhiệm vụ của Văn hoá chẳng những để cổ động tinh thần và lực lượng kháng chiến kiến quốc của quốc dân, mà cũng phải nêu rõ những thành tích kháng chiến kiến quốc vĩ đại của ta cho thế giới. Các nhà văn hoá ta phải có những tác phẩm xứng đáng chẳng những để biểu dương sự nghiệp kháng chiến kiến quốc bây giờ mà còn để lưu truyền cả lịch sử oanh liệt kháng chiến, kiến quốc cho hậu thế”.

Văn hóa, văn nghệ mà nòng cốt là đội ngũ là văn nghệ sỹ có vị trí, vai trò và đóng góp rất quan trọng cho sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Sau này, Nghị quyết 23 của Bộ Chính trị khóa X tiếp tục khẳng định: “*Văn học, Nghệ thuật là lĩnh vực rất quan trọng, đặc biệt tinh tế của Văn hoá; là nhu cầu thiết yếu, thể hiện khát vọng*

Chân, Thiện, Mỹ của con người; là một trong những động lực to lớn trực tiếp góp phần xây dựng nền tảng tinh thần của xã hội và sự phát triển toàn diện của con người Việt Nam. Văn học, Nghệ thuật Việt Nam thời kỳ đẩy mạnh Công nghiệp hoá, Hiện đại hoá đất nước và hội nhập quốc tế phải phát triển toàn diện và mạnh mẽ, thấm nhuần sâu sắc tinh thần nhân văn, dân chủ. Sản phẩm sáng tác nhiều tác phẩm Văn học, Nghệ thuật có giá trị tư tưởng và nghệ thuật cao, có tác dụng to lớn xây dựng con người; vừa có tác dụng định hướng, vừa đáp ứng nhu cầu Văn hoá - tinh thần ngày càng cao của Nhân dân... Tài năng Văn học, Nghệ thuật và vốn quý của dân tộc. Chăm lo phát hiện, bồi dưỡng, quý trọng và phát huy các tài năng Văn học, Nghệ thuật là trách nhiệm của toàn xã hội, trước hết là của Đảng, Nhà nước và của các tổ chức trong hệ thống chính trị các cấp”. Để động viên, khích lệ, cổ vũ các văn nghệ sỹ trong sự nghiệp kháng chiến, kiến quốc, nhiều năm qua, Đảng và Nhà nước ta đã có nhiều hình thức ghi nhận, tôn vinh đóng góp to lớn, quan

trọng, “đặc biệt tinh tế” của họ bằng các danh hiệu cao quý như “Giải thưởng Hồ Chí Minh về Văn học, Nghệ thuật”, “Giải thưởng Nhà nước về Văn học, Nghệ thuật”, danh hiệu “Nghệ sỹ Nhân dân”, “Nghệ sỹ Ưu tú”, “Nghệ nhân Nhân dân”, “Nghệ nhân Ưu tú”. Họ chính là nhân tài, có người là nhân tài đặc biệt, tài năng xuất chúng, là sự kết hợp giữa năng khiếu thiên bẩm và lao động nghệ thuật bền bỉ, gian khổ hàng chục năm trời. Chỉ riêng danh hiệu Nghệ sỹ Nhân dân, Nghệ sỹ Ưu tú, chúng tôi xin nêu một số thí dụ để chúng ta cùng nhớ và trầm trồ khen ngợi như NSND Hà Thị Cầu (hát ca trù), các NSND Trần Hiếu, Thu Hiền, Quang Thọ (ca sỹ), NSND Tuyết Mai (phát thanh viên huyền thoại của Đài TNVN), NSUT Kim Tiến (PTV của Đài THVN)... Nếu họ không được phong tặng những danh hiệu đó, có lẽ tất cả chúng ta đều hối tiếc, băn khoăn. Và đó chỉ là mấy thí dụ trong hàng trăm, hàng ngàn trường hợp đã và sẽ được xem xét và phong tặng.

Cương lĩnh xây dựng đất nước thời kỳ quá độ lên Chủ nghĩa Xã hội (sửa đổi, bổ sung năm 2011) nêu rõ: “Xây dựng nền Văn hoá Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, phát triển toàn diện, thống nhất trong đa dạng, thấm nhuần sâu sắc tinh thần nhân

văn, dân chủ, tiến bộ; làm cho Văn hoá gắn kết chặt chẽ và thấm sâu vào toàn bộ đời sống xã hội, trở thành nền tảng tinh thần vững chắc, sức mạnh nội sinh quan trọng của phát triển”.

Hội nghị lần thứ Chín, Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XI) đã thảo luận và ra nghị quyết (Nghị quyết số 33-NQ/TW ngày 09/ 6/2014) về “*Xây dựng và phát triển Văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của đất nước*”. Bằng Nghị quyết Trung ương 9, sự phát triển tư duy lý luận của Đảng, sự sáng tạo của Đảng trong việc nhận thức về vị trí, vai trò của Văn hóa, đặc biệt là yếu tố con người; việc xác định phương hướng, đặc trưng, tính chất, động lực và đặc thù của hoạt động xây dựng và phát triển Văn hóa, con người.

Trong giai đoạn mới, việc xây dựng và phát triển Văn hóa, Văn nghệ cần quán triệt đầy đủ, sâu sắc các nghị quyết, quan điểm của Đảng, pháp luật, chính sách của Nhà nước, nhất là *Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng*. Nghị quyết Đại hội XIII nhấn mạnh: “*Cần nhận thức đúng đắn, sâu sắc Văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, là mục tiêu, động lực phát triển bền vững đất nước. Văn hóa phải được đặt ngang hàng với Kinh tế, Chính trị, Xã hội. Trong xây dựng Văn hóa, trọng*

tâm là chăm lo xây dựng con người có nhân cách, lối sống tốt đẹp, với các đặc tính cơ bản: yêu nước, đoàn kết, dũng cảm, tài trí, cần cù, nhân ái, nghĩa tình, hòa hiếu, khoan dung”.

Phát huy vai trò của Văn học, Nghệ thuật trong việc bồi dưỡng tâm hồn, tình cảm, nhân cách, lối sống của con người. Đầu tư cho việc đào tạo, bồi dưỡng năng khiếu, tài năng về Văn học, Nghệ thuật; coi trọng công tác lý luận, phê bình Văn học Nghệ thuật để định hướng, khích lệ, điều chỉnh hoạt động sáng tạo, quảng bá, tiếp nhận tác phẩm, sản phẩm Văn hóa, Văn nghệ.

Hoàn thiện thể chế, đổi mới tư duy quản lý Văn hóa, Văn nghệ cải cách bộ máy quản lý nhà nước về Văn hóa, Văn nghệ. Xây dựng, bổ sung chế độ, chính sách đãi ngộ đặc thù đối với trí thức, văn nghệ sỹ, nghệ nhân như chế độ lương, nhuận bút, bồi dưỡng lao động nghề nghiệp, chế độ đãi ngộ khác.

Có cơ chế khuyến khích văn nghệ sỹ, nghệ nhân phát huy tài năng, năng lực sáng tác, quảng bá Văn học, Nghệ thuật với ý thức đầy đủ về trách nhiệm xã hội và nghĩa vụ công dân của mình. Trọng dụng, tôn vinh trí thức, văn nghệ sỹ, nghệ nhân trên cơ sở cống hiến cho đất nước. Chú trọng phát triển năng khiếu và tài năng trẻ” □

HỘI THẢO 15 NĂM TRIỂN KHAI NGHỊ QUYẾT 23 VỀ VĂN HỌC NGHỆ THUẬT

Ngày 19/12, tại Hà Nam, Hội đồng Lý luận, Phê bình Văn học, Nghệ thuật (VHNT) Trung ương đã tổ chức Hội thảo Khoa học Toàn quốc: Nhìn lại 15 năm thực hiện Nghị quyết 23-NQ/TW của Bộ Chính trị (khóa X) “Về tiếp tục xây dựng và phát triển VHNT thời kỳ mới”.

PGS.TS Nguyễn Thế Kỷ phát biểu đề dẫn.

Ảnh: TL

*** Đổi mới, nâng cao chất lượng hoạt động của Hội đồng Lý luận, Phê bình Văn học, Nghệ thuật Trung ương**

Đồng chủ trì hội thảo có các đồng chí: Nguyễn Trọng Nghĩa, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng Ban Tuyên giáo Trung ương; PGS. TS Nguyễn Thế Kỷ, Chủ tịch Hội đồng Lý luận, Phê bình, VHNT Trung ương; Đinh Thị Lụa, Phó Bí thư Thường trực tỉnh Hà Nam.

Dự Hội thảo có đại diện một số Ban, Bộ, Ngành, lãnh đạo UBND tỉnh Hà Nam, Liên hiệp các Hội VHNT, các Hội VHNT chuyên ngành Trung ương và địa phương,

đồng đạo các nhà quản lý, nhà nghiên cứu, văn nghệ sĩ.

Phát biểu chào mừng, đồng chí Lê Thị Thủy, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy Hà Nam giới thiệu những thành tựu, chính quyền và nhân dân Hà Nam thời gian qua. Theo đồng chí Lê Thị Thủy, cùng với phát triển kinh tế, Hà Nam còn phát triển Văn hóa, con người. Đây là chìa khóa để Hà Nam phát triển vững mạnh hiện nay và thời gian tới. Hiện nay, Hà Nam đã cơ bản trở thành tỉnh công nghiệp theo hướng hiện đại và tự chủ ngân sách. Sự nghiệp Văn hoá, VHNT

đã đạt được nhiều kết quả; đã tổ chức thành công nhiều sự kiện Văn hoá, Văn học - Nghệ thuật có quy mô lớn ở cấp quốc gia và Quốc tế...

Phát biểu đề dẫn Hội thảo, đồng chí Nguyễn Thế Kỷ cho biết: Nghị quyết 23-NQ/TW của Bộ Chính trị (khóa X) “Về tiếp tục xây dựng và phát triển VHNT thời kỳ mới” sắp tròn 15 năm đi vào cuộc sống. Việc Bộ Chính trị dành riêng một Nghị quyết rất quan trọng lãnh đạo, chỉ đạo, định hướng phát triển VHNT trước yêu cầu mới thể hiện mạnh mẽ sự đổi mới tư duy, nội dung và phương thức lãnh đạo của Đảng đối với “lĩnh vực rất quan trọng và đặc biệt tinh tế” của nền Văn hóa nước nhà.

Việc tổ chức Hội thảo lần này là bước chuẩn bị quan trọng, có tính tổng kết để tư vấn, tham mưu cho Bộ Chính trị, Ban Bí thư nhìn lại 15 năm thực hiện Nghị quyết 23-NQ/TW, từ đó, nhìn nhận, đánh giá, góp phần bổ sung và hoàn thiện một bước đường lối, quan điểm của Đảng về phát triển VHNT; việc thể chế hóa, cụ thể

Toàn cảnh Hội thảo sáng 19/12. Ảnh:TL

hóa bằng chính sách, pháp luật của Nhà nước phát triển VHNT thời kỳ chấn hưng nền Văn hóa dân tộc, đẩy mạnh cuộc cách mạng Công nghiệp lần thứ Tư, thực hiện văn hóa số, Văn nghệ số, Truyền thông số, Xã hội số và hội nhập sâu rộng, tích cực với thế giới.

Đồng chí Nguyễn Thế Kỷ đề nghị, Hội thảo bám thật sát tinh thần, nội dung của Nghị quyết 23-NQ/TW, nhất là phần mục tiêu, quan điểm, chủ trương, giải pháp để xây dựng và phát triển VHNT nước nhà trong thời kỳ mới. Mặt khác, liên hệ, minh chứng sinh động, sâu sắc tình hình thực hiện Nghị quyết 23-NQ/TW ở các Ban, Bộ, Ngành, địa phương, đơn vị.

Trong đó, về chủ trương và

các giải pháp, hội thảo cần làm rõ và đầy đủ hơn việc nội dung trong Nghị quyết 23-NQ/TW về “Tiếp tục đổi mới, tạo điều kiện thuận lợi cho sự phát triển mạnh mẽ, đa dạng của VHNT về đề tài, nội dung, loại hình, phương pháp sáng tác, sự tìm tòi, thử nghiệm, nâng cao chất lượng toàn diện nền Văn học, Nghệ thuật nước nhà”... “Phát huy những giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc và tiếp thu tinh hoa Văn hoá của nhân loại; lên án, phê phán không khoan nhượng những tiêu cực, xấu xa đang cản trở sự phát triển của đất nước và con người Việt Nam”.

Trên cơ sở phân tích, đánh giá thực trạng, nhận rõ những ưu

điểm, kết quả; chỉ ra những hạn chế, khuyết điểm, các đại biểu đồng thời xác định nguyên nhân và bài học. Đề xuất nhiệm vụ, giải pháp mang tính chất đột phá để phát triển VHNT nhiều năm tiếp theo được nêu trong Nghị quyết 23-NQ/TW của Bộ Chính trị; Nghị quyết số 33-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XI) về “Xây dựng và phát triển Văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước”; Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng; bài phát biểu quan trọng của đồng chí Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị Văn hóa toàn Quốc tổ chức ngày 24/11/2021 □

(Nguồn Công an Nhân dân)

TRƯNG BÀY CHUYÊN ĐỀ

“Xuân Biên Cương - Hải Đảo”

Nhân dịp chào đón Xuân Quý Mão năm 2023, kỷ niệm 93 năm ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam (3-2-1930/3-2-2023), Bảo tàng tỉnh Bình Phước tổ chức trưng bày chuyên đề **“Xuân Biên cương - Hải đảo”** nhằm giới thiệu đến đông đảo cán bộ, chiến sĩ và Nhân dân trên địa bàn tỉnh về vẻ đẹp của quê hương, đất nước, con người Việt Nam ở các vùng biên giới - Hải đảo mỗi khi Tết đến, Xuân về.

Với hơn 150 hình ảnh và tài liệu, chuyên đề **“Xuân Biên**

cương - Hải đảo” nhằm phản ánh chân thực, sinh động cuộc sống, sinh hoạt của cán bộ, chiến sĩ Hải quân, Biên phòng và Nhân dân ở miền Biên cương, Hải đảo, nhất là nơi có đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống đang ngày đêm bảo vệ biên giới thiêng liêng của Tổ quốc. Chuyên đề trưng bày được chia thành ba phần, gồm:

Phần 1: Xuân về nơi Hải đảo.
Nội dung này giới thiệu các hình

▣ ĐÌNH NHỒ DƯƠNG

ảnh về hoạt động tuần tra, canh gác, không khí vui Xuân đón Tết của cán bộ, chiến sĩ và Nhân dân tại các Đảo và Nhà giàn trên vùng biển của Việt Nam, cũng như những tình cảm nồng ấm của Đảng, Nhà nước và Nhân dân gửi đến đồng bào, cán bộ, chiến sĩ. Bên cạnh đó, là hình ảnh các hoạt động như thể thao, các trò chơi dân

Cán bộ, chiến sĩ Đoàn Biên phòng Thanh Hoà cùng Hội phụ nữ xã Thanh Hòa gói bánh phục vụ ngày Tết.

Ảnh: BCH BP tỉnh

Ảnh: BCH Biên phòng tỉnh.

Cán bộ, chiến sĩ Đoàn Biên phòng Lộc Thịnh tổ chức chương trình Văn nghệ "Xuân Biên phòng ấm lòng dân bản", năm 2023.

gian, tổ chức các phòng đón Xuân tập thể, các hoạt động giao lưu với Nhân dân trên địa bàn đóng quân của chiến sĩ Hải quân.

Phần 2: Xuân về nơi Biên cương. Nội dung này giới thiệu các hình ảnh về hoạt động tuần tra, canh gác, hoạt động tri ân, thăm hỏi, tặng quà, tổ chức cho đồng bào, chiến sĩ vùng biên giới đón Tết. Bên cạnh đó, còn giới thiệu các hình ảnh về người dân nơi biên giới rộn ràng đón Xuân cùng với những người lính Biên phòng với các hoạt động như gói bánh chưng, trang trí từ bàn thờ, cửa nhà, tổ chức các lễ hội truyền

thống ở ba miền Bắc, Trung, Nam của đất nước.

Phần 3: Xuân về nơi biên giới Bình Phước. Nội dung này giới thiệu các hình ảnh về hoạt động tuần tra, canh gác, đấu tranh, ngăn chặn, xử lý hiệu quả đối với các loại tội phạm, nhất là công tác phòng chống buôn lậu vào dịp Tết. Bên cạnh đó, còn giới thiệu hình ảnh các đơn vị trong Bộ đội Biên phòng tỉnh phối hợp với các Sở, Ban, Ngành, Đoàn thể của địa phương tổ chức tặng quà cho các gia đình chính sách, gia đình khó khăn, cùng người dân tham gia gói bánh chưng, tổ chức các hoạt động Văn hóa, Văn nghệ,

Thể thao... cũng như nhận được sự thăm hỏi, động viên trực tiếp từ các Cấp ủy, Chính quyền và người dân địa phương.

Ngoài ra, nhằm đáp ứng nhu cầu tìm hiểu và khám phá của khách tham quan, Bảo tàng tỉnh xây dựng mô hình Cột mốc Biên giới Biển đảo Trường Sa, mô hình Cột mốc Biên giới Đất liền số 69 tại Cửa khẩu Quốc tế Hoa Lư và Backdrop về Cột cờ Lũng Cú tại từng chủ đề trưng bày. Đây là các vị trí khá lý tưởng để khách tham quan cho mình những khung hình đẹp cùng người thân trong chuyến du Xuân Quý Mão 2023 □

“Công Sóng” Lên Vùng Biên: ĐỂ KHÔNG AI BỊ BỎ LẠI PHÍA SAU

☐ SỸ TUYỀN - TTXVN

Không điện, không nước sạch, không sóng viễn thông, nhiều khu vực vùng sâu, vùng biên giới của Bình Phước, người dân đã quen với cuộc sống “3 không”. Thế nhưng, với quyết tâm của chính quyền địa phương và các đơn vị, chiến dịch “công sóng” lên vùng biên đã và đang được đẩy mạnh, với mong muốn người dân vùng biên giới, vùng sâu sớm được tiếp cận với sóng di động, với công nghệ, để “không một ai bị bỏ lại phía sau”.

“Công sóng” lên vùng biên

Việt Nam và Campuchia có đường biên giới dài hơn 1.137 km; trong đó, Việt Nam có 10 tỉnh biên giới giáp với 9 tỉnh của Campuchia. Riêng tỉnh Bình Phước có đường biên giới chung với Campuchia dài 260 km, nằm trên địa bàn các huyện Bù Đốp, Bù Gia Mập và huyện Lộc Ninh tiếp giáp với 3 tỉnh của nước bạn Campuchia gồm Mondulakiri, Kratié và Tabong Khmum.

Bình Phước có 15 xã biên giới, các xã giáp biên phần lớn còn khó khăn, nhiều thôn, ấp đến nay vẫn chưa có điện, nước và sóng viễn thông.

Ấp Cần Dực, xã Lộc Thành, huyện Lộc Ninh (Bình Phước) là địa bàn giáp biên với nước bạn Campuchia, khu vực này hiện vẫn chưa có điện và sóng viễn thông.

“Chốt dân quân thường trực xã Lộc Thành, đóng tại ấp Cần Dực

được lập nên từ năm 2015, tuy nhiên đến nay vẫn chưa có điện và sóng viễn thông. Mỗi lần cần liên lạc, anh em phải sử dụng xe gắn máy đi 10 km ra trung tâm xã để báo cáo công tác”, anh Điều Song, Phó Chỉ huy trưởng Ban Chỉ huy quân sự xã Lộc Thành cho biết.

Để xóa “vùng lõm” sóng viễn thông, ngày 14-12-2022 vừa qua Viettel Bình Phước đã triển khai xây dựng “trạm BTS phủ sóng biên giới” tại khu vực ấp Cần Dực, xã Lộc Thành, huyện Lộc Ninh.

“Đây là công trình thứ 31 được Viettel triển khai xây dựng theo cam kết với UBND tỉnh Bình Phước về phủ sóng viễn thông phục vụ phát triển kinh tế - xã hội khu vực biên giới trên địa bàn tỉnh. Tại những khu vực chưa có hạ tầng điện lưới, đơn vị sẽ đầu tư

hệ thống điện năng lượng mặt trời để đảm bảo cho việc phát sóng ổn định của trạm viễn thông”, ông Vũ Tuấn Dũng - Giám đốc Viettel Bình Phước cho biết và nhấn mạnh, với tinh thần của người lính, đơn vị luôn ý thức sâu sắc việc đảm bảo phủ sóng tại những vùng còn khó khăn, vùng biên giới để đem đến dịch vụ tốt nhất phục vụ nhân dân.

Với nhiều khu vực biên giới chưa có điện, đại diện Viettel cho biết đơn vị sẽ xây dựng hệ thống điện năng lượng mặt trời để cung cấp cho các trạm phát sóng. Theo đại diện Viettel, do địa hình khó khăn, không có hạ tầng điện, do đó chi phí xây dựng các trạm phát sóng tại khu vực biên giới rất lớn. Tuy nhiên, đơn vị sẽ khắc phục

Giám đốc Sở TTTT Nguyễn Minh Quang và Giám đốc Viettel Bình Phước Vũ Tuấn Dũng quyết tâm “phủ sóng biên giới”.

Ảnh: S. Tuyền

mọi khó khăn về địa hình và cơ sở vật chất, sớm phủ sóng viễn thông trên tuyến biên giới Bình Phước, để người dân được tiếp cận với các dịch vụ viễn thông.

Năm 2021 vừa qua là một năm đặc biệt, không chỉ đối với người dân Việt Nam. Dịch COVID-19 bùng phát khiến hàng triệu học sinh phải ở nhà và học trực tuyến. Trong bối cảnh đó, Thủ tướng đã chỉ đạo thực hiện ngay Chương trình “Sóng và máy tính cho em”. Đây là chương trình đặc biệt trong một năm học đặc biệt, có ý nghĩa xã hội, nhân văn sâu sắc, thiết thực với hàng triệu học sinh, sinh viên, hàng triệu gia đình trên cả nước. Chương trình có kinh phí lên tới hàng nghìn tỷ đồng, được xây dựng và triển khai “thần tốc” theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ.

Để phủ sóng đến những “vùng lõm”, ngoài việc cấp tốc xây dựng các trạm phát sóng, các đơn vị viễn thông còn khắc phục bằng việc triển khai các xe phát sóng di động “nổi sóng” cho học sinh học trực tuyến.

Tại lễ phát động Chương trình “Sóng và máy tính cho em” ngày

12/9/2021 tại Hà Nội, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính khẳng định: “Chương trình còn góp phần để chúng ta hướng tới phủ sóng internet ở những vùng còn chưa có sóng và nâng cao chất lượng sóng nhằm mục tiêu phát triển khoa học trong giáo dục, nâng cao dân trí, mở mang tri thức xã hội và nhất là phát triển xã hội số, chuyển đổi số”.

Để không ai bị bỏ lại phía sau

Ông Nguyễn Minh Quang - Giám đốc Sở Thông tin và Truyền thông Bình Phước cho biết, theo kế hoạch, giai đoạn 2022 - 2025 tỉnh Bình Phước triển khai xây dựng 15 trạm thu phát sóng di động (BTS) trên dọc tuyến biên giới.

“Việc thực hiện các trạm thu, phát sóng thông tin di động trên tuyến biên giới là nhiệm vụ quan trọng, đa mục đích, trong đó phục vụ nhiệm vụ quốc phòng, an ninh và nhu cầu tiếp cận, sử dụng sóng di động của người dân, nhất là các hộ ở vùng sâu, vùng xa, vùng biên giới, những nơi sóng di động chưa tới”, ông Nguyễn Minh Quang cho biết.

Hiện Sở Thông tin và Truyền thông Bình Phước đang phối hợp

với các đơn vị đẩy nhanh tiến độ triển khai các trạm BTS với phương châm “dễ làm trước, khó làm sau”.

“Các doanh nghiệp viễn thông trên tinh thần cộng đồng trách nhiệm, chia sẻ, đồng hành với tỉnh để sớm đưa các trạm BTS đi vào hoạt động, hoàn thiện việc phủ sóng suốt chiều gần 260km đường biên giới Bình Phước”, ông Quang chia sẻ.

Phát biểu tại Hội nghị trực tuyến tổng kết công tác năm 2022 của Bộ Thông tin và Truyền thông, diễn ra ngày 18/12/2022 vừa qua, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính yêu cầu “Bộ Thông tin Truyền thông phải tiến hành phủ sóng toàn diện, bao trùm tới mọi miền đất nước, nhất là vùng sâu, vùng xa, biên giới, hải đảo, vùng đồng bào dân tộc thiểu số để tất cả mọi người dân đều được hưởng dịch vụ viễn thông”.

Thủ tướng giao ngành Thông tin Truyền thông và ngành Điện lực thực hiện nhiệm vụ này, với yêu cầu “điện đi tới đâu, viễn thông đi tới đó, phần đầu ở đâu cũng có điện và ở đâu cũng có viễn thông, không để ai bị bỏ lại phía sau”.

Trong giai đoạn 2016-2022, Viettel thực hiện phát triển 201 trạm BTS 2G, 239 trạm 3G, 244 trạm 4G và các trạm phục vụ quốc phòng - an ninh, biên giới. Viettel đồng hành với tỉnh Bình Phước trong việc nghiên cứu, ứng dụng công nghệ thông tin vào lĩnh vực quản lý hành chính, thường xuyên tham gia cung cấp các giải pháp công nghệ tại các hội thảo về xây dựng kiến trúc chính quyền điện tử phiên bản 2.0, chuyển đổi số do tỉnh tổ chức. Bên cạnh đó, Viettel đã phối hợp xây dựng vận hành Trung tâm IOC thị xã Bình Long, cung cấp hạ tầng trang thiết bị công nghệ thông tin và hệ thống đường truyền, phần mềm dịch vụ công và một cửa điện tử cho Trung tâm Phục vụ hành chính công tỉnh; tích hợp ứng dụng thanh toán điện tử vào Cổng dịch vụ công của tỉnh, giúp người dân, doanh nghiệp thuận tiện trong sử dụng dịch vụ công mức độ 3, 4... □

Mèo - Chuột

Trong Tranh Đông Hồ Việt Nam

Và Sự Nhầm Lẫn Giữa Hai Bức Tranh

1. Hình tượng MÈO - CHUỘT trong tranh Đông Hồ Việt Nam

Làng tranh Đông Hồ ở tỉnh Bắc Ninh, Việt Nam có nghệ thuật vẽ tranh dân gian nổi tiếng từ xưa đến nay hình thành nên dòng tranh Đông Hồ. Tranh về **MÈO VÀ CHUỘT** là chủ đề được mọi người ưa thích trong dịp Xuân về. Trong các bức tranh loại này có bức tranh “**Đám cưới Chuột**” và “**Chuột vinh quy**” rất sâu sắc về ý nghĩa nhân sinh.

Nhân vật Mèo tượng trưng cho bọn quan lại, cường hào ác bá, còn họ hàng nhà Chuột thì thấp cổ bé miệng, mong sự yên lành. Chuột thừa hiểu muốn tổ chức an toàn đám cưới đầy đủ lễ nghi rước kiệu, có kèn có nhạc, có “võng anh đi trước, kiệu nàng theo sau” thì phải vui vẻ tự nguyện mà hối lộ cho Mèo trên đường đi. Trong tranh thể hiện thái độ vui vẻ của Chuột “hối lộ” cho Mèo hai món mà Mèo ưa thích là cá và chim.

Chuột biết sự yên ổn của mình cần kèm theo sự vừa lòng, no đủ của Mèo. Đó là tình trạng tham nhũng hối lộ, thời nào cũng có trong xã hội. Điểm đặc sắc của tranh này là thái độ lịch sự của Mèo, ngồi nhận quà trong tư thế ôn hòa, đuôi quặp về phía trước dưới mõng, vui vẻ đưa tay nhận quà hối lộ từ chuột.

Bức tranh “Chuột vinh quy”, hình thái “đưa lễ” của lũ chuột cũng có biểu hiện khác. Trong tranh lũ Chuột chỉ còn 11 con

Bức tranh dân gian Đông Hồ - Đám cưới chuột.

Ảnh: TL

Bức tranh dân gian Đông Hồ - Chuột vinh quy.

Ảnh: TL

so với 12 con trong bức tranh “Đám cưới Chuột”, thể hiện sản vật cống nạp cũng bớt đi một con chim; thái độ “nhận lễ” của Mèo cũng bớt sự căng thẳng, không còn gương oai, hăm hè như ở bức tranh “Đám cưới Chuột” nữa. Bức tranh gửi gắm thâm ý khác, trong xã hội phong kiến đương thời những người chăm chỉ, dùi mài kinh sử, thi đỗ trạng nguyên đều được triều đình ban võng, lọng và mời ra làm quan; nhưng khi Chuột (ý nói dân đen khác với “con vua thì lại làm vua”) đỗ tiến sỹ “vinh quy” về quê bái tổ vẫn phải “Hiệu thủ lễ”, đem lễ để cống (quan) Mèo. Thật là, “phép vua thua lệ làng”!

Theo nhận xét của Giáo sư Ngô Đức Thịnh (Viện Nghiên cứu Văn hóa Việt Nam) thì ý nghĩa triết lý của bức tranh dân gian Việt Nam rất sâu sắc, biểu hiện thái độ sống ôn hòa, mang tính triết lý nhân sinh là tính cộng sinh với kẻ thù (cùng nhau tồn tại, sống nương

tựa vào nhau).

Trong dòng tranh Đông Hồ còn có bức “Em bé ôm Mèo”.

2. Sự nhầm lẫn giữa hai bức tranh MÈO - CHUỘT

Hai bức tranh “Đám cưới Chuột” và “Chuột vinh quy” vốn là hai bức tranh khác nhau, thể nhưng, xưa nay khá nhiều người nhầm lẫn, cho rằng đó chỉ là hai tên gọi của cùng một bức tranh dân gian Đông Hồ.

Quả thật, thoạt trông thì 2 bức tranh có vẻ giống nhau, nhưng nếu đặt cạnh nhau và quan sát kỹ thì ta mới cảm nhận được sự khác biệt giữa chúng.

Tranh “Đám cưới Chuột” diễn tả một “đám cưới Chuột” khá long trọng, tung bừng, rộn rã. Giữa không khí tung bừng, “Chuột anh” cưới ngựa hồng đi trước, “Chuột nàng” ngồi kiệu theo sau. Lũ lượt theo hầu hạ, đón rước là đông đảo họ hàng nhà Chuột.

Tranh bố cục theo kiểu bình đồ dân gian, phân làm 2 tuyến.

Tuyến trước (gần) là Chuột anh, Chuột nàng và quân sĩ theo hầu trong dáng vẻ sợ hãi, thấp thòm, ngơ ngác, mắt lăm lăm lét, ngó trước, nhìn sau.

Tuyến sau (xa) là “phái đoàn” họ nhà Chuột đi “lót tay” cho lão Mèo già, đang khúm núm “cống nạp” phẩm vật là những “đặc sản” khoái khẩu của họ nhà Mèo như: chim câu, cá chép...

Bố cục hai tuyến gần như cân bằng trên - dưới, miêu tả 2 sự việc khác nhau diễn ra ở 2 không gian khác nhau nhưng vẫn không hề gây cảm giác bức tranh bị cắt đôi.

Lão Mèo già đang giờ chân, phòng má, trợn mắt, gương râu, múa vuốt ra uy dọa dẫm được bố trí ở góc trên bức tranh, là “nhân vật trung tâm” được các tác giả dân gian tập trung khắc họa, tạo sự chú ý tập trung của người xem.

“Chuột vinh quy” lại diễn tả một “đám rước Chuột” vinh quy, cũng tung bừng, rộn rã với đông đảo họ hàng nhà Chuột.

Tranh cũng bố cục theo kiểu bình đồ phân tuyến, nhưng không có đường phân cách giữa tranh. Và phẩm vật “cống nạp” cho lão Mèo già đã bị lược đi bớt con chim câu, chỉ còn mỗi cá chép.

Cả 2 tranh “Chuột vinh quy” và “Đám cưới Chuột” cùng là những minh họa sống động và hóm hỉnh cho quan hệ mạnh hiếp yếu trong xã hội, cùng có nội dung phê phán hiện tượng “Cá lớn nuốt cá bé”. Là minh họa sống động cho quan hệ kẻ mạnh ăn hiếp kẻ yếu trong xã hội phong kiến □

Nguyễn Hoàng (Tổng hợp)

Quà Tặng

BIÊN LINH

Tôi hân hoan chào các thầy thuốc ra về. Hôm nay, tôi được xuất viện sau 2 tháng điều trị căn bệnh viêm gân và hội chứng cổ tay. Tôi đưa tay cài quai mũ, không phải chịu cảm giác đau buốt nữa. Chỉ những người ốm, đau, bệnh tật, từng trải qua những cơn đau đến mất ăn, mất ngủ cùng những lo lắng, sợ hãi về bệnh tật mới thấm thía niềm hạnh phúc khi được xuất viện, sức khỏe được phục hồi. Các thầy thuốc tận tâm ở Khoa Đông Y này đã tặng cho tôi món quà

quý giá khi mùa xuân đang gõ cửa ngoài kia.

Hơn hai tháng qua, phòng vật lý trị liệu-phục hồi chức năng và phòng châm cứu đã trở nên quen thuộc với tôi.

Buổi đầu đến viện, tôi được bác sĩ Nguyễn Hữu Thống trưởng khoa khám và các bác sĩ, cử nhân, cán bộ chuyên môn của khoa tận tâm điều trị. Khoa Đông Y nằm ở vị trí thuận tiện, thoáng mát, dễ tìm, phù hợp với đặc trưng chữa bệnh của đối tượng bệnh nhân đa

số là người già, người mắc bệnh về cơ, xương khớp...

Khoa gồm hai bộ phận: Tây Y là vật lý trị liệu - phục hồi chức năng và Đông Y là châm cứu và thuốc đông y. Các thầy thuốc của khoa phần đông còn trẻ nhưng họ đều được học tập, đào tạo có trình độ chuyên môn vững vàng. Điều đáng nói là sự tận tâm, hết lòng vì người bệnh của họ đã khiến cho bệnh nhân an tâm tin tưởng.

Sáng nào tôi cùng nhiều bệnh nhân khác cũng được thầy thuốc:

Các thầy thuốc Khoa Đông y Trung tâm y tế Phước Long

Ảnh: D. Hồng

Hồ Thăng Long, thầy thuốc Hồ Quốc Thạch, thầy thuốc Lê Kiều Nhi khoa vật lý trị liệu phục hồi chức năng nhiệt tình điều trị. Họ dùng các thiết bị, máy móc để siêu âm, xung điện... điều trị vùng bị tổn thương cho các bệnh nhân. Vừa điều trị vừa kết hợp các bài tập để nâng cao hiệu quả chữa trị. Tôi thật sự xúc động khi nghĩ về đôi bàn tay của những người thầy thuốc. Họ cũng bị đau tay như tôi (cũng là do bệnh nghề nghiệp của những người phải làm việc nhiều). Vậy mà họ vẫn ân cần chữa trị cho bệnh nhân. Thầy thuốc Lê Kiều Nhi tâm sự “Chúng con chỉ biết cố gắng và cố gắng”. Ngày mỗi ngày họ đều ân cần hỏi han diễn biến sức khỏe của bệnh nhân. Lời động viên, sự quan tâm của các thầy thuốc khiến bệnh nhân chúng tôi bớt căng thẳng lo âu.

Phòng châm cứu cũng hầu hết là các bác sĩ tuổi đời còn rất trẻ: Bác sĩ Trần Thanh Quốc, bác sĩ Trần Thị Hoa, bác sĩ Hiền... cùng các y bác sĩ, cán bộ trong khoa, mỗi người một nhiệm vụ nhưng ai cũng vui vẻ ân cần. Họ giỏi nghề và khéo léo khiến cho cảm giác sợ kim châm, sợ đau của bệnh nhân đã giảm hẳn đi, thậm chí không còn sợ như khi chưa châm cứu nữa. Sức khỏe, giấc ngủ, các vùng đau của tôi được cải thiện từng ngày. Có lần tôi để quên thuốc, cô Hiếu đã tìm tới tận nhà đưa để tôi có thuốc uống. Tôi đã vô

cùng cảm kích. Tôi được tư vấn, hướng dẫn cụ thể về cách tập luyện, hít thở, cách dùng thuốc. Tôi hiểu rõ hơn về tình trạng sức khỏe của mình qua lời khuyên của các bác sĩ. Tôi không còn chủ quan, tham việc nữa. Tôi làm theo lời các thầy thuốc: dành thời gian luyện tập, chú ý chế độ ăn uống, sinh hoạt, làm việc.

Cầm tờ giấy xuất viện trên tay, tôi vui mừng khôn xiết. Tôi lại được tự tay làm những công việc hàng ngày.

Bằng đôi tay đã lành bệnh, tôi lại được cầm

bút viết tiếp những lời tri ân còn dang dở. Và hôm nay, tôi viết những dòng mộc mạc, chân thành này bày tỏ lòng biết ơn vô bờ của tôi với những người thầy thuốc - những người đã trao cho tôi món quà sức khỏe quý giá. Tôi nghĩ: lòng biết ơn của bệnh nhân chính là món quà ý nghĩa nhất mà họ gửi đến những người thầy thuốc - những ân nhân của mình □

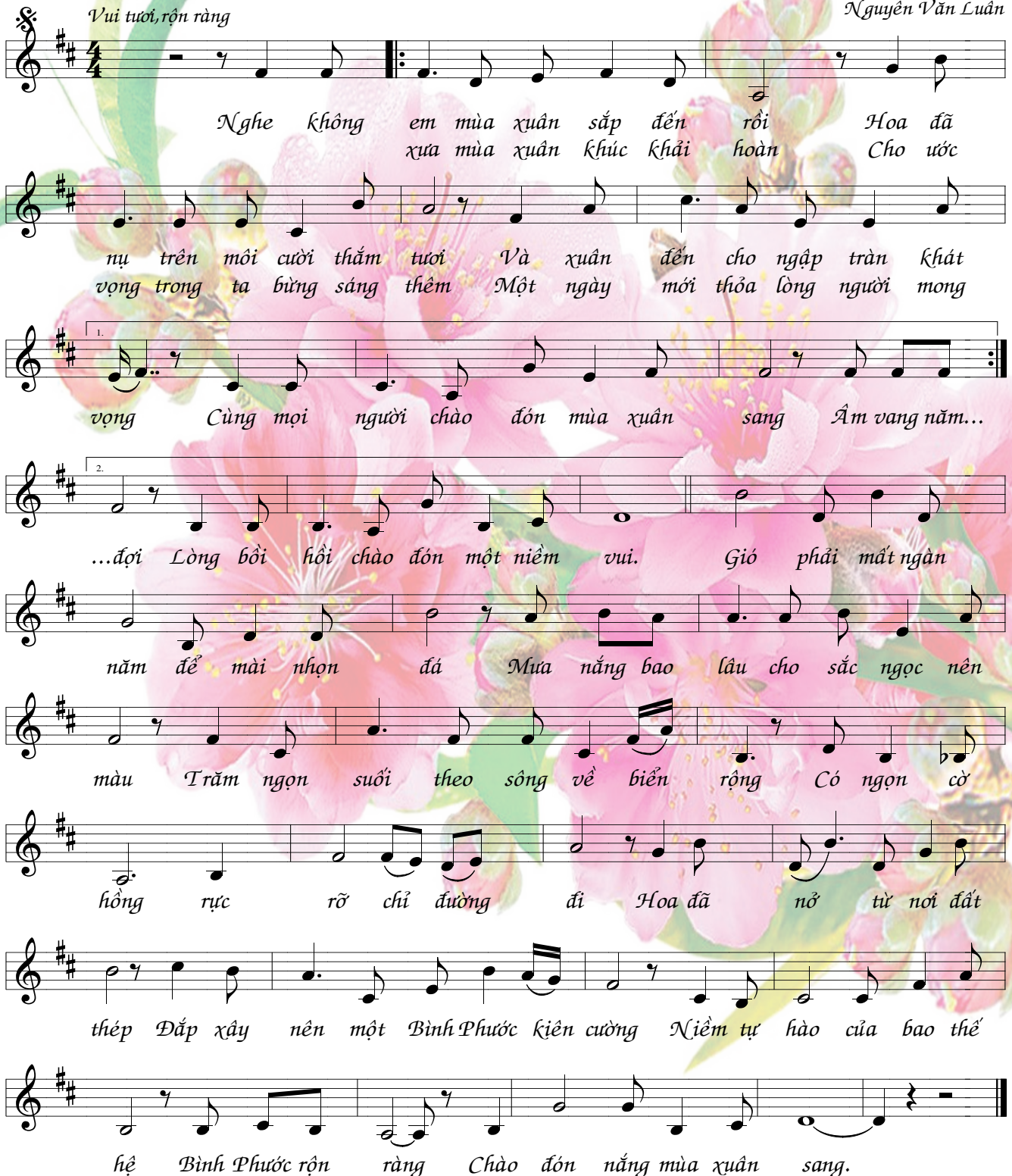

Nắng Xuân Bình Phước

♩ = 120

Vui tươi, rộn ràng

Nguyễn Văn Luân

Nghe không em mùa xuân sắp đến rồi Hoa đã
xưa mùa xuân khúc khải hoàn Cho ước
nụ trên môi cười thắm tươi Và xuân đến cho ngập tràn khát
vọng trong ta bừng sáng thêm Một ngày mới thỏa lòng người mong
vọng Cùng mọi người chào đón mùa xuân sang Ấm vang năm...
...đời Lòng bồi hồi chào đón một niềm vui. Gió phấp phất ngàn
năm để mai nhón đá Mưa nắng bao lâu cho sắc ngọc nên
màu Trăm ngon xuôi theo sông về biển rộng Có ngon cớ
hồng rực rỡ chỉ đường đi Hoa đã nở từ nơi đất
thép Đắp xây nên một Bình Phước kiên cường Niềm tự hào của bao thế
hệ Bình Phước rộn ràng Chào đón nắng mùa xuân sang.

HỒNG CHÂU

Mừng Đảng. Mừng Xuân

Thêm một mùa Xuân mới
Đang về với mọi nhà
Những đường quê phố chợ
Cờ đỏ Sao vàng bay

Mừng Đảng ta thêm tuổi
Chín mươi ba mùa Xuân
Trên con đường vững mạnh
Nước nhà càng yên vui

Khắp mọi miền Tổ quốc
Đồng bằng đến đảo xa
Xuân thanh bình no ấm
Như là niềm ước mơ

Trong trái tim dân tộc
Mãi luôn có Bác Hồ
Ta đón Xuân mừng Đảng
Cùng hướng về tương lai.

Nghị
Quyết
Đảng

Là
Ánh
Sáng
Lay
Động
Hồn
Bao
Văn
Nghệ
Sỹ

Tháng
Năm
Người
Như
Mặt
Trời
Rọi
Soi
Năng
Mỗi
Áng
Thơ
Văn

□ NGUYỄN TRỌNG ĐỒNG

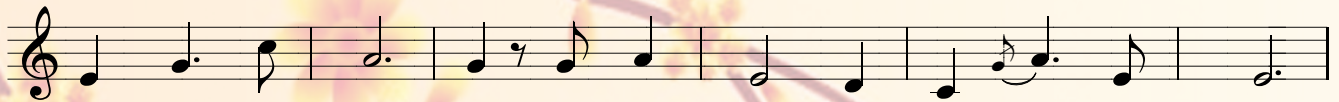
RẠO RỰC MÙA XUÂN

Rạo rực - Tươi vui

Nhạc và lời: Quang Vương

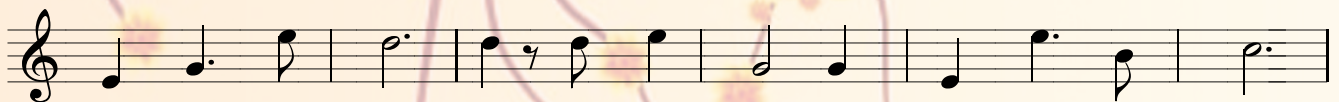
Mùa xuân sang núi rừng thắm màu xanh. Lòng hân hoan tung

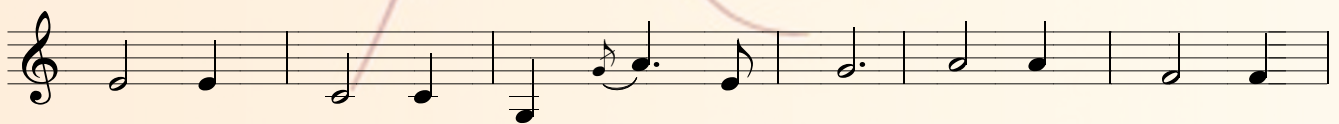
bùng xuân nổi sóng. Xuân xuân đã về khắp làng xóm thị thành.

Đàn em thơ như bày sáo đùa vui. Người nông dân vui

vụ mùa tốt tươi. Xuân xuân đã về ta chào đón mùa xuân.

Chim trên cành hót mừng đón chào xuân. Cây đâm chồi hoa

thơm ngát nương đồi. Thêm yêu đời ta dựng xây đất nước.

Thêm yêu người tình đời trào xuân vui. Xuân xuân đã về rạo

rực mùa xuân tươi ngát hương đời./

LỰC LƯỢNG VŨ TRANG BÌNH PHƯỚC: 77 MÙA XUÂN, TIẾP NỐI TRUYỀN THỐNG ANH HÙNG

QUANG THẠCH

Được thành lập ngay sau khi Cách mạng tháng Tám thành công 25-12-1945, 77 năm kể thừa truyền thống cha ông, dưới sự lãnh đạo, giáo dục, rèn luyện của Đảng, sự nuôi dưỡng, đùm bọc của nhân dân địa phương, lực lượng vũ trang (LLVT) tỉnh Bình Phước đã cùng với Đông Nam bộ và cả nước đi hết chặng đường kháng chiến chống xâm lược. LLVT tỉnh vinh dự và tự hào khi được góp phần xứng đáng vào bản anh hùng ca vĩ đại trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc và thống nhất Tổ quốc.

LVT Bình Phước đã trải qua những chặng đường oanh liệt, lập nhiều chiến tích vẻ vang, góp phần tạo dựng nên dáng hình Tổ quốc vững vàng, hiên ngang như lòng mong mỏi của bao bậc tiền nhân khi mở cõi ở phương Nam.

Để có được những trận chiến vẻ vang, oanh liệt đó đều có máu xương, công sức, trí tuệ của chiến sĩ và đồng bào khắp mọi nơi trong tỉnh. Quân và dân Bình Phước đời đời ghi lòng tạc dạ công lao trời biển của Chủ tịch Hồ Chí Minh muôn vàn kính yêu; mãi mãi tri ân, mãi mãi biết ơn vô hạn sự cống hiến to lớn của các thế hệ cách mạng đi trước, sự hy sinh vô bờ bến của các bà mẹ Việt Nam anh hùng, của đồng bào, đồng chí, chiến sĩ cả nước cho độc lập dân tộc, thống nhất đất nước, chủ quyền quốc gia, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc và Chủ nghĩa Xã hội.

Tiếp nối hào khí cha ông, khí phách miền Nam “Thành đồng Tổ quốc”, 77 mùa Xuân, rạng danh anh hùng những người lính LLVT Bình Phước hôm nay nguyện một lòng kiên trung với dân, với Đảng;

tiếp tục hiến dâng lòng nhiệt huyết, trí tuệ, xây dựng lực lượng vũ trang vững mạnh toàn diện, mẫu mực tiêu biểu hoàn thành xuất sắc mọi trọng trách được giao, thực hiện thắng lợi nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Để đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới, LLVT tỉnh luôn chú trọng chăm lo công tác xây dựng Đảng bộ, đơn vị vững mạnh toàn diện theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XII) về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng, ngăn chặn đẩy lùi những biểu hiện suy thoái về chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ gắn với thực hiện hiệu quả chỉ thị 05-CT/TW của Bộ Chính trị về tiếp tục học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Thường xuyên làm tốt công tác giáo dục chính trị, tư tưởng, xây dựng bản lĩnh chính trị, tăng cường bản chất giai cấp công nhân cho cán bộ, đảng viên, từ đó, năng lực lãnh đạo, sức chiến

đấu của các Chi, Đảng bộ được nâng cao. Đến nay 100% Chi bộ Đại đội có Cấp ủy, Chi bộ quân sự xã, phường, thị trấn được củng cố kiện toàn; làm tốt công tác bồi dưỡng, phát triển đảng viên mới, đạt và vượt chỉ tiêu nghị quyết đề ra. Nhiều năm liền Đảng bộ Quân sự tỉnh đạt trong sạch vững mạnh. Đội ngũ cán bộ, chiến sỹ luôn kiên định vững vàng, sẵn sàng nhận và hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao; đồng thời phát huy vai trò đấu tranh trên không gian mạng, riêng năm 2022, đã có hơn 2.800 bài viết và 95 video đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, qua đó góp phần tuyên truyền, định hướng các sự kiện và các nguồn tin chính thống.

Đảng ủy, Bộ CHQS tỉnh đã tham mưu Tỉnh ủy, UBND tỉnh lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thành công 6 cuộc diễn tập khu vực phòng thủ tỉnh, chỉ đạo, điều hành 48 cuộc diễn tập phòng thủ, diễn tập phòng không nhân dân cấp huyện, 100% xã, phường tổ chức diễn tập chiến đấu phòng thủ;

thông qua diễn tập, nâng cao nhận thức trách nhiệm, năng lực vận hành cơ chế theo Nghị quyết số 28 ngày 22/9/2008 của Bộ Chính trị (khóa X) về tiếp tục xây dựng các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương thành khu vực phòng thủ vững chắc trong tình hình mới. Quá trình thực hành diễn tập luôn sát thực tế chiến đấu, kết hợp đưa công nghệ thông tin phục vụ diễn tập và đảm bảo thông tin liên lạc thông suốt, chú trọng thực hiện tốt mục tiêu “chắc lý thuyết, giỏi thực hành, chỉ huy linh hoạt, sáng tạo, sát thực tế chiến đấu”.

Những năm qua, cán bộ, chiến sỹ LLVT tỉnh chú trọng thực hiện tốt công tác dân vận, tích cực tham gia xây dựng cơ sở chính trị, tăng cường “thế trận lòng dân”, củng cố khối đại đoàn kết toàn dân, tích cực tham gia các phong trào đền ơn đáp nghĩa, giúp dân phát triển kinh tế - xã hội, xóa đói giảm nghèo. Hàng trăm ngôi nhà Nghĩa tình Quân dân, nhà Đồng đội, nhà Tình nghĩa, nhà Đại đoàn kết đã được xây tặng cho nhân dân. Cùng với đó, thực hiện đề án của Quân khu 7 và UBND tỉnh, đến nay, tuyến biên giới của tỉnh đã xây dựng 9 điểm dân cư liên kề chốt dân quân, 3 điểm dân cư liên kề đồn, trạm biên phòng với 100 căn nhà.

Bên cạnh đó, Đảng ủy - Bộ CHQS tỉnh luôn làm tốt công tác đối ngoại quân sự với các tỉnh thuộc Vương quốc Campuchia có chung đường biên giới; kịp thời giải quyết có hiệu quả các vụ việc,

giữ vững an ninh chính trị, tạo điều kiện thuận lợi cho thực hiện nhiệm vụ quy tập mộ liệt sỹ quân tình nguyện Việt Nam hy sinh qua các thời kỳ, đến nay đã quy tập được 2.848 mộ liệt sỹ quân tình nguyện Việt Nam hy sinh trên chiến trường Campuchia và 169 mộ liệt sỹ trong nước, tham mưu tổ chức an táng trang trọng, ý nghĩa. Quan tâm thực hiện tốt công tác đền ơn, đáp nghĩa, chính sách hậu phương quân đội, công tác dân vận từ đó tô thắm thêm phẩm chất, truyền thống “Bộ đội Cụ Hồ”, gắn bó máu thịt quân, dân; xây dựng “thế trận lòng dân” vững chắc, tăng cường niềm tin của Nhân dân và Đảng, Nhà nước và chế độ XHCN, tạo nền tảng để xây dựng nền quốc phòng toàn dân, thế trận quốc phòng toàn dân gắn với thế trận An ninh Nhân dân ngày càng vững mạnh.

Trong đợt dịch Covid-19 lần thứ tư bùng phát, Bộ CHQS tỉnh đã tham mưu cho Tỉnh ủy, UBND tỉnh thành lập 65 chốt biên giới, gần 230 chốt giáp ranh và nội địa; hàng ngàn cán bộ, chiến sỹ LLVT tham gia làm nhiệm vụ trên tuyến đầu chống dịch; lập 8 bệnh viện dã chiến thu dung, điều trị cho trên 4000 bệnh nhân Covid-19 ở thể nhẹ và vừa; 195 khu cách ly tập trung với khả năng tiếp nhận hơn 26 ngàn người. Ngoài ra, phối hợp với các cơ quan, ban, ngành trong tỉnh đã vận động, tiếp nhận hỗ trợ lương thực, thực phẩm, trang thiết bị vật tư y tế hỗ trợ các tỉnh Bình Dương, Đồng Nai, TP. HCM gần 490 tấn hàng hóa, trị

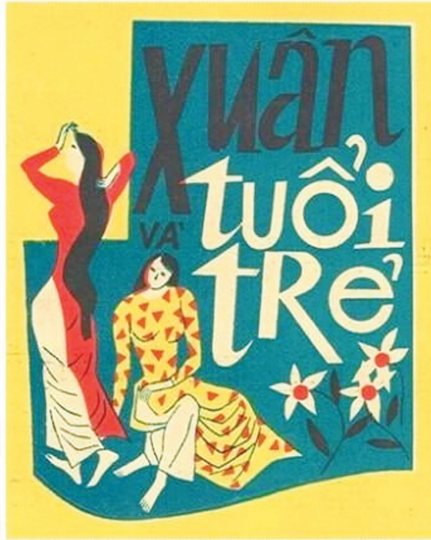
giá hơn 50 tỷ đồng... Hỗ trợ công tác phòng chống dịch Covid-19 cho Tiểu khu quân sự các tỉnh Kratie, Mundulkiri, Tboong Khmum, Kong Pong Thom và Việt kiều đang sinh sống tại các tỉnh Kratie, Mundulkiri với số tiền gần 14 tỷ đồng.

Với những thành tích đạt được, từ năm 1997 đến nay, Đảng bộ Quân sự tỉnh liên tục đạt danh hiệu “Trong sạch, vững mạnh”, được Thủ tướng Chính phủ tặng Bằng khen trong học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh giai đoạn 2016-2021; Bằng khen trong công tác phòng, chống dịch Covid-19. Bộ Quốc phòng tặng Cờ Thi đua năm 2020 có thành tích xuất sắc trong phong trào thi đua Quyết thắng và hơn 2.000 tập thể và trên 6.000 lượt cá nhân được các cấp tuyên dương khen thưởng.

Kỷ niệm 77 năm ngày truyền thống LLVT tỉnh Bình Phước (25/12/1945 - 25/12/2022) là dịp ôn lại chặng đường xây dựng và trưởng thành của LLVT tỉnh. Cán bộ, chiến sỹ LLVT tỉnh hôm nay luôn ra sức nỗ lực phấn đấu, quyết tâm vượt qua mọi khó khăn, thử thách, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao, là lực lượng nòng cốt bảo vệ sự bình yên của Nhân dân luôn đồng hành cùng Đảng bộ, chính quyền, Nhân dân trong tỉnh hoàn thành các mục tiêu phát triển kinh tế xã hội, củng cố quốc phòng an ninh góp phần thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020-2025 □

Nhạc Sĩ La Hối VỚI CA KHÚC XUÂN VÀ TUỔI TRẺ

☐ TRẦN CAO VÂN

Mùa xuân là nguồn cảm xúc bất tận cho mỗi chúng ta, cho mỗi thi nhân và cả những nhạc sĩ (NS).

Những ca khúc về mùa Xuân: Mùa xuân của tình yêu, mùa xuân của tuổi trẻ, mùa Xuân của đất trời, mùa Xuân của quê hương - đất nước... Nói đến ca khúc về mùa Xuân phải kể đến các ca khúc: “Mùa Xuân đầu tiên” của NS Văn Cao. “Xuân đã về” của Minh Kỳ. “Đón Xuân” của Phạm Đình Chương. “Ngày Xuân long phụng sum vầy” của Quang Huy. “Mùa Xuân ơi” của Nguyễn Ngọc Thiện. “Con bướm Xuân” của Hồ Quang Hiếu. “Chào Xuân mới” của Phạm Hải Âu. “Như hoa mùa Xuân” của Châu Đăng Khoa “Chúc Tết” của Nguyễn Văn Hiên. “Điệp khúc mùa Xuân” của Quốc Dũng. “Khúc Xuân” của Võ Thiện Thanh. “Khúc giao mùa” của Huy Tuấn. “Lắng nghe mùa Xuân về” của Dương Thụy. “Hoa cỏ mùa Xuân” của Bảo Chấn. “Câu chuyện đầu

năm” của Hoài An... Khó có thể kể hết những ca khúc viết về đề tài mùa Xuân của các nhạc sĩ, mỗi ca khúc như một viên ngọc lung linh tỏa sáng cho chúng ta những cung bậc cảm xúc diệu vợi..., để cuộc đời thêm tươi đẹp, để mùa Xuân thắm mãi trong lòng người. Trong những khúc ca Xuân tươi đẹp ấy ta không thể không nhắc đến ca khúc “Xuân và tuổi trẻ” của NS La Hối. NS La Hối sinh năm 1920 tại Hội An (Quảng Nam) trong một gia đình mà phần đông con cái đều có ít nhiều năng khiếu về nghệ thuật. “Xuân và tuổi trẻ” được sáng tác trong thời kỳ đầu chống Nhật - Pháp, NS La Hối bị hiến binh Nhật theo dõi truy bắt ráo riết, hoàn cảnh sống của NS lúc ấy vô cùng khó khăn, thế nhưng giai điệu của tác phẩm vẫn được nảy nở, lại là niềm hứng khởi, phần chân tin yêu vào cuộc sống. (Ban đầu là tác phẩm âm nhạc không lời, có tiêu đề tiếng Pháp là “Le Printemps et la Jeunesse”), sau đó được Diệp

Truyền Hoa đặt lời tiếng Hoa. Năm 1946, Thế Lữ đặt lời Việt cho nhạc phẩm giá trị này. Từ đó, “Xuân và tuổi trẻ”- nhạc La Hối, lời Thế Lữ luôn vang lên trong mỗi độ Xuân về. Trong kháng chiến, “Xuân và tuổi trẻ” theo đoàn quân lên chiến khu, lên Việt Bắc, vào tận miền Nam và vang xa tới hải ngoại... “Ngày thắm tươi bên đời Xuân mới. Lòng đắm say bao nguồn vui sống. Xuân thắm tươi bên đời Xuân mới. Lòng đắm say bao nguồn vui sống. Xuân về với ngàn hoa tươi sáng. Ta muốn hái muôn ngàn đóa hồng. Ngày về với ngàn hoa tươi sáng. Ta muốn hái muôn ngàn đóa hồng...” đó là những lời ca ngọt ngào đầu tiên của ca khúc. “Xuân và tuổi trẻ” gồm 3 đoạn:

Đoạn 1 từ đầu đến nhịp 11 (có

16 nhịp tính cả phần tái hiện).

Đoạn 2, từ nhịp 12 đến nhịp 20

(có 16 nhịp tính cả phần tái hiện).

Đoạn 3, từ nhịp 21 đến hết (có

24 nhịp tính cả phần tái hiện).

Xét về cấu trúc, ca khúc được viết ở thể loại 3 đoạn đơn tái hiện. “Xuân và tuổi trẻ” được viết trong thời kỳ đầu của nền âm nhạc mới Việt Nam. Thời kỳ này nền âm nhạc mới của Việt Nam chịu ảnh hưởng lớn về tính học thuật, của Âm nhạc Cổ điển phương Tây. Đặc biệt “tính mô phạm” về cấu trúc các tác phẩm Âm nhạc luôn phải có cấu trúc chặt chẽ, nghiêm khắc về cú pháp từ câu, đoạn luôn phải được “cân phương”. Nhưng xét về ca khúc “Xuân và tuổi trẻ” của NS La Hối lại được viết có tính phóng túng, hiện đại, vượt ra khỏi “tính mô phạm” của nền Âm nhạc đương thời. Có thể nói NS La Hối là một trong những người có khuynh hướng hiện đại trong sáng tác. Trước hết xét về cấu trúc tổng thể phần nhạc toàn bài; Ca khúc thuộc thể loại 3 đoạn đơn tái hiện, thường là cấu trúc A-B-A’, nhưng “Xuân và tuổi trẻ” lại có cấu trúc A-B-A’B’ và cấu trúc của đoạn 3 lại thiếu sự cân phương với 2 đoạn đầu, đặc biệt mỗi đoạn đều có phần tái hiện. Toàn bài chỉ có 33 nhịp không tính nhịp lấy đà nhưng tính cả phần tái hiện thì toàn bài có 56 nhịp. Như vậy đủ thấy NS đã khéo léo sử dụng lối phát triển âm nhạc bằng hình thức tái hiện chủ đề.

Ở đoạn 1, nhịp 2,3 “Sol-mi-rê-đô-mi-sol-xi” là chủ đề của tác phẩm thì ở nhịp 3,4 chủ đề lặp tức tái hiện ngay “la-đô-xi-la-đô-mi-sol”, xét về quãng âm của 2 tuyến giai điệu trên đều có sự tương quan

rõ rệt đó là tuyến giai điệu 2 được tái hiện bởi hình thức đảo ảnh của chủ đề-tuyến giai điệu 1 mà ta rất dễ bị nhầm tưởng là chủ đề 2.

Ở đoạn 2, cuối nhịp 11 đến đầu nhịp 12 “đô-rê-đô-xi-đô-xi-la-đô-mi” mở đầu đoạn 2 cũng là chủ đề 2 và chủ đề này được tái hiện bằng hình thức mô phỏng đảo ảnh xuyên suốt cả đoạn. Sự phát triển các tuyến giai điệu trong suốt đoạn 2 thật mượt mà, êm ái như dòng suối chảy tự nhiên nhưng lại chặt chẽ, hòa quyện với nhau một cách mạch lạc, hòa âm rất hài hòa và bác học.

Ở đoạn 3, Nói đoạn này là A’B’ là hoàn toàn không sai bởi; nét giai điệu của chủ đề 2 đoạn 2 được xuất hiện rất rõ nét: Đầu các nhịp 21 “đô-rê-đô”, nhịp 22 “xi-đô-xi”, nhịp 23 “la-xi-la”, nhịp 24 “sol-la-sol” của đoạn 3. Và 2 nốt “sol-mi (quãng 6 trưởng) -rê-đô-mi-sol-xi” cùng chủ 1 của đoạn 1 được tái hiện ở phần cuối nhịp 24 đầu nhịp 25 và xuyên suốt cả phần cuối của đoạn 3 đều xuất hiện cả 2 nét giai điệu của chủ đề 1 và chủ đề 2 được đan xen một cách khéo léo và tài tình.

Một điều không thể không nêu ra đó là sự chuyển điệu trong giai điệu của từng tiết nhạc đến câu nhạc của tác phẩm đặc biệt là sự chuyển điệu giữa các tiết nhạc, từ nhịp 21 giọng Đô trưởng, nhịp 22 giọng Mi thứ, 23 giọng Rê thứ, nhịp 24 giọng Đô trưởng.

Nói đến sự thành công của ca khúc “Xuân và tuổi trẻ” chúng ta phải ghi nhận công lao của nhà thơ

kiêm đạo diễn kịch Thê Lữ, “Thê Lữ đã rất yêu thích giai điệu của “Xuân và tuổi trẻ”. Qua tìm hiểu và xúc động trước cuộc đời ngắn ngủi nhưng đầy khí phách của chàng nhạc sĩ - liệt sĩ tài hoa, Thê Lữ đã xin phép gia đình La Hối để đặt lời Việt cho nhạc phẩm giá trị này” (trích của-Hà Đình Nguyên). Lời ca trong ca khúc như từng giọt nắng ấm áp đầy hào khí thời đại. Trong “Xuân và tuổi trẻ” ta như nghe thấy những dòng âm thanh réo rất ngân vang. Cả một thế giới âm thanh rạo rực, thôn thức, say đắm tình yêu, niềm vui sống hồn nhiên trong sáng của tuổi trẻ mà Thê Lữ đã viết. Và ca từ hòa hợp kỳ lạ với từng nốt nhạc, với giai điệu và tiết tấu của nhạc phẩm. Chính Thê Lữ là người đã chấp cánh cho tác phẩm âm nhạc không lời của NS La Hối được bay cao, bay xa.

Liệt sĩ-NS La Hối đã vĩnh viễn ra đi ở tuổi 25. Với 25 mùa Xuân của đời người chỉ như một cơn gió thoảng, nhưng La Hối đã để lại cho cuộc đời một giai điệu và những ca từ tuyệt mỹ. Với cảm xúc tươi trẻ trong ca khúc “Xuân và tuổi trẻ”, ông đã để lại tất cả những gì tinh hoa, tâm hồn trong trẻo, lòng lạc quan yêu đời mãnh liệt và tràn trề khát vọng, tin tưởng vào tương lai tươi sáng trong những ngày đầu kháng chiến của cuộc đấu tranh giành độc lập - tự do cho dân tộc. “Xuân và tuổi trẻ” sẽ còn vang vọng như tình yêu sâu sắc, nồng cháy của tuổi thanh xuân La Hối □

NGUYỄN HOÀNG OANH

Xuân Trên Đảo Trường Sa

Xuân về trên đảo xa
Những người lính quê nhà
Hiên ngang đứng giữa phong ba
Trường Sa mưa nắng bao la nghìn trùng

Người chiến sỹ kiên trung
Mặc gió mưa bão bùng
Mênh mông sóng nước trập trùng
Biển đảo canh giữ thủy chung vẹn toàn

Dù vất vả gian nan
Hiểm nguy anh chẳng màng
Giữ yên bờ cõi giang san
Chủ quyền biển đảo Việt Nam bao đời

Tết trên đảo xa khơi
Anh luôn nở nụ cười
Tuần tra canh giữ biển trời
Vững vàng tay súng sáng ngời niềm tin

Hàng triệu triệu trái tim
Luôn hướng về biển đảo
Trường Sa sóng vỗ dạt dào
Mùa xuân hạnh phúc ngọt ngào yêu thương.

XUÂN MẪN

Người Lính Giữa Đảo Xuân

Biển xanh căng ngực hát
Người lính giữa đảo xuân
Ca gác đều nghiêm lệnh
Giữ mùa Xuân thanh bình.

Bập bùng ánh lửa sáng
Trái tim hồng xa khơi
Vang bài ca hành khúc
Nơi bao la biển trời.

Đất liền đêm pháo hoa
Mừng Giao thừa đang đến
Những người lính đảo xa
Thả hồn mơ theo sóng.

Tình yêu chung một bến
Tổ quốc ngàn mến thương
Từ ngàn hoa muôn sắc
Gửi ra từ hậu phương.

Người lính giữa đảo Xuân
Gửi hồn qua biển rộng
Muôn tâm tình lưu luyến
Trong sắc hồng ban mai.

TRƯỜNG THIÊN

Thơ Tặng Người Lính Đảo

Sừng sững tiền tiêu biển hát
Trường Sa ánh nắng rạng ngời
Về thăm thấy mình bé nhỏ
Trùng dương sóng nước mây trời.

Không xa đâu người lính đảo
Cầm tay nối nhịp đất liền
Hồn nhiên em là cô giáo
Bước đi trên cát dịu hiền.

Chập chùng đêm ghi-ta lửa
Bồng nông lời ca mê say
Mai rồi chia tay ai khóc
Mai rồi sóng có còn say?

Hát với Trường Sa hôm nay
Mặt trời đội màu biển mới
N như tình yêu ai chờ đợi
Nồng nàn sáng cả đại dương.

TBT Tạp chí VN trao tặng Tạp chí và cards Viettel cho đ/c Thượng tá Trần Văn Quyển - Lữ đoàn phó - Tham mưu trưởng Lữ đoàn 146 - Trường đoàn thăm và chúc Tết Bộ đội Trường Sa Xuân Quý Mão 2023. Ảnh: P.Hiến

NGUYỄN THỊ THỦY

Đến Trường Sa

Đã một lần em đến Trường Sa
Mang mùa Xuân đất liền ra với Đảo
Thấy người lính sống chung cùng giông bão
Biển bốn bề nhuộm màu áo các anh.

Đêm gằm gào rồi cũng qua nhanh
Ngày nắng đỏ chợt hình thành mưa gió
Thấy các anh xem thường gian khổ
Giữ biển giữ trời của Tổ quốc yêu thương.

Bão tố luyện nên những người lính kiên cường
Biển đảo là nơi thao trường tập luyện
Tay cầm súng, mắt dõi từng diễn biến
Mặt rạng ngời như đào mai thắm sắc hoa.

Vinh dự một lần em đến Trường Sa
Cây bàng vương, hoa san hô lưu luyến mãi
Em ao ước sẽ có ngày trở lại
Về góp đá, góp tiền xây doanh trại Trường Sa.

Du Lịch Nông Trại - Xu Hướng Phát Triển

☐ TRẦN TẤN

Lâu nay, nói đến Du lịch tỉnh Bình Phước, người ta thường nhắc đến Khu Du lịch núi Bà Rá, Trảng cỏ Bù Lạch, Rừng Quốc gia Bù Gia Mập. Đó là những nơi cảnh quan hùng vĩ do thiên nhiên ban tặng. Ngoài ra còn có những khu du lịch do con người tạo ra, như Khu Căn cứ Bộ Chỉ huy Miền, Khu bảo tồn Văn hóa S'tiêng Sóc Bom Bo, Khu du lịch Đảo Yến - Sơn Hà ở huyện Đồng Phú. Dưới sự lãnh đạo của Tỉnh ủy, UBND tỉnh, nhân dân tỉnh Bình Phước đã dựa vào dấu tích lịch sử, cảnh quan thiên nhiên tạo dựng nên những khu du lịch quý báu. Tuy công trình chưa nhiều, chưa to lớn nhưng cũng đã đem lại những dấu ấn đáng kể về du lịch tỉnh nhà. Tôi nghĩ, trong tương lai tỉnh ta cần phải có những công trình to lớn như Đại Nam Lạc Cảnh của Bình Dương, Tam Trúc của Hà Nam, Bái Đình của Ninh Bình. Những công trình đó phụ thuộc vào sự quan tâm của lãnh đạo, sự quyết tâm của nhân dân và đóng góp của các tập đoàn kinh tế, các công ty du lịch tên tuổi. Ở đây tôi chỉ xin nhắc tới một lĩnh vực du lịch không lớn nhưng đầy tiềm năng của tỉnh ta đó là du lịch nông trại.

Từ góc nhìn của mình, tôi thấy, miền Đông nói chung và Bình Phước nói riêng, phần lớn diện tích

đất đai thuộc vùng trung nguyên. Đồi đất trùng điệp, độ cao không quá 600m so với mực nước biển. Địa hình đó rất thuận tiện để phát triển nông nghiệp và dịch vụ du lịch nông trại. Vào thời điểm cuối mùa mưa. Sáng sớm, nếu đứng ở đỉnh cao nào đó, trời hừng nắng quang đãng, sẽ nhìn thấy núi đồi Bình Phước, gần xa ẩn hiện trong mây mù, ta sẽ tưởng như đang chiêm ngưỡng những con rồng ẩn hiện, đẹp như tranh thủy mặc. Có lẽ bởi thế trước đây người ta gọi là Bình Long, Phước long. Những con rồng bình an, phước lộc, mà bây giờ chúng ta ghép lại thành Bình Phước.

Địa hình không bằng phẳng, cũng không quá cao tạo cho chúng ta vẻ đẹp nhưng cũng cho chúng ta

một vùng kinh tế đặc thù, đó là kinh tế du lịch trang trại. Đất Ba zan màu mỡ, thoải thoải dốc và nhưng con sông, dòng suối hiền hòa không dữ dội cho chúng ta những trang trại cũng đẹp như tranh mà ít nơi có được. Tiếc rằng lâu nay, để tăng trưởng kinh tế chúng ta bị hút vào cây công nghiệp cao su và cây điều, không chú ý đến vườn cây nông nghiệp và sinh thái. Gần đây giá mủ cao su, giá hạt điều xuống thấp, nhiều nhà nông chuyển đổi cây trồng. Nhiều nông trại cây ăn trái xuất hiện hiệu quả kinh tế cao. Năng bông, mưa rào, đất đai Bình Phước rất phù hợp với họ cây có múi, cam, quýt, bưởi. Một hec-ta bưởi da xanh, một hec-ta sầu riêng trúng vụ có thể cho vài trăm triệu, cao gấp mấy lần cây điều. Để có

Khu du lịch Đảo Yến - Sơn Hà ở huyện Đồng Phú - Bình Phước.

Ảnh: TL

nước tưới cây, nông dân đào các vùng trũng, đắp chặn những con đập nhỏ, tạo thành những hồ cá, trong vắt quanh năm thế là hình thành các nông trại xanh và đẹp, thu hút du khách đến tham quan hái lượm. Địa thế vùng trung nguyên miền Đông xuất hiện một ngành kinh tế du lịch nông trại.

Du lịch nông trại

Du lịch là ngành kinh tế dịch vụ đem đến cho con người cái đẹp, niềm vui, sức khỏe và sự hiểu biết mới mẻ. Những năm gần đây, mô hình du lịch nông trại đang trở thành một xu hướng phát triển, đem lại hiệu quả kinh tế cao và đầu tư ít tốn kém.

Du lịch nông trại là loại hình du lịch kết hợp với sản xuất nông nghiệp và cung ứng các dịch vụ khách du lịch như tham quan, mua sắm, ăn uống nghỉ ngơi, lưu trú trải nghiệm. Nhà nông vừa sản xuất nông sản vừa làm dịch vụ du lịch hoặc nhà tổ chức du lịch chung tay với nhà nông khai thác dịch vụ du lịch trên nền sản xuất nông nghiệp.

Những nhân tố thúc đẩy du

lịch nông trại phát triển

Kinh tế đất nước phát triển, dân sinh, dân trí cao, con người có xu hướng thích khám phá, tìm kiếm những trải nghiệm đáng nhớ, chiêm ngưỡng thiên nhiên đẹp hoang dã, muốn thoát khỏi ồn ào náo nhiệt của đời sống hàng ngày, thoát khỏi khu đô thị chật trội, vì thế tìm đến những nông trại thanh bình thơ mộng, vui chơi giải trí, đón nhận văn hóa, ẩm thực mới mẻ ở nông thôn, tìm lại văn hóa cội nguồn, tìm lại kỷ niệm, tìm và học những cái mới cái lạ đời thường,... Đó là những nhân tố để du lịch nông trại phát triển.

Loại hình nông nghiệp nào có thể khai thác du lịch

Không cần những ý tưởng to lớn phức tạp. Du lịch nông trại có thể là một trang trại rộng lớn, một nhà vườn nho nhỏ; một chợ nông sản trên sông nước, một nhà sản xuất tinh chế nông sản có sản phẩm độc đáo nổi tiếng, một khu chăn nuôi gia cầm, nuôi cá, một khu vườn thực nghiệm sư phạm,... Tất cả các loại hình sản xuất nông nghiệp đem lại vẻ đẹp, sự mới mẻ,

thư giãn đều có thể kết hợp khai thác du lịch nông trại trồng trọt. Những cánh đồng lúa xanh tươi bát ngát, dào dạt như sóng nước mỗi buổi sáng hay mênh mông bát ngát biển vàng lúc chiều hôm là những ấn tượng không thể phai; Những vườn cây chôm chôm chín đỏ sà xuống ngang tầm tay; những vườn sầu riêng thơm mùi lưu luyến, những vườn bưởi, vườn cam mọng vỏ trầu nặng chưa ăn đã cảm vị chua ngọt hấp dẫn; Những hồ nuôi cá đợi người đến câu chiêm nghiệm cuộc sống, những vườn thú cưng chờ tay người ve vuốt; Những vườn dừa cây cao ngang tầm vai mà buông quả chạm đất; Những vườn hoa tươi rực rỡ sắc màu không chỉ hấp dẫn bướm ong mà quyến rũ xiêu lòng bao cô gái trẻ. Tất cả là sự hấp dẫn của du lịch nông trại. Những mảnh vườn cho học sinh thực nghiệm đem lại cho các em nhiều hiểu biết.

Nông trại du lịch nổi tiếng phải kể đến Milk farm, làng nầm, vườn bí ngô khổng lồ ở Đà Lạt, VIME garden ở Đồng Nai, làng hoa Sa Đéc ở Đồng Tháp, nông trại Mỹ Lệ ở Bình Phước, nông trại thực nghiệm Sư phạm ở TP HCM,...

Lợi ích nào mang lại từ du lịch nông trại

Du lịch nông trại mang lại lợi ích kép. Trước hết, Nhà nông muốn khai thác du lịch trên trang trại, nương rẫy ruộng vườn, phải tự mình làm đẹp cho nông trại làm đúng kỹ thuật, đảm bảo năng suất cao, chất lượng tốt; đảm bảo vệ

sinh môi trường. Sản phẩm nông nghiệp được quảng bá, đầu ra cho nông sản tốt hơn. Nhà nông vừa cung ứng sản phẩm cho thị trường vừa kinh doanh tại chỗ.

Nhà nông làm du lịch phải cởi mở thân thiện, sinh hoạt giản dị mà lịch sự, văn hóa ẩm thực độc đáo mới lạ, thể hiện bản sắc người nông dân Việt Nam, bộ mặt nông thôn Việt Nam thay đổi rạng ngời.

Lợi ích về Du lịch: Du lịch nông trại phát triển thu hút lượng lớn khách du lịch trong nước và trên thế giới, môi trường du lịch khởi sắc, phong phú đa dạng hơn. Du lịch nông trại phát triển con người ngày càng nâng cao ý thức về bảo vệ môi trường. Ngành nông nghiệp phát triển bền vững.

Du lịch Nông trại ở Bình Phước

Nông trại du lịch ở Bình Phước được nhiều người biết tới là khu

du lịch Mỹ Lệ, với diện tích trên 70 ha, trong đó có 26 ha trà, còn lại phần lớn trồng cao su. Chủ trang trại tận dụng dòng suối tạo thành khu vui chơi nước cho trẻ em, xây dựng biệt thự nghỉ dưỡng trong vườn điều, sản xuất trà Ô long và hạt điều tinh chế rất đặc biệt làm sản phẩm lưu niệm bán cho du khách. Nông trại sinh thái Mỹ Lệ hoạt động đã nhiều năm và đạt kết quả tốt.

Nông trại sinh thái của công ty Vĩnh Phúc ở xã Đồng Tâm, huyện Đồng Phú cũng là nơi được nhiều người biết đến. Với diện tích gần 300ha, bên trục đường Quốc lộ 14, cách Đồng Xoài khoảng 10km. Sau 25 năm gây dựng Nông trại Vĩnh Phúc trồng và phát triển khoảng 170 ha rừng với nhiều loài gỗ quý, 30 ha cây ăn trái, bưởi cam quýt, xoài, nhãn,... Trong nông trại có 8 ha mặt nước hồ ao, 4 km suối tự nhiên. Đặc biệt nông trại Vĩnh Phúc sở hữu cây Cầu Độc Mộc kỷ lục châu Á và ngọn tháp Sơn Đăng kỷ lục Việt Nam. Cầu Độc Mộc kỷ

lục xây dựng thương gia hạ kiều, trên là nhà dưới là cầu, đà cầu là thân gỗ nguyên khối dài nhất. Ô tô 7 chỗ có thể qua lại. Tháp Sơn Đăng vốn là tháp quan sát chống cháy và chứa nước tưới cây. Buổi tối đèn năng lượng mặt trời rực rỡ, từ xa trông rõ như ngọn hải đăng nên gọi là tháp Sơn Đăng - đèn núi. Ngọn tháp độc đáo và lạ mắt đã được tổ chức kỷ lục Việt nam cấp Chứng nhận Kỷ lục Việt Nam. Với những cánh rừng gỗ quý xanh biếc mát rượi, hồ ao nước trong vắt đầy cá, những vườn cây trái ngọt lành. Nông trại Vĩnh Phúc trở thành nơi có cảnh quan đẹp lạ được nhiều đoàn du lịch tham quan, nghỉ dưỡng.

Còn rất nhiều nông trại ở huyện Đồng Phú, Lộc Ninh, Bù Gia Mập, Hớn Quản cảnh đẹp, cây trái ngon, du khách đến nhiều. Du lịch Nông trại Bình Phước đang có xu hướng phát triển. Du lịch Nông trại ở Bình Phước có thể trở thành ngành du lịch kinh tế mũi nhọn đáng tin cậy □

Cầu Độc Mộc kỷ lục châu Á. Ảnh: TL

Mái Nhà Xưa - Lá Mây

Trong đời sống văn hóa của người S'tiêng, ngôi nhà là nơi kết nối của bao thế hệ, bởi không như ngôi nhà của các dân tộc khác sống riêng lẻ từng gia đình, ngôi nhà của người S'tiêng có nhiều gia đình cùng huyết thống sẽ chung sống cùng với nhau, nó được nối dài qua nhiều thế hệ, đó là một nét độc đáo, riêng có của người S'tiêng và tên gọi của nó trong tiếng Việt có nghĩa là "Nhà Dài".

Nhà Dài thường được làm theo hướng Bắc Nam, nền đất, kết cấu vách tre, sàn gỗ cũng làm bằng tre, nứa; mái chữ A được lợp bằng lá mây hoặc tranh. Trong nhà, mỗi hộ gia đình sẽ có một khoảng không gian riêng dành để ngủ và không có vách ngăn, sự phân biệt của từng hộ gia đình đó là bếp lửa của từng nhà và bếp lửa của gia đình người lớn tuổi nhất sẽ ở vị trí trung tâm. Tuy sống chung trong một ngôi nhà, cùng làm kinh tế

chung nhưng người S'tiêng lại có bếp lửa riêng, ăn uống hàng ngày cũng ăn riêng. Những báu vật như: Cồng chiêng, tổ, ché, xà lung được sắp xếp ở vị trí trang trọng nhất trong ngôi nhà.

Những ngôi nhà như trên giờ đây không còn nhiều nữa, cùng với sự phát triển của đời sống xã hội, ngôi nhà của người S'tiêng cũng thay đổi theo, nhà vách tre, mái lá mây chuyển sang nhà gỗ, lợp tôn rồi nhà xây lợp ngói. So với nhà vách tre, mái lá mây, nhà gỗ, nhà xây lợp tôn, lợp ngói sẽ bền và kiên cố hơn, chi phí làm cũng sẽ tốn kém hơn thể hiện sự giàu có của gia chủ. Vào thời gian đầu của sự thay đổi từ nhà vách tre mái lá mây sang nhà gỗ, nhà xây mái tôn, mái ngói thì những người giàu có mới chuyển đổi được. Và đời sống sinh hoạt gia đình của người S'tiêng cũng biến đổi, các thế hệ không còn sống chung với nhau nữa, vì làm nhà gỗ, nhà xây

▣ NGUYỄN NGỌC LƯƠNG

thì không thể có một gia đình mới lại nối thêm ra như Nhà Dài truyền thống của người S'tiêng.

Nhưng ở thế kỷ 21 này, một già làng người S'tiêng dù đã trải qua bao giai đoạn thăng trầm của thời gian, Ông vẫn giữ nguyên ngôi nhà truyền thống của dân tộc mình, Ông là già làng Điều Đổ tại Sóc Bù Môn, thị trấn Đức Phong, huyện Bù Đăng. Ngôi nhà của ông đã truyền qua 3 thế hệ, từ thời ông nội của ông còn sống đã ở mảnh đất này, ngôi nhà được làm bằng vách tre và lợp bằng lá mây. Nó được làm dưới bóng cây đa hàng trăm tuổi, ba bốn người ôm, bóng tỏa mát cả một khoảng sân rộng hàng trăm mét vuông, quanh năm mát rượi. Nó được làm đúng nguyên bản nhà dài truyền thống của người S'tiêng, với đầy đủ bếp lửa, gác lúa, sàn gỗ, ghé tiếp khách, cột rượu cần, khu vực để của gia bảo nhưng chỉ khác là

Già làng Điều Đổ trong Nhà Dài cùng những cổ vật quý của người S'tiêng

từ lâu nó không được nổi dài ra vì chỉ còn vợ chồng ông ở với nhau, còn các thế hệ con cháu thì đã ở riêng bằng nhà xây mái ngói.

Ông có thói quen lưu giữ những di vật của người S'tiêng, trong nhà hiện có hơn 100 hiện vật quý, có hiện vật đã hơn 100 năm tuổi. Như bộ chiêng cổ đã 6 đời sử dụng rồi mà đến nay đánh nghe vẫn còn hay, Ông quý lắm, cất kỹ, chỉ khách thân và tin tưởng mới được xem. Hoặc cái Ché rung (hay là xà lung mẹ) trị giá cả 3 con trâu, mà theo Ông cả tỉnh chỉ còn có 02 cái. Còn xà lung thường, tổ vang, tổ pay pung, tổ un rang, tổ pa ré thì vài chục cái, tổng trị giá bộ sưu tập của Ông cũng hơn cả tỉ đồng.

Ông vẫn giữ chỗ ngủ của mình giữa nhà, Ông nằm trên tấm phen tre, lót một tấm chiếu, đầu xoay về hướng Đông và dưới chân bếp lửa hằng đêm vẫn đỏ. Ông không cần cái chăn dày bởi đã có bếp lửa làm ấm cái chân, cả đời ông ngủ ngon vì hơi ấm tỏa ra từ ngọn lửa. Khói bếp nhiều năm bay lên ám đen mái nhà và những vật dụng trong nhà; khói bếp cũng không cho con mồi, con mọt ăn cái vách tre, rui, mè và cả cái mái lá mây đã lợp nhiều năm. Ngay trên chỗ Ông nằm là 16 bộ sừng trâu, dấu tích của những lần Ông tổ chức ăn mừng trong lễ hội mừng lúa mới của người S'tiêng. Giờ đây vào mùa thu hoạch, lúa không còn trữ trên gác lúa trong nhà dài, nhưng cái gác lúa là một phần của cấu

trúc nhà dài, nơi theo tín ngưỡng của người S'tiêng đó là nơi linh thiêng, nơi thần lúa ngự trị để gìn giữ sự no ấm của gia đình.

Nay thì cái nhà của Ông vẫn còn kiên cố, nhưng mái lợp bằng lá mây thì đã hư hỏng, xuống cấp, nhà chưa đột nhưng vài chỗ lá mây đã có dấu hiệu bị mục do thấm nước mưa. Trên ngọn đồi sau nhà, Ông vẫn giữ một vài bụi mây để phòng khi cần thì dùng đến. Cây mây gần gũi với người S'tiêng như cây tre với người Việt vậy. Người S'tiêng dùng mây để đan lát các vật dụng như gùi, xá; bện thành dây để buộc; mây già dùng để làm cán dao, cán xà gạc; đột mây là món ăn ngon được chế biến nhiều cách như: Nướng lên bóc vỏ ăn với thịt nướng, lấy lõi non để nấu canh hoặc xào với lá nhíp, đặc biệt các món canh nấu bằng lòng bò, heo, trâu thì phải có đột mây để thêm vị đắng ăn mới ngon. Đột mây, ngoài làm gia vị cho các món ăn, nó có tác dụng giải độc rượu, trị đầy hơi, chướng bụng, ngoài ra nó còn là một vị thuốc hiệu nghiệm khi chữa sốt rét. Lá mây dùng để lợp nhà thì bền hơn lá tranh nhiều, nhưng cũng mất nhiều công và vất vả hơn. Mây có nhiều gai nên mỗi lần lấy phải cắt từng lá, sau đó chẻ làm đôi, phơi khô, bện thành tấm rồi mới lợp. Trước đây, nhà nước có cho tiền để Ông lợp lại mái nhà do hư hỏng và cũng để động viên Ông giữ gìn văn hóa S'tiêng. Nay thì mái nhà lại hư, Ông phải tự lợp lại. Hàng ngày, khi khỏe trong người ông vác xà gạc và mang theo cái dao côi lên đồi, chậm rãi và cẩn

thận Ông cắt từng cọng lá mây, xếp gọn lại và bó thành bó. Ông mang về phơi vài ngày sau khi cọng mây đã khô Ông bện thành tấm và lợp lên mái nhà của mình. Ông chỉ làm việc này một mình mà không chịu con cháu làm thay, vì không ai làm đúng ý Ông cả. Nhưng Ông thấy vui vì già rồi, nhưng còn sức khỏe, tự làm cái mình thích. Trên ngọn đồi, trong ánh nắng xuyên qua tán lá điều và những cơn gió nhẹ của những ngày cuối năm, Ông vác bó lá mây trên lưng mà như vác cả những ký ức thời thanh niên gắn liền với ngôi nhà dài của dân tộc Ông. Đêm về, trong căn nhà dài truyền thống, Ông nằm ngủ và mơ về tổ tiên, về những người cùng thời với Ông, hồi tưởng lại những kỷ niệm gắn liền với những hiện vật xung quanh ông, về những lễ hội với rượu cần được ủ trong những chiếc tổ quý, bên ánh lửa bập bùng và những bài chiêng, bài dân ca được cất lên cho đến khi say mềm mới thôi.

Văn hóa sẽ định hình theo dòng chảy của thời gian, mỗi dân tộc sẽ xác định Văn hóa của dân tộc mình trong một giai đoạn nhất định. Khi thời gian qua đi, sự giao thoa, tiếp biến Văn hóa sẽ làm cho Văn hóa của các dân tộc phong phú hơn, nhưng cũng làm cho Văn hóa của một số dân tộc mai một đi. Còn trong tiềm thức của những người già, những người nắm giữ hồn cốt của dân tộc mình, ký ức về những giá trị Văn hóa luôn là niềm tự hào nhưng cũng là nỗi day dứt trước dòng chảy của thời gian □

Xuân An Hòa

NGÔ THỊ NGỌC DIỆP

Xuân Quý Mão vừa chớm, lộc non nụ biếc lung linh tươi cười vẫy gọi. Hoa xinh đồng loạt khoe sắc màu gọi Tết. Gió Xuân đậm hương hoa đặc trưng của mùa đoàn viên, của Tết Việt, thoang thoang hương trầm bảng lảng quyện tiếng cười giòn tan, tiếng chúc mừng năm mới!

Trên khắp nẻo đường tôi qua, cờ, pa nô rực rỡ mừng Đảng 93 mùa Xuân. 93 năm Nhân dân ta có Đảng chỉ lối dẫn đường, từ đó cuộc sống ngày một đi lên, ngày một ấm no hạnh phúc, ngày một thịnh vượng an khang.

Năm Nhâm Dần dần qua, những khó khăn thách thức do Covid 19 để lại đang được tháo gỡ, tình hình có vẻ khởi sắc, mọi thứ dần đi vào quỹ đạo. Mọi người thích ứng với cuộc sống bình thường mới, tiếp tục lao động sản xuất, làm ăn buôn bán, làm việc, học hành gắn liền với 5K, rồi V2K mọi lúc mọi nơi. Ngay cả trẻ em Tiểu học cũng đang được tăng cường tiêm vắc xin phòng Covid 19 để có sức đề kháng, đề sẵn sàng đối phó với dịch bệnh hiểm nghèo. Mọi người nhắc nhở nhau tiêm đủ 4 mũi giúp cơ thể có đủ kháng thể đối phó với các chủng biến thể của vi rút Corona.

Tết năm nay nhà nhà đã có thể quây quần bên nồi bánh tét, con cháu ở xa có thể về thăm nhà... Để có được cái tết Đoàn viên như thế là cả một quá trình nỗ lực của cả hệ thống chính trị cùng sự đồng sức đồng lòng của toàn thể Nhân dân. Trong niềm vui sum vầy, nhớ

cái Tết năm 2021 đầy khó khăn, người nhiễm bệnh, người tử vong, khu cách ly, chốt kiểm soát, đi chợ bằng phiếu,... đến Tết năm 2022 dịch bệnh vẫn còn đây đó khiến mọi người cảm thấy bất an, mệt. Kéo theo đó là một mùa Xuân không có Tết, không có đoàn viên, không có tiếng cười...

Xuân nay an hoà nơi nơi, phố phường rộn cờ hoa mừng Đảng mừng Xuân mừng đất nước đổi mới. Mọi người ai ai cũng ý thức và trân quý thành quả mà Chính quyền và Nhân dân ta đạt được. Ghé thăm Quảng trường 23-3, thăm Hội Báo Xuân, chiêm ngưỡng Hội Hoa Xuân Quý Mão tôi lại tự nhủ: Ta phải nỗ lực giữ gìn thành quả đạt được, cùng chung tay xây dựng thành phố Đồng Xoài, thành phố trẻ, thành phố thông minh vừa lên 4 tuổi. Ôi quê hương của mình ngày một trù phú an hoà, ngọt lành tiếng chim véo von mỗi khi đón chào bình minh vừa rạng, chào một ngày mới trong veo mát rượi bởi làn

gió mát từ hồ Suối Cam - chiếc hồ thơ mộng nằm giữ lòng phố thị thoắt lên, tiếng rì rào toả bóng mát của hàng dầu đường 6/1, đường Trần Hưng Đạo, hàng xà cừ đường Lê Duẩn, hàng hàng hoa sữa, hoa ban tím chen lẫn khu dân cư Tân Phú phảng phất hương đưa.

Tiếng nhạc Xuân rộn rã, lòng người phơi phới niềm vui, nét Xuân tươi trẻ ngời lên ánh mắt nụ cười những người tôi gặp trên phố, tuy nụ cười lấp lánh ẩn sau chiếc khẩu trang nhưng ánh mắt đã nói thay bao điều. Niềm hạnh phúc dâng tràn mùa Tết đoàn viên, xoá tan bao lo âu muộn phiền, hướng đến một tương lai rộng mở, xán lạn. Một tương lai mạnh khoẻ, an lành và phát triển □

Với 40 thành phần dân tộc thiểu số sinh sống, từ lâu đồng bào đã xem Tết Nguyên đán là Tết Cổ truyền, Tết Việt và Tết của dân tộc mình... Chỉ tên gọi thôi đã cho thấy những tình cảm thân thương triền miên của mỗi người dành cho ngày Tết. Chính vì thế mà dù ở đâu, dân tộc nào, vẫn hóa riêng ra sao đều chào đón Tết Cổ truyền nồng nhiệt. Với đồng bào S'tiêng có số dân đông và sinh sống lâu đời trên địa bàn tỉnh Bình Phước, hàng năm khi mai vàng khoe sắc thì ở các thôn, sóc cũng rộn ràng không khí chuẩn bị đón Xuân sang. Trong những ngày cuối năm Nhâm Dần về với vùng tập trung đông đồng bào S'tiêng chúng tôi cảm nhận sự ấm áp, nhẹ nhàng mang dư vị Tết đã được đồng bào chuẩn bị từ rất sớm để đón chào Tết Cổ truyền - Quý Mão.

Đồng Bào S'tiêng Với Tết Cổ Truyền

□ ĐIỀU LÀNH

Cùng với sự phát triển đi lên của đất nước, đời sống đồng bào các dân tộc thiểu số ở Bình Phước nói chung cộng đồng dân tộc S'tiêng đã có nhiều đổi thay. Bên cạnh những nét văn hóa tập tục riêng vẫn được lưu giữ, phát huy, đồng bào dân tộc S'tiêng đã đón Tết Cổ truyền chung vui với mọi người, mọi nhà. Trong ngôi nhà mới xây khá khang trang của đôi vợ chồng anh Điều Cản và chị Thị... ở thôn Thiện Cư, xã Thiện Hưng, huyện Bù Đốp những ngày cuối năm anh chị đã mua sắm quần áo mới cho

các con, vật phẩm sử dụng trong những ngày Tết sắp tới. Anh Điều Cản cho biết: Thời điểm trước Tết Nguyên đán chừng nửa tháng đã thấy không khí Tết tràn đầy thôn, sóc. Sau hai năm cái Tết chỉ được tổ chức trong gia đình, họ hàng, người thân, năm nay hết dịch nên sẽ rất thoải mái, vui chơi đây đó với bạn bè. Hiện mọi nhà đang dọn dẹp và trang hoàng nhà cửa để vui Xuân đón chào năm mới 2023. Cũng như người Kinh, chúng tôi tin rằng, việc dọn dẹp nhà cửa sạch đẹp đón Tết sẽ mang đến những

điều tốt đẹp trong năm mới.

Theo anh Điều Cản, người đồng bào S'tiêng xưa kia không có cái Tết riêng, ngày lễ lớn nhất trong năm là lễ Mừng lúa mới của đồng bào S'tiêng được diễn ra trong khoảng thời gian 2 tháng, từ tháng 12 năm trước cho đến hết tháng 1 năm sau. Ngày nay, do quá trình sống đan xen, cộng cư lâu đời với người Kinh, người S'tiêng hoặc do mối quan hệ mang

Ngày xuân bên hương rượu cần của đồng bào S'tiêng. Ảnh: TL

tính ràng buộc trong hôn nhân nên nhiều hộ đồng bào S'tiêng cũng tổ chức đón Tết Cổ truyền. Tết Cổ truyền cũng là dịp chung vui của cả thôn, sóc, họ hàng, cộng đồng, những người đi xa cũng hồi hả trở về sum họp, quây quần bên gia đình và thưởng thức các món ăn ngon độc đáo, mang đậm hương vị núi rừng. Đồng thời, Tết cũng là dịp để mọi người, mọi nhà chúc tụng năm mới mưa thuận, gió hòa, mạnh khỏe, hạnh phúc, bình an, dồi dào tài lộc, tình nghĩa cộng đồng thêm phần gắn kết hơn.

Anh Điều Xoan ở thôn 5, xã Nghĩa Trung, huyện Bù Đăng khoe: Sau một năm làm lưng siêng năng, chăn nuôi gà, làm vườn... gia đình tôi tích góp được ít tiền chuẩn bị đón năm mới. Dù là Tết truyền thống của người Kinh, nhưng đồng bào S'tiêng luôn chung vui. Đồng bào S'tiêng ở đây xem Tết Cổ truyền là hoạt động không thể thiếu, cũng thờ cúng ông bà như người Kinh vậy. Năm nay, không khí vui Xuân trong thôn 5 này cũng sẽ náo nhiệt chẳng kém những nơi có đồng bào Kinh sinh sống. Dù đồng bào S'tiêng chiếm gần 50% tổng số hộ trong thôn, nhờ quyết tâm, nỗ lực lao động nên đã đổi thay rất rõ như nông nghiệp, dịch vụ, văn hóa, xã hội... Hiện nay phần lớn số hộ trong thôn có cuộc sống ổn định, có nhà ở khang trang, có phương tiện nghe nhìn, đường xá đi lại thuận tiện, trên 40 % số hộ thuộc diện khá giàu. Đồng bào S'tiêng luôn xem mình là một phần trong đại gia đình Việt Nam, cùng hướng đến một mùa Xuân thanh bình, đổi mới của đất nước. Tết này, người S'tiêng mình vui hơn, dịch Covid không còn nữa, nhưng

phải luôn chấp hành tốt việc đảm bảo an ninh trật tự khi tham gia tiệc tùng, để cùng hướng đến một mùa Xuân vui vẻ, an lành.

Cũng như những gia đình khác, để đón cái Tết Cổ truyền dân tộc - Quý Mão 2023 đủ đầy, ấm cúng, gia đình ông Điều Noi, bà Thị Chanh ở ấp 5, xã An Khương, huyện Hớn Quản phải chuẩn bị từ nhiều ngày trước. "Tết không chỉ là dịp để cả gia đình quây quần bên nhau, chia sẻ những buồn vui sau 1 năm lao động vất vả, bàn tính công việc cho năm mới, mà còn được gặp gỡ anh em họ hàng, bạn bè gần xa đến thăm nên công tác chuẩn bị phải công phu, kỹ lưỡng, đủ đầy. Tuy không lớn bằng Lễ hội Mừng lúa mới, nhưng vào những ngày giáp Tết, ai cũng tự giác dọn dẹp, sửa sang lại nhà cửa, chuẩn bị nguyên liệu chế biến các món ăn truyền thống. Nếu như vào các ngày Lễ hội khác, người S'tiêng chỉ thờ thần thì những ngày Tết Cổ truyền dân tộc đồng bào cũng thờ cúng tổ tiên, ông bà như người Kinh. Vì thế, nơi trang trọng nhất của căn nhà được chuẩn bị đầy đủ hoa quả, bánh trái và bát hương thơm chưng trong 3 ngày Tết", bà Thị Chanh chia sẻ.

Tết Cổ truyền với người S'tiêng cơ bản giống như văn hóa người Kinh, nhưng vẫn có nét đặc sắc riêng của mình. Vào những ngày cận Tết, người S'tiêng cũng nô nức, phấn khởi như trẩy hội. Mọi gia đình đều mua thịt, cá, gạo nếp, làm các loại bánh trái theo phong tục người Kinh. Đồng thời không quên chuẩn bị những thứ cần thiết để làm các món ăn truyền thống đặc sắc của đồng bào mình.

Theo phong tục, trong bữa tiệc của mình đồng bào, ngoài các món ăn truyền thống thì không

thể thiếu chén rượu cần đãi khách. Vì rượu cần được xem là sản vật, lễ vật có mặt ở mọi lúc, mọi nơi trong sinh hoạt đời sống văn hóa, xã hội. Không có rượu cần thì xem như không có Tết và dù được sử dụng trong dịp nào, rượu cần cũng là nét văn hóa đẹp trong đời sống tinh thần của đồng bào S'tiêng.

Ngoài bánh tét, bánh kẹo, mứt ra,... món ăn ngày tết của người S'tiêng khá đa dạng và phong phú như canh bồi, canh thụt, cơm lam, thịt heo, thịt gà nướng... Đây là những món ăn mang đậm hương vị núi rừng, với các nguyên liệu kiếm từ tự nhiên.

Trong những ngày đón Tết Cổ truyền, mọi người ai cũng diện cho mình bộ trang phục mới nhất, đẹp nhất để đi thăm ông bà, người thân, bạn bè, lời xóm chúc những điều may mắn trong năm mới. Với khí thế vui tươi, phấn khởi của những ngày đầu Xuân mới, được gặp gỡ, được thưởng thức những món ăn ngon, ngất ngây bên chén rượu cần, rộn ràng với tiếng cồng, tiếng chiêng. Bởi thế, dù làm bất cứ nghề gì, ở nơi đâu, dịp Tết đến Xuân về ai cũng đều háo hức được trở về sum họp bên mái ấm gia đình, chào đón, cầu cho năm mới mưa thuận, gió hòa, mạnh khỏe, hạnh phúc, bình an, dồi dào tài lộc, thắm tình đoàn kết cộng đồng.

Trong xu thế hội nhập, cùng với điều kiện kinh tế ngày một phát triển, việc đồng bào S'tiêng cùng song song đón Tết Cổ truyền bên cạnh những nét văn hóa riêng của dân tộc mình không chỉ phản ánh nét giao thoa văn hóa giữa các tộc người mà còn minh chứng sinh động cho truyền thống đại đoàn kết dân tộc vốn có từ bao đời nay của cộng đồng các dân tộc Việt Nam □

HOA MAI Và Người Linh

▣ NGÔ THỊ THU SƯƠNG

Mỗi khi Tết đến Xuân về, trong nhà ông Hùng lúc nào cũng có chậu mai. Bữa cơm tất niên cúng ông bà chiều 30 Tết nhà ông cũng khác lạ hơn nhiều gia đình khác, ngoài những món ăn truyền thống như bánh chưng, bánh tét, giò heo nấu măng, dưa kiệu,... còn có cá khô nướng và rượu đế. Sau khi cúng rước ông bà về ăn Tết với cháu con, ông dành cá khô nướng và rượu đế để trong khi chờ Giao thừa, ông lên sân thượng, nhâm nhi cá khô, rượu và ngắm hoa mai. Chậu mai mà ngày ngày ông chăm sóc, lật lá vào ngày Rằm tháng Chạp để mai kịp bung vàng vào đêm Giao thừa. Ông ngồi lặng lẽ, nhấp từng ngụm rượu giữa làn khói hương trầm băng lãng quẩn quanh. Trong không gian ảo diệu, thiêng liêng của thời khắc giao hòa, tiễn năm cũ, chuẩn bị đón năm mới, ông nghĩ về đồng đội và nhớ cánh rừng mai năm xưa.

Ông nhập ngũ năm 17 tuổi, gác chuyện học hành qua một bên, đi theo tiếng gọi thiêng liêng của Tổ quốc. Đất nước đang có chiến tranh mà, đa số thanh niên thời ấy đều hăng hái xung phong cầm súng lên đường bảo vệ quê hương.

Gần 10 năm trận mạc, ông cùng đồng đội bao lần xông pha trên khắp các chiến trường từ núi rừng Trường Sơn đến rừng miền Đông Nam bộ... Mỗi nơi đều để lại nhiều kỷ niệm vui buồn, nhưng

in đậm trong trí nhớ của ông là chiến trường ác liệt miền Đông Nam bộ. Trận địa đôi khi là một cánh rừng thưa mà mỗi độ Xuân về, mai rừng nở hoa bát ngát mênh mông một màu vàng rực rỡ. Những ngày cuối năm Âm lịch, nơi vùng trú quân, khi im tiếng súng, đơn vị ông háo hức chuẩn bị đón Tết cổ truyền. Ông và đồng đội trang trí nơi ở bằng những loại đèn làm bằng tre và giấy phơi-lụa nhuộm đủ các màu với nhiều hình thù trông rất sinh động và vui mắt. Anh nuôi, chị nuôi cùng với các cô văn công gói bánh chưng, bánh tét, làm dưa hành, củ kiệu,... Tết còn có rượu, trà và không bao giờ thiếu hoa mai trên bàn thờ và hoa mai trên mộ của đồng đội vừa mới đắp vôi. Cũng có những cái Tết, đang trong chiến dịch, anh em chỉ mãi chiến đấu, không nhớ đến ngày tháng Tết nhất gì cả, nhưng

mấy anh chị nuôi cũng cố gắng để có món thịt rừng kho, cá khô nướng, rượu và hoa mai...

Nhâm nhi miếng cá khô nướng bùi bùi thơm thơm, ông nhớ da diết bao đồng đội đã không còn, nhớ thằng Khang hy sinh trong chiến dịch Nguyễn Huệ 1972, thằng Khanh hy sinh tại Bến Cát trên đường về giải phóng Sài Gòn tháng 4/1975... Chao ôi còn thằng Minh, thằng Nghĩa, Thằng Hải nữa... Chúng mình cùng ăn, cùng ngủ, cùng chiến đấu mà giải phóng xong điếm lại chẳng còn mấy ai. Trong niềm vui ngày chiến thắng, ông đã thu mình vào một góc ngồi khóc ngon lành...

Và giờ đây, ngồi ngắm chậu mai vàng rực, hóp ngụm rượu gạo nồng cay, mùi trầm nhang phảng phất yên bình, ông lại rung rung nhớ đồng đội ▣

Ảnh: TL

Mùa Xuân Của Cha

▣ LÊ THỊ NAM PHƯƠNG

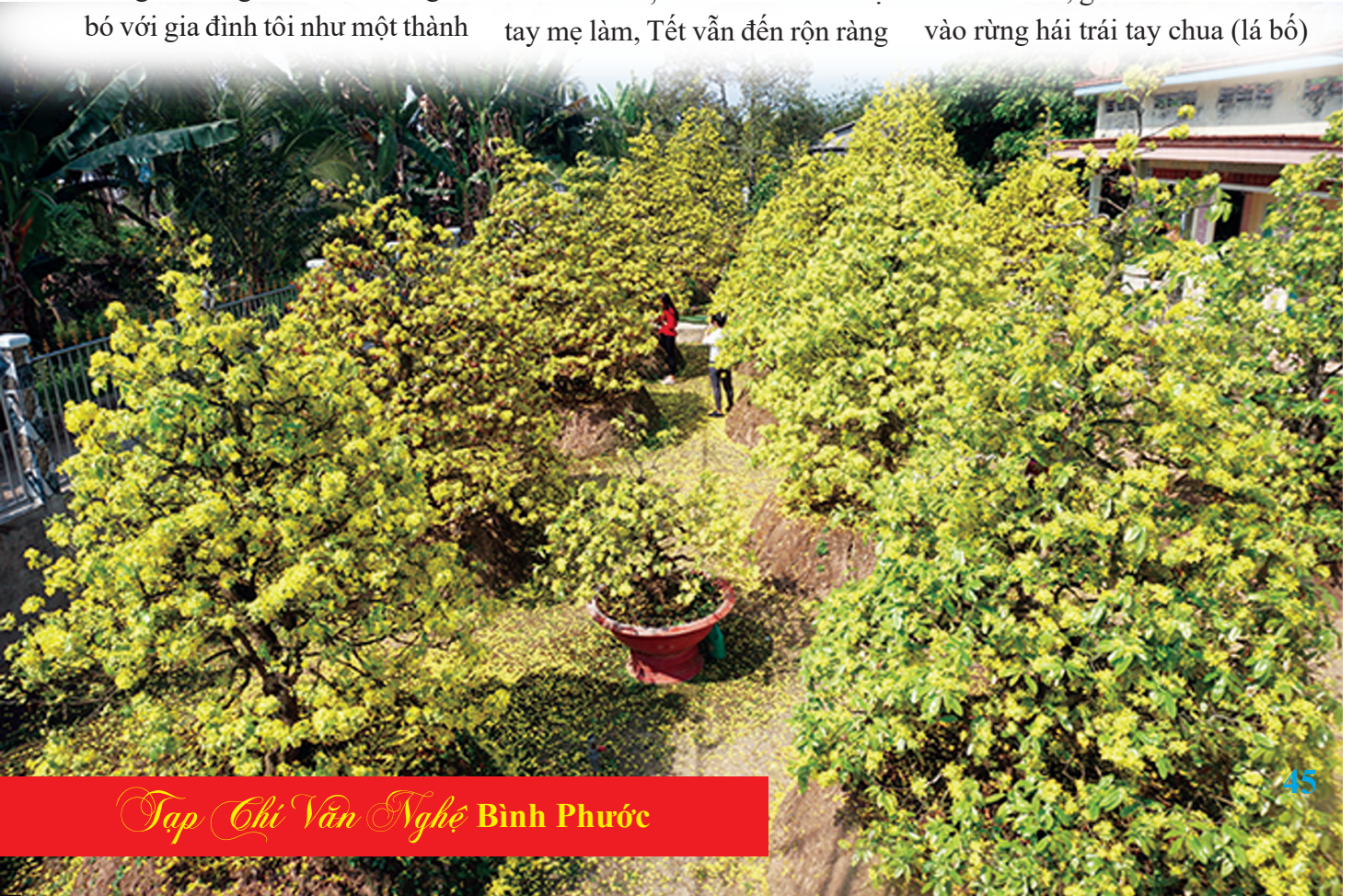
Những ngày này không khí mùa Xuân đang bắt đầu tràn về trên từng hàng cây, góc phố, rõ nét nhất vẫn là những vườn hoa đã chuẩn bị khoe sắc hương rực rỡ. Chúng tôi bắt đầu chuẩn bị cho việc tuốt lá mai, uốn cành để có thể mai đẹp nhất trong ngày đầu năm mới. Nhà tôi có rất nhiều gốc mai, đặc biệt có gốc mai lớn tán lá xum xuê, nhìn xa giống như một cây sơ ri chuẩn bị cho mùa quả ngọt, đận này lá mai đã bắt đầu xơ xác, chuẩn bị rơi rụng để nhường chỗ cho những búp nụ non xanh. Trong cả một vườn mai đến mấy chục gốc cha tôi đặc biệt chăm chút cho gốc mai già, cha bảo nó gần bó với gia đình tôi như một thành

viên, cội mai ấy có tuổi đời gần bằng tuổi tôi.

Ngày tôi còn nhỏ gia đình tôi còn ở quê miền Trung quanh năm nắng gió, hàng năm vài ba con bão đi qua cuốn theo gần hết những hoa màu, tài sản ít ỏi trong một năm tích góp, ấy vậy mà trải qua bao đời cơ cực người dân quê tôi cũng không rời bỏ quê hương, đặc biệt tinh thần lúc nào cũng lạc quan vui vẻ. Tết quê tôi chỉ độc một màu hoa đào hồng thắm, mỗi gia đình đều trồng ít nhất một vài gốc để Tết đến Xuân về có thứ hoa như quốc hồn quốc túy để chưng trong nhà. Và chỉ cần như thế thôi, cùng vài đòn bánh tét, dăm hũ mứt dừa tự tay mẹ làm, Tết vẫn đến rộn ràng

trên vùng quê nghèo khó.

Rồi gia đình tôi thoát ly đi vùng kinh tế mới, cha bảo đời mẹ cha đã vất vả nhiều rồi không muốn các con mình thêm một đời cơ cực, khi ấy Nhà nước có chính sách đưa dân đi vùng kinh tế mới vào miền Nam, cha tôi đã đưa ra một quyết định táo bạo, dắt díu gia đình tám miệng ăn đến vùng đất mới với một niềm hy vọng mãnh liệt vào tương lai tươi sáng. Khi mới đặt chân vào miền Nam, bao la một vùng đất rừng hoang vắng, ai canh tác được bao nhiêu thì sử dụng bấy nhiêu. Tôi nhớ năm ấy tôi được sáu tuổi, gần Tết tôi theo cha vào rừng hái trái tay chua (lá bố)

về cho mẹ làm mứt, ngâm nước si rô. Hai cha con bồng bắt gặp một vùng rất một loài cây lúc này lá đã xác xơ vàng úa, một vài nhánh cây khẳng khiu đã bắt đầu bung những chồi lộc biếc, hai cha con mê mẩn ngắm nhìn và cha quyết định bứng một gốc cây nhỏ về trồng trước sân nhà và kỳ lạ thay Tết đến thì cây bắt đầu bung những cánh hoa vàng rực rỡ, màu hoa cứ sáng cả một góc sân như thế đến ngày Rằm thì tàn hết, lá non đâm ra xanh mướt. Gia đình tôi đã mặc định rằng đó là loài hoa dành riêng cho mùa Xuân, sau đận ấy cha tôi đi bứng về đến mấy chục gốc mai trồng xung quanh vườn, đến lúc ấy chúng tôi vẫn chưa biết loài hoa ấy là hoa mai, một loài hoa tượng trưng cho mùa Xuân ở miền Nam.

Những gốc mai ấy ở cùng gia đình hết năm này qua năm khác, bàn tay cha chăm sóc nâng niu chúng như những đứa con trong gia đình. Gốc mai đầu tiên cha bứng về phát triển lạ thường, mỗi năm một xanh tốt cành lá xum xuê, cha bắt đầu tạo thế cho gốc mai gọn gàng và đẹp hẳn lên. Lúc này nhiều người đã biết chơi mai, nhiều người đề nghị cha để lại gốc mai với giá cao mà cha nhất quyết không chịu bán. Với cha, cội mai già như một người bạn, như một đứa con bé bỏng, và đặc biệt đó là cả mùa Xuân của cha.

Thế rồi anh trai tôi đi học xa và bị tai nạn, lúc này gia cảnh còn túng thiếu với bảy tám miệng ăn trong nhà rồi tiền học cho các con, cha đành bấm bụng bán đi gốc mai như người bạn tri kỷ để lấy tiền trang trải. Từ đó cha thường xuyên ghé nhà người bạn đã mua gốc mai để thăm và chăm sóc cây, đến vài năm như thế người bạn thấy cha nặng lòng với gốc mai ấy quá, bảo cha cứ đem về mà chăm sóc, số tiền kia bao giờ có thì trả lại. Cha vui như đứa trẻ được quà, từ đó cha lại quanh quẩn bên gốc mai già như tri kỷ.

Tính đến nay cũng đã vài chục năm có lẽ gốc mai ở với gia đình tôi, cứ đận này cha lại sắm sửa thay áo mới cho mai, có năm cha còn mua cả đèn nháy, bao lì xì, quả châu về trang trí cho cội mai, chị em tôi lại có chỗ để chụp hình lưu lại thời khắc sum họp cả gia đình trong ngày đầu năm mới. Cha bảo, cây cũng như người, ở lâu sẽ sinh tình cảm gắn bó. Cứ đối đãi với nhau bằng thứ tình cảm chân thành nhất thì ít nhất trong lòng ta vẫn luôn cảm thấy thanh thản và bình yên.

Cũng là thời khắc này nhà người người chuẩn bị trang trí nhà cửa tía tót lá cành để đón mùa Xuân mới, nhưng năm nay gia đình tôi đã không còn thấy bóng dáng cha lụm khụm nhất nhàng từng chiếc lá mai nhẹ nhàng như thể sợ cây bị đau

nữa, cũng không còn nhìn thấy ánh mắt cha nheo nheo ngắm thế uốn từng nhánh mai mới mọc. Không biết có phải vì vắng bàn tay chăm sóc của cha, hay vì cây cũng biết buồn mà năm nay cội mai già bỗng như già thêm, búp nụ cũng ít hơn hẳn.

Có lẽ cha tôi nói đúng, cây cũng như người vậy, chỉ cần yêu quý nhau chân thành thì chắc chắn sẽ có một sợi dây vô hình gắn kết lại gần nhau hơn. Chị em tôi vẫn bảo nhau rằng cội mai già còn đó như cha vẫn còn đây, Tết năm nay sẽ buồn hơn một chút, nhưng đó là quy luật của cuộc sống, rồi Tết sẽ đến Xuân lại về mang theo những hơi thở tươi mới, cây cối lại tiếp tục đâm chồi nảy lộc từ những cội rễ già nua □

Ảnh: TL

Tết

Của mẹ tôi

▣ TRẦN THỊ HOÀI PHƯƠNG

Người ta vẫn thường nói, Tết là nhà, mà ở đó trái tim của ngôi nhà là mẹ. Chị em tôi đã có những cái Tết trôi qua êm đềm dưới mái nhà, bên mẹ, tự nhiên như nó vốn dĩ phải thế.

Là những ngày cuối tháng 10, mẹ đã gieo đám rau, nào cải, xà lách, mồng toi, rau dền... Các luống hoa được thay đất, uơm cây đủ loại: Vạn thọ, thược dược, mào gà. Mấy năm gần đây mẹ còn chăm thêm hoa hồng, hoa đồng tiền, hoa cẩm tú cầu... Với mẹ, Tết là phải có hoa thì mới có không khí Tết. Độ rằm tháng Chạp, mẹ sẽ bắc ghế lên tuốt lá mai. Mẹ bảo, tuốt giờ đến Tết sẽ vừa đẹp. Cây mai năm nào cũng rực rỡ sắc vàng trước sân. Khi các em tôi từ thành phố về nghỉ Tết, sân nhà đã ngập tràn hoa. Hương Xuân đã đến từ ngoài ngõ rộn ràng theo từng sắc hoa của mẹ.

Tết của mẹ tôi không chỉ đến từ ngày 30 mà dường như Tết đã ngập ghé hiên nhà từ những ngày cái rét hanh hao tràn về. Tết của mẹ là cái Tết chờ đợi sự sum vầy của các con từ muôn phương. Tết của mẹ là cái Tết được chăm lo cho gia đình những món ngon, những sắc hoa rực rỡ. Mẹ đếm những tờ lịch mỏng cuối năm và nhắc, đứa này sẽ về ngày nào, sẽ được nghỉ ngày kia. Cả năm gói gọn trong vài ngày là thế. Những ngày cuối tháng Chạp, lại thấy mẹ ngồi tựa và gọt cà rốt, củ cải để làm dưa món. Hành và kiệu

là hai món không thể thiếu dưới đôi tay của mẹ. Sáng 28 Tết năm nào, sân phơi cũng chật kín lá dong, lá chuối để chuẩn bị gói bánh chưng. Ba mẹ tôi chăm chút từng chiếc bánh chưng để thờ cúng tổ tiên, còn gói thêm bánh tét. Mẹ đã sắm cho chị em tôi cái Tết đủ đầy, truyền thống, năm nào mà tôi cũng không quên chụp hình ba mẹ đang ngồi gói bánh chưng và “up” lên Facebook với niềm tự hào: Hương Tết! Và Tết luôn đến trong niềm háo hức của những đứa con, trong sự ân cần của mẹ, cứ thế bình yên.

Tết của mẹ tôi là cái Tết truyền thống, với những niềm vui rộn ràng chiều 30 bên mâm cơm tất niên. Món thịt kho tàu, canh khổ qua... năm nào cũng có, vẫn hương vị ấy mà sao với tôi vẫn luôn ngập tràn háo hức. Mẹ có ngồi yên bên mâm cơm đâu, nào thiếu trái ớt, rồi thiếu miếng chanh, đã bảo mẹ cứ ngồi đó, nhưng mẹ lại tất cả: Các con để mẹ. Để rồi nhìn dáng mẹ tất tả, tôi lại cay cay sống mũi. Nhiều lúc, mấy chị em tôi bảo mẹ đừng bày biện nấu nướng gì nhiều trong

mấy ngày Tết nữa, nhưng mẹ thì khác, mẹ nói cả năm ăn cơm tiệm rồi, để Tết về mẹ nấu cho ăn. Mẹ giờ cũng rảnh rồi mà, có làm gì đâu. Phải rồi, mẹ chỉ có một việc, là đợi các con trở về sau một năm xa cách, một việc đó thôi, dễ mà, phải không? Có ai hiểu nổi lòng những người mẹ, quanh năm bên hiên nhà, và chờ các con?

Một cái Tết nữa lại về. Mẹ vẫn chuẩn bị những cái Tết thơm mát, với vườn nhà xanh um các loại rau, với hiên nhà ngập tràn hoa và nắng. Chiều 30 Tết, cả nhà tôi quây quần bên mâm cơm tất niên ấm cúng trong gia đình. Đêm 30 sẽ cùng nhau xem Táo quân, năm nào có pháo hoa thì cả nhà cùng đi xem bắn pháo hoa rồi về đón Giao thừa. Gia đình tôi có truyền thống thức đón Giao thừa cùng nhau, cả nhà sẽ quây quần bên ly trà, đĩa bánh, mẹ sẽ lì xì mỗi đứa một phong bì đỏ để may mắn cả năm. Phần tôi và các cháu, đợi sáng mùng 1 lên chúc Tết sẽ được nhận. Tết với tôi chỉ bình dị và năm nào cũng vậy, nhưng trở thành khoảnh khắc thiêng liêng nhất mà tôi lưu giữ về những cái Tết.

Mùa Xuân vẫn cứ đến, đám hoa trước sân bắt đầu bung nụ. Tết của mẹ tôi vẫn sum vầy bên con cháu, và chúng tôi vẫn luôn nâng niu giây phút này - bình yên...! ▣

Người mẹ tuyệt vời của tôi

Tản Mạn Về Xuân & Tết

□ PHẠM THỊ KHÁNH

Từ xưa đến nay, trong bốn mùa của năm, mùa Xuân luôn là mùa đẹp nhất, như kiệt tác nghệ thuật của thiên nhiên, đất trời mà tạo hóa ban tặng cho con người. Nếu mùa Đông là mùa của sự cần cỏi, khẳng khiu, buốt giá. Mùa Hạ là mùa của những cơn mưa rào bất chợt cùng cái nóng bức oi ả và cái nắng chói chang thiêu đốt da người. Mùa Thu là mùa của những chiếc lá vàng bay về cõi, của những giọt sương mai chùng chình, giăng mắc qua ngõ... Thì mùa Xuân hiền hòa và thân thiện hơn. Không quá lạnh như mùa Đông, không quá nóng như mùa Hạ, cũng chẳng quá khô hanh như mùa Thu. Mùa Xuân ấm áp, luôn căng tràn nhựa sống, mùa vạn vật được thay áo mới, đầy mát dịu ngọt êm, của khát khao, của hi vọng. Xuân luôn được ưu ái vì mang lại cho người gần người hơn, cũng bởi Xuân luôn mang theo cái Tết của sự đoàn viên, sum vầy.

Xuân về, Tết đến là quy luật muôn đời của tự nhiên, nhớ Xuân nhớ Tết là quy luật muôn đời của lòng người. Chắc hẳn trong ta ai cũng có cho riêng mình một kỉ

niệm về mùa Xuân và cái Tết, mà khi không cần hồi tưởng nó vẫn cứ ùa về trong nỗi nhớ menh mang. Với bạn Tết có thể là những phong bao lì xì đỏ thắm, là mùi hương thơm của chiếc áo mới, là mùi ngai ngái của ổ rom mới ấm áp bên nồi bánh chưng xanh... Còn với những lữ khách xa quê như tôi Tết là âm thanh ngân vang của chiếc còi tàu nơi sân ga vẫy gọi chờ đón những con người còn long đong giữa phố thị mưu sinh trở về nơi mà dù có đi hết cuộc đời ai cũng vẫn khát khao muốn tìm lại. Đó chính là nhà, để tìm thấy không khí Tết bên nồi bánh chưng, bên mâm cơm gia đình chan chứa tình thân.

Ai đó từng nói rằng “con người có nhiều nơi để đi nhưng chỉ có một nơi để trở về đó là nhà”. Nhà không phải chiến trường nên ở đó ta không cần vẫy cờ hò hét xem ai thắng ai thua. Nhà cũng chẳng phải là bàn cờ, ta cũng không phải thận trọng, đề phòng mọi lúc mọi nơi. Nhà cũng không phải chỉ là nơi để ngủ hay bày biện những vật chất xa hoa như tivi, tủ lạnh... Mà nhà chính là nơi kết tinh của tình yêu

thương, là bến đỗ của cảm xúc, là cái nôi của sự trưởng thành, sinh sống của tâm hồn. Nếu ai đó chưa may mắn được nhìn thấy ánh sáng bình yên, hạnh phúc trong ngôi nhà mình thì cũng đừng ngồi yên trong bóng tối, hãy chủ động lau cho vệt tối đó dần sáng lên.

Xuân về, Tết đến là lúc ta tìm về với cảm giác được chăm sóc cho từng người mà mình yêu thương, sắm sửa bộ quần áo mới, tự tay trang hoàng lại nhà cửa, hì hụi lau chùi bát nhang tiên tổ, dọn lại bàn thờ, quét mạng nhện. Được tự tay vào bếp nấu những món ngon cho mình và gia đình cùng thưởng thức... Đây là những thứ hạnh phúc bình dị, vô ngần rất đời thường mà ai ai cũng có thể có được, nhưng đáng tiếc còn nhiều người vẫn lỡ hẹn, lãng quên.

Xuân về, Tết đến còn là lúc ta trút bỏ mọi lo toan, gánh nặng đời thường, tìm lại cảm giác lắng đọng là yên ắng, là chan chứa, là bình yên trong buổi chiều cuối năm cùng người thân ra nghĩa địa tảo mộ ông bà, tổ tiên, cùng thấp nén nhang đứng giữa trời đất

bao la, nhắm nghiền đôi mắt cảm nhận từ trong tiềm thức hư vô, mơ hồ như có nhiều lời rì rầm vọng lại từ đất trời, gửi gắm lòng tin, khích lệ, động viên... Tất cả để chung cất, tôi luyện những điều thì thầm mong muội ấy bỗng hóa dư vị ngọt ngào của hành trình yêu thương mà mình đang tiếp bước. Từng thế hệ cứ nối tiếp nhau tạo thành dòng chảy không ngừng. Đời người tưởng dài mà hóa ngắn ngủi. Đứng trước cuộc sống mưu sinh, vật lộn cùng cơm, áo, gạo, tiền, thiên tai, dịch bệnh... Nhiều người cảm thấy mệt mỏi, muốn buông xuôi, nhưng có một thứ vô hình đã níu kéo họ lại, đó chính là tình người - tình người trong gia đình, tình người trong xã hội - một thứ tình cảm rất dễ tìm kiếm mà cũng dễ đánh mất trong cuộc sống đầy xô bồ này.

Xuân về, Tết đến còn là lúc ta tìm lại cảm xúc bồi hồi chờ đợi khoảnh khắc đón Giao thừa thiêng liêng “Tống cổ, nghinh tân” cùng

gia đình quây quần bên hương vị ngọt ngào của ngày Tết, cùng tận hưởng những cảm giác ấm áp và nguyện cầu năm mới an lành. Trong dòng chảy ngàn năm bất biến này, niềm nguyện cầu mong chờ đó luôn vẹn nguyên trong lòng mỗi con người Việt Nam.

Xuân về, Tết đến, còn giản đơn đó là lúc ta dành cho đầu óc mình một giây thư giãn, một phút thanh thoi thả hồn mình theo mây gió và cũng dành một chút cảm xúc và một góc lãng đãng cho bản thân để chiêm nghiệm về quãng đời đã qua mình đã đạt về đâu, bao nhiêu điều ước đã thành hiện thực, còn nơi nào của tên gọi đời người mà ta chưa đến và đầu thực sự là chốn để mình trở về trong những ngày Xuân. Tuy nhiên, điều quan trọng nhất vẫn không phải là mình đã làm được gì, đánh mất những gì... mà quan trọng là khi nhìn lại quãng đời ngắn ngủi ấy mình có còn cảm thấy hối tiếc điều gì không?

Rất mong rằng tất cả chúng ta sẽ chẳng ai phải ám ảnh bởi hai chữ “hối tiếc” khi nhìn lại những nơi dấu chân mình đã hằn in bước.

Mùa Xuân đang về, Tết đang kề, năm mới - Quý Mão 2023 đang đến gần. Cầu chúc cho mọi nhà luôn được bình an, hạnh phúc, thịnh vượng. Cầu cho thế giới hòa bình, tiêu tan mọi dịch bệnh, con người xích lại gần nhau hơn. Khép lại bài viết đông dài, đóng cửa lại, bước ra đường nô nức đón chào mùa Xuân với dòng người vừa xa lạ, vừa thân quen, lòng ta như hòa vào hương sắc Xuân với bao cảm xúc mới mẻ, hân hoan. Đúng như người ta thường nói “Mục tiêu của năm mới không phải chúng ta cần có một năm mới. Cái chính là ta cần phải có một tâm hồn mới”. Đứng trước mùa Xuân ta lại ngẫm về tình Xuân, có những mùa Xuân đến từ trong tiềm thức như những thước phim cũ kĩ nhuộm màu thời gian. Nhưng cũng có những mùa Xuân trả ta về với hiện tại, với tương lai. Và giây phút hiện tại đây đưa đến cho ta những đổi thay của cuộc sống. Hãy bỏ lại bên mình kí ức về những ngày tháng mệt mỏi. Hãy bước tiếp cùng thời gian để lại được nằm trong vòng tay trời Xuân nắm lấy mùa Xuân. Hãy làm mới tâm hồn mình bằng việc lắng tâm thanh tịnh, không điều kiện, khởi lên những ý niệm thiện lành ☐

Mùa Đông Và Những Nỗi Nhớ!

▣ NGUYỄN THỊ MINH LỆ

Mấy hôm nay thời tiết miền Nam mới thực sự là mùa Đông. Khuya, nằm cuộn mình trong chăn ấm mà vẫn nghe ngoài trời gió rít từng cơn, lá đông đưa xào xạc trên mái nhà, tiếng côn trùng kêu, tiếng mèo... Những âm thanh ấy và cái lạnh khiến con khó ngủ, trong lòng man mác một nỗi buồn, một nỗi nhớ không gì có thể diễn tả hết được.

Con nhớ lắm những mùa Đông quê mình. Đã 8 năm rồi con không được tận hưởng cái lạnh ấy và đã 17 năm rồi không được vui đầu vào lòng mẹ, xỏ que vào chân mẹ để được mẹ ủ ấm cho. Nhớ lắm những đêm thức khuya học bài trong cái rét dưới 10 độ, mẹ vẫn tỉnh dậy lấy chăn đắp thêm cho con. Những mùa Đông gió lạnh cứng tay mà mẹ vẫn ra đồng gieo mạ, cấy lúa, cắt cỏ trong sương sớm. Cái dáng hao gầy, đôi gò má nhẵn nhéo, đôi tay chai sạn, nứt nẻ vì giá lạnh ấy đã vất vả cực khổ một đời nuôi ba chị em con học hành đầy đủ như ngày hôm nay. Sâu thẳm lòng mình con luôn biết ơn mẹ, biết ơn sự tảo tần hy sinh của mẹ đối với chúng con. Con yêu mẹ nhiều lắm! Ở phương Nam xa xôi này con chỉ

biết cầu mong cho mùa Đông bớt lạnh để cho mẹ con được mạnh khỏe, bình an!

Đông về làm con nhớ ông nội - người đã truyền lửa cho con trong cuộc đời này. Con nhớ lắm những lời động viên của ông: Con không có được sức khỏe như bạn bè cùng trang lứa thì con phải cố gắng học; cố gắng trở thành một cô giáo dạy Văn mà con hằng mơ ước... Mỗi khi con buồn, con bị tổn thương là ông lại khuyên nhủ, động viên con. Con nhớ lúc con đi học Đại học ở Đà Lạt, cứ hai tuần ông lại gửi cho con một lá thư với những lời căn dặn về đạo lý làm người và cả những bài thơ ông sáng tác. Những lá thư ấy đến bây giờ con vẫn mang theo bên mình. Nó không chỉ là một kỷ vật thiêng liêng ông để lại cho con mà đó còn là những triết lý sống, đạo lý làm người nhắc nhở con mỗi ngày. Và con nhớ lắm cái đêm cuối Đông, đầu Xuân năm 2013 rất lạnh; mẹ gọi điện cho con trong sự hoảng hốt, lạc giọng báo tin: “Ông nội con mất rồi”. Vậy là mùa Đông năm ấy con đã mất ông vĩnh viễn - mất đi người có ảnh hưởng lớn nhất trong cuộc đời của con. Ông mất mà con không về được vì khi

ấy con mới sinh bé thứ hai được 3 tháng. Năm nay là tròn 10 năm ông cháu mình âm dương cách biệt nhưng con không thể nào quên được những kỉ niệm về ông. Dù ông không còn nhưng con biết ông vẫn luôn dõi theo những bước đi của con, vẫn luôn phù hộ, đồng hành cùng con trên con đường đầy chông gai mà con đang bước. Mỗi khi đau đớn nhất, mỗi khi tưởng như sẽ gục ngã bởi số phận quá đỗi giỡn với con thì con lại nghĩ về ông, nghĩ về những lời khuyên của ông... Vậy là con lại tiếp tục đứng dậy, bước tiếp.

Mùa Đông năm nay con lại lỗi hẹn với mọi người; lỗi hẹn với cha mẹ, với ông do công việc nên con không thể sắp xếp về được. Hè này con sẽ về thăm quê, về để được mẹ ôm vào lòng, về để được ngủ cùng mẹ và về để thăm mộ ông, trò chuyện với ông, để được khóc cho thỏa nỗi mong nhớ. Con nhớ và nhớ và nhớ ông... nhiều nhiều lắm ông ơi!

Dù thời gian có thay đổi, cuộc sống có bộn bề của những lo toan thì con vẫn luôn mang theo bên mình những nỗi nhớ ấy - bởi đó là nơi bình yên trong tim con ▣

NGUYỄN KINH

Xuân Đẹp Lắm

Mùa xuân này đẹp lắm em ơi
Hoa đua nở khắp trời hoa đua nở
Hoa nắng xuống bóng vàng thêm rực rỡ
Cúc vàng yêu lóng lánh cánh thêm tươi.

Đàn én bay lơ lửng giữa khung trời
Hoa đào nở gió mùa hoa thơm ngát
Trời xanh biếc núp dưới làn mây bạc
Vội vàng đưa thêu dệt bóng Xuân về.

Ta cùng nhau tô điểm mỗi tình quê
Tình đầm thắm ta cùng vui Xuân mới
Bao khao khát và bao nhiêu chờ đợi
Hương tóc em sương đọng vẫn hoa cài.

Em có nghe khèn lá nở trên môi
Quện hương sắc gió chiều Xuân vời vợi
Hoa đua sắc quện hương yêu đang tới
Lời thì thầm lắng đọng mỗi tình Xuân.

Ảnh: TL

Ảnh: TL

BÙI MINH THẮNG

Bên Thềm Lộc Xuân

Xuân đã về Xuân đã về
Lộc Xuân trải khắp trời quê trong ngàn
Vườn hồng reo tiếng chim ngân
Hoan ca náo nức khúc Xuân nở tràn.

Tầm Xuân réo rắt cung đàn
Lộc Xuân tươi mở rộn ràng gần xa
Niềm vui nồng ấm nhà nhà
Dáng Xuân rạng rỡ đậm đà yêu thương.

Xuân về tô điểm quê hương
Nắng vàng nâng trái bước đường người xa
Văn nhân miệt bút khai hoa
Người lính trẻ vững đảo xa đất trời.

Từ biển xanh tới nương đồi
Lòng Xuân phơi phới tình đời giao thoa
Đào mai rực rỡ sắc hoa
Miếng trâu cánh phượng đậm đà giao duyên.

Ơi người đến hẹn lại lên
Trao nhau nụ biếc bên thềm lộc Xuân.

LÊ ĐỨC LƯỢNG

Mừng Xuân Quý Mão

Tiến cừu Nhâm Dần, Quý Mão sang
Vui mừng thành thị đến thôn trang
Mai vàng đào thắm khoe hương sắc
Huệ trắng hoàng lan lộ ngõ ngang.
Hoa nằng mím cười trên lộc biếc
Ong bay bướm lượn đẹp huy hoàng
Tết vui sum họp Xuân đoàn kết
Đất nước mừng Xuân tiếng hát vang
Tiếng hát vang xa tới biển rừng
Chim ca cá lượn đẹp tung bừng
Mừng Xuân thắng lợi năm qua đạt
Vui Tết lập công tiếng lẫy lừng
Ằn dẫn mùa Xuân ra hải đảo
Gió đưa hương sắc tới biên cương
Thương anh bộ đội luôn canh giữ
Cô gái đồng quê má ửng hồng.

2023

Ảnh: TL

Ảnh: TL

TRỊNH THỊ NGỌC

Xuân Phú Quý

Xuân mới vui vầy với khóm mai
Du Xuân đắc vận thoả lộc tài
An Khang Thịnh Vượng gia đạo đặng
Nhu Ý Cát Tường mỗi ban mai.
Xuân mới vui vầy với thiên thai
Yêu thương đầy ấp những ngày dài
Hoa cỏ chào Xuân nâng gót bước
Cho lòng phơi phới dậy tương lai.
Xuân mới vui vầy đón ngày mai
Cười tươi cho lòng nâng phím đàn
Cung thương, cung nhớ, cung ân ái
Thắm nghĩa vợ chồng mỗi sáng mai.
Xuân mới vui vầy đón vòng tay
Gói trọn tin yêu qua đêm dài
Đôi tay cầm bằng thành tri kỉ
Phú quý an lành mãi bên nhau.

CÔNG TY TNHH MTV QUANG VƯƠNG MEDIA

Địa chỉ: 04/104 - KP 1 - P. Tân Đồng - TP. Đồng Xoài - T. Bình Phước
Điện thoại: 0913 897 790; Email: ns.quangvuong@gmail.com

Chúc Mừng Năm Mới
Quý Mão 2023
HAPPY NEW YEAR

Giám đốc: VŨ QUANG VŨNG

CHUYÊN THỰC HIỆN:

- * Tổ chức sự kiện - Dạy nhạc.
- * Dàn nhạc - Âm thanh - Ánh sáng.
- * Đạo diễn chương trình nghệ thuật.
- * Thu âm, dựng video clip - Chụp ảnh.
- * Quay phim - Dịch vụ cưới, Hôn - Lễ tiệc.

Năm mới kính chúc quý khách

Manh khỏe - Hạnh phúc - An Khang - Thịnh vượng

TỈNH BÌNH

Tết Quê

Phác họa tranh Xuân đôi cánh én
Xuôi theo chiều gió lá mai tàn
Khoảng trời trống vắng màu mây trắng
Đường quê cánh bướm rủ Xuân sang

Nâng niu nồn mới mùa nắng ấm
Vạn thọ đơm hoa rợp sắc vàng
Tiếng chim thả xuống lời trong trẻo
Bầy trẻ nô đùa chạy quanh sân

Lá xanh e ấp chờ nết mới
Nuộc lạt khê khàng ôm bánh chưng
Thoăn thoắt tay bà cùng tay mẹ
Gói cả đất trời lẫn nắng Xuân...

TỔNG TRUNG

Với Xuân

Bật chồi bật nụ em ơi
Đất trời hớn hở, đất trời vào Xuân
Giữa không gian đẹp tuyệt trần
Đào mai vắn vít tàn ngần ngỗ duyên
Ngoài kia trên bến dưới thuyền
Dập dìu, dịu dập "thuyền duyên anh hùng"
Để thì riêng, nhập thì chung
Bao nhiêu cái đẹp ta cùng hoà ca
Đồng Xoài vui rợp cờ hoa
Niềm vui lan toả muôn nhà vạn Xuân.

ĐỨC VINH

Miền Đất Yêu!

Bạn về có nhớ miền Đông
Một vùng đất đỏ mênh mông tình người
Đẹp giàu Bình Phước quê tôi
Xanh hồ xanh núi xanh đồi xanh nương
Điều tiêu hoa trái đưa hương
Theo dòng thác mẹ bốn phương tìm về
Dừng chân thưởng bữa cơm quê
Quả điều kho cá mà mê hồn người
Núi bà sừng sững giữa trời
Linh thiêng huyền tích của người S'tiêng
Phước Long anh dũng trung kiên
Tượng đài chiến thắng oai nghiêm sắc thân
Nhà hầm lợp lá trung quân
Tướng tài luận chiến luận văn đối thù
Làm nên kì tích chiến khu
Lộc Ninh Tà Thiết ngàn thu lấy lòng
Bom Bo già gạo không ngừng
Tiếng chày vang mãi muôn trùng đời sau
Đồng Xoài phố mới sang giàu
Suối Cam hồ ngọc biếc màu thời gian
Suối Giai hồ uốn cung đàn
Thuyền rồng cười sóng mây ngàn bay theo.

Ảnh: TL

NGUYỄN XUÂN CƯỜNG

Lộc Ninh Mùa Xuân Về

Mai vàng bung lộc biếc
Vườn hoa trái đầy cành
Lộc Ninh mùa trẩy hội
Lòng người bao chứa chan

Thênh thang con đường mới
Thị trấn rực ánh đèn
Lòng anh càng nao nức
Khi dạo bước cùng em

Đêm Giao thừa vui quá
Phố rực rỡ cờ hoa
Mọi người đi đón Tết
Hương Xuân thêm đậm đà

Bao nhiêu người xa lạ
Đêm vui Tết thành quen
Về đây ta sum họp
Lộc Ninh nồng ấm thêm

Ta cùng vang tiếng hát
Hát mừng Đảng quang vinh
Mừng quê hương đổi mới
Son sắt bao nghĩa tình

Ta cùng vang tiếng hát
Lộc Ninh mùa Xuân về
Hãy cùng vui lên nhé
Lộc Ninh mình mến thương.

ĐOÀN THU HIẾN

Xuân Bình Phước

Xuân lung linh thắm đất trời Bình Phước
Nắng trải vàng thêu gấm dệt hoa
Khắp quê hương vang mãi khúc hoan ca
Mừng Đảng mừng Xuân mừng Đồng Xoài thành phố mới
Trải qua chặng đường khó khăn muôn lối
Sau bão táp chiến tranh vui đập điệu tàn
Đất chuyển mình nảy nở đón mùa sang
Dòng vàng trắng, hạt điều vàng Bình Phước
Đường thênh thang khang trang ta bước
San sát nhà tầng cao mới vươn lên
Khu công nghiệp Đồng Xoài rộn rã ngày đêm
Trung tâm thương mại đông vui nhộn nhịp
Vườn Xuân sắc tươi, hương Xuân ngào ngọt
Bao đổi thay xanh thắm quê nhà
Cảnh đẹp nên thơ hay dài lụa mượt mà
Xuân Bình Phước, Xuân vươn tầm cao mới.

NGUYỄN HỮU DIỄN

Về Sóc Bom Bo

Giao mùa qua ngọn gió heo may
Chút se lạnh từ phương xa ghé lại
Những rẫy điều vừa thay màu áo mới
Đang mơ màng hé nụ đơm bông

Nắng xôn xao làn mây trắng lang thang
Câu vọng cổ thả xuôi dòng Đắc Lấp
Những chuyến xe ngược xuôi tấp nập
Sóc Bom Bo rộn rã tiếng chày

Ánh lửa reo bên mái nhà dài
Ché rượu cần say sưa nghiêng ngả
Đôi chân trần nhịp nhàng theo điệu múa
Tiếng cồng chiêng ngân vang cả đất trời

Em gái S'tiêng lúng liếng mắt cười
Hồng đôi má khuôn mặt thêm rạng rỡ
Tuổi trăng tròn phút giao mùa mắc cỡ
Con tim yêu đang khao khát đợi chờ

Chớm Xuân rồi về Sóc Bom Bo
Bao lữ khách bồi hồi xao xuyến
Chút hương thắm như lời hò hẹn
Mà nghe say tình đất tình người.

Ảnh: TL

ƠI HỒI MÁI TRANH!

□ THẢO LINH

Bởi đêm nào không nghe tiếng sáo thì ai cũng nghĩ chú bị bệnh. Nhớ những chiều Đông buốt giá, mẹ lui cui nấu cơm trong bếp khi con mèo mướp vẫn khoan tròn, gừ gừ cạnh đồng tro. Làn khói lam chiều bay là là trên mái rạ ẩm ướt. Những sợi khói vẩn vít mãi không chịu tan trên mái rạ trong những chiều Đông đã khắc vào ký ức tôi một niềm thương nỗi nhớ về nơi xóm cũ đến tận bây giờ.

Rồi một ngày bão tố, gió giật phăng những tấm tranh cũ mòn vì năm tháng, mái nhà chỉ còn vài tấm tranh bám hờ hững vào mấy thanh rui. Cả gia đình tôi co cụm lại dưới sự chở che của những tấm tranh còn sót ấy. Bỗng thấy thương mái tranh quá đổi! Bão tan, xóm giềng lại ới nhau xúm xít cùng gia đình tôi dựng mái tranh mới. Nhìn những người hàng xóm vót nan tre, chẻ lạt, xằng xái đánh tranh, dựng cột, lợp lại mái nhà cho gia đình mình, tôi cảm nhận sâu sắc sự đùm bọc, sẻ chia của xóm giềng, của quê hương. Rồi mùa giông bão cũng qua, khi nắng hừng lên, mái tranh bốc lên mùi âm ẩm, ngai ngái rất đặc trưng. Ngày ấy, cả làng cả xã sống trong đói nghèo nhưng không ai thấy mình nghèo đói. Không chỉ những đứa trẻ mà

hoặc nửa đan thành tấm rồi đắp bùn non đã trộn thật nhuyễn với rom rạ băm nhỏ. Ngôi nhà tuổi thơ tôi ở rêu đất giáp bờ sông, trước cửa nhà mẹ tôi đặt vại nước mưa, có chiếc gáo dừa úp ngang miệng vại để ai đi qua cũng có thể uống nhờ. Quanh ngôi nhà có hàng rào bằng gai mây giáp với mảnh vườn nhà bà Chinh Cuộc. Những bụi gai mây chẳng chặt là nguyên liệu để ông nội tôi nức vành rổ rá và là nơi thả em trai lì lợm của tôi chui vào trốn vì sợ cha tôi đánh đòn khi lỡ tay làm vỡ chiếc cốc thủy tinh Tiệp Khắc quý giá mà người chú họ biếu cha. Bữa đó ông nội tôi phải bứt đi cả những đọt mây còn non để cứu thằng cháu đích tôn không bị rách nát thịt da vì gai mây cào xé.

Tôi quên sao được những đêm trăng thanh vắng, tiếng sáo trúc thao thiết của chú Đầu vang vọng khắp làng trên xóm dưới. Người ta bảo chú Đầu bị ngộ tình nên toàn thổi sáo những bài tình ca tha thiết. Tôi chẳng biết chú “ngộ” gì, chỉ biết rằng tiếng sáo trúc của chú là một phần của làng quê.

Những ngày cận Tết Nguyên đán Quý Mão 2023, trong lúc người người, nhà nhà rộn rịch lo Tết thì cô bạn đơn thân lại một mình thực hiện chuyến du lịch miền cực Bắc Tổ quốc. Rồi bạn khoe trên “phây” mấy tấm hình chụp những mái tranh đơn sơ của bà con dân tộc vùng Tây Bắc. Dưới mấy tấm hình ấy là câu thơ của Trần Đăng Khoa: “Mái tranh ời hồi mái tranh/ Trãi bao mưa nắng mà thành quê hương”. Quả thật nhìn mấy tấm hình chụp những mái tranh ẩn mình sau những lùm cây xấp xoải, chợt thấy lòng nao nao khó tả. Phía dưới dòng trạng thái ấy, có rất nhiều comment. Ai cũng bày tỏ sự nhung nhớ ngày xưa, cái thời ăn đói mặc rét và nhà tranh vách đất.

Quê tôi ngày trước phần nhiều là nhà mái tranh vách đất, và nhà tôi không ngoại lệ. Gọi là nhà, thực chất chỉ là mái tranh che tạm nắng mưa. Mái nhà lợp bằng tranh, tường nhà làm bằng cật tre

cả người lớn cũng hồn nhiên chấp nhận cảnh nghèo. Dưới mái tranh nghèo mà yên bình ấy, thời gian cứ trầm mặc, lặng lẽ trôi không chút vội vã và con người sống với nhau thật hiền hòa, thân thiện.

Khi tôi vào Đại học là đã vào thời kỳ “khoán một trăm” - nghĩa là giao khoán ruộng cho nông dân theo Nghị quyết số 100 của Trung ương. Với sự tích lũy, chuẩn bị từ vài năm trước, hai năm sau ngày được giao khoán ruộng, thầy mẹ tôi bán đi hơn tấn lúa, bầy lợn và vay mượn thêm của họ hàng để lên đời căn nhà. Từ ngôi nhà tranh xập xệ, nền đất ẩm mốc, gia đình tôi hân hoan dọn vào ngôi nhà tường xây khang trang rộng rãi, mái ngói đỏ tươi. Đó cũng là giao thời giữa những ngôi nhà tranh mốc thối và nhà ngói tường xây. Và rồi qua bao năm tháng với những sự cố, sự kiện trong đời, tôi chợt nhận ra rằng, trong cái nhọc nhằn, bần hàn của thời thân tre, thân luồng làm cột, bùn nâu làm vách và rom rạ làm mái, lại có những niềm vui nhỏ bé, sự ấm áp của thương yêu đọng lại dưới những mái tranh nghèo.

Nhiều khi tôi tự hỏi, vì sao giữa muôn ngàn nguyên vật liệu quanh mình, ông cha ta lại chọn rom rạ, bùn đất để làm nên nhà cửa? Và tôi chợt liên tưởng những bức vách bằng đất khiến cho ngôi nhà khi đóng kín cửa cũng giống như hang động của thủy tổ loài người xa xưa. Nó rất ấm áp vào

mùa Đông và mát dịu khi Hè tới, cũng rất bình yên trước mưa bão, sấm sét. Và mùi của ngôi nhà tranh - nếu ai đã từng sống trong đó sẽ không thể nào quên được cái mùi đặc trưng ấy. Đó là một mùi hương không thể gọi thành tên. Là mùi của những hạt thóc còn sót lại trong mớ rom ngào trộn bùn non trên bức tường, trên mái nhà. Là mùi bùn đất nơi móng tay chân bà, cha mẹ như phảng phất đâu đây trên tường nhà. Là mùi của đồng bãi, của sông nước, ruộng vườn. Là mùi của thịt da, là mùi hương thâm kín không thể nhát phai. Nó khiến chồng nhớ vợ, mẹ nhớ con, cháu nhớ ông bà mỗi khi đi xa. Tất cả những mùi hương ấy thấm âm thấm ỉ vào từng nan tre cộng rạ, thấm vào tận hồn người. Có lẽ vì thế mà người Việt đâu đi thật xa, làm ăn sung túc mãi tận trời Âu vẫn luôn tìm đường hồi hương khi Tết đến Xuân về. Bởi nơi đó ta đã được sinh ra, đã vẫy vùng trong sông nước quê nhà, trèo cành khế ngọt, hái trái nhãn thơm và nghe tiếng ru ầu ơ của bà, của mẹ...

Bây giờ về lại làng quê, những mái tranh xưa đã được thay bằng những ngôi nhà đồ tằm. Có cả những ngôi nhà mái Thái khang trang, hiện đại quay mặt ra những con đường bê tông hoặc đường nhựa thẳng tắp và tất cả đều công cao tường kín, chẳng khác gì phố xá. Những cồn, bãi hoang rợp bóng cây xanh mà ngày xưa mỗi khi ngang qua tôi thường hay rợn

người vì tưởng tượng có ma thì giờ đây người ta đã nhận khoán để lấy đất đóng gạch hoặc đào ao nuôi cá. Thiếu bóng cây xanh nên những ngày Hè ở thôn quê cũng nắng nóng, cũng ngột ngạt không khác gì ngoài phố. Mừng vì quê hương đã đổi thay diện mạo, giàu đẹp hơn xưa, nhưng lòng không khỏi băng khuâng, tiếc nhớ. Tôi ngơ ngác giữa xóm cũ để tìm một hình ảnh thân quen. Nhưng giữa những căn nhà lô xô mái ngói, mái bằng, biết tìm đâu ra một mái rạ, để lại được nhìn thấy làn khói lam chiều vẩn vút trong những chiều Đông lãng đãng sương mờ.

Ôi hỡi mái tranh! □

Mùa Xuân CỦA NHỮNG NGƯỜI LINH BIÊN PHÒNG

□ NGUYỄN DUY HIẾN

“Thường cứ gần Tết cổ truyền là mấy cây mai vàng ở Đồn biên phòng Đắc Bô lại bung hoa vàng rực. Có lẽ cây không muốn người lính ăn Tết sớm lại không có hoa mai vàng. Và hễ những lần Xuân về, Tết đến là tôi băng khuâng nhớ lại kỷ niệm bên cán bộ, chiến sĩ biên phòng tỉnh Bình Phước thân yêu...”

Cách đây mấy năm, ngày 28 Tết nguyên đán, tôi có dịp được theo Đoàn Nhà báo tỉnh đến ba đồn biên phòng, đó là Đồn Bù Gia Mập, Đắc Ka và Đắc Bô. Ngày đó, mặc dầu công việc cuối năm rất bận rộn, nhưng Nhà báo Linh Tâm, Phó tổng biên tập Báo Bình Phước vẫn dành thời gian đi thăm hỏi và tặng quà, tặng sách, báo cho các đồn biên phòng đóng xa nhất tỉnh. Lúc đó, Chính trị viên Đồn biên phòng Đắc Bô là Trung tá Lê Văn Hiến cho Đoàn công tác Nhà báo tỉnh biết về tình hình của đơn vị trong dịp Tết nguyên đán: “Đảm bảo quân số trực chiến tại đồn và tuần tra bảo vệ đường biên, cột mốc. Về tinh thần lẫn vật chất, chúng tôi luôn động viên, lo chu đáo để mỗi cán bộ, chiến sĩ an tâm ở lại đồn đón Tết và làm tốt nhiệm vụ bảo vệ biên cương Tổ quốc”.

Trong số cán bộ, chiến sĩ ở lại đồn đón Tết có Thiếu úy Điều Tâm, dân tộc S’Tiêng. Điều Tâm là nhân viên vận động quần chúng, nhà ở xã Lộc An, huyện Lộc Ninh.

Anh nhập ngũ năm 1991 và đã có 5 năm ăn Tết ở đồn. Nhìn Điều Tâm đang mân mê cánh mai vàng, tôi bước lại, anh mỉm cười nói: “Đơn vị em “ăn tất niên” hôm mười sáu tháng Chạp rồi anh ạ. Năm nào cũng vậy, thủ trưởng tổ chức cho lính ăn Tết sớm, để mấy ngày Tết tăng cường tuần tra, nhất là các điểm cọc dấu cắm mốc. Giáp biên giới các lối mòn cũng phải thường xuyên tổ chức kiểm tra. Và cứ như thường lệ, Tết năm nào cũng vậy, nhìn mai vàng nở sớm, chúng em ăn Tết trước mà không thấy “cô đơn” chút nào. Vẫn mai vàng, vẫn bánh chưng xanh, thịt heo, thịt bò, rau xanh có cả. Tất cả đầy đủ của đơn vị chăn nuôi, tăng gia tự túc. Còn có các bác, các cô chú lãnh đạo ở trên tỉnh và huyện Bù Gia Mập, các nhà hảo tâm đến thăm hỏi, chúc tết tặng quà...”

Đồn Đắc Bô gần đồn biên phòng tỉnh bạn, nên có đoàn đến thăm, tặng quà, sẵn họ ghé qua thăm luôn. Ngoài chế độ tiêu chuẩn Tết ra, các cán bộ, chiến

sĩ của đồn cũng được trên hỗ trợ thêm nhiều mặt. Như hỗ trợ thêm phần tiền cho các đồng chí có vợ con. Chế độ nghỉ Tết chiến sỹ được 5 ngày, còn cán bộ được 3 ngày, luân phiên thay đổi nhau, nhưng luôn đảm bảo quân số trực chiến tại đơn vị khi có lệnh cần thiết.

Có đi đến Đồn biên phòng Đắc Bô mới thấu hiểu hết nỗi vất vả khó khăn mà người lính chấp nhận vượt qua những gian nan thử thách. Niềm tin của các anh nơi đèo cao hút gió, nơi cửa ngõ Tổ quốc luôn vững vàng. Trọng trách vinh quang của các chiến sỹ biên phòng là giữ mùa xuân vĩnh hằng cho dân tộc; canh giữ từng tấc đất biên giới, đường biên, từng cột mốc, điểm cắm dấu phân chia biên giới. Người lính biên phòng ở đâu cũng vậy, với các anh, Tết mấy khi được về nhà sum họp cùng vợ con và người thân của mình. Những ngày Tết, các anh càng nêu cao tinh thần cảnh giác, tuần tra canh giữ, phòng chống tội phạm. Đặc biệt đối với loại tội phạm xuyên

biên giới, tội phạm ma túy, buôn lậu, vượt biên trái phép.

Chính trị viên Lê Văn Hiền quê ở thành phố Huế. Sau mười bốn năm kể từ khi được thành lập đồn (2004), anh đều ở lại cùng chiến sỹ ăn Tết. Tuy đơn vị có sự luân chuyển, thay đổi cán bộ chỉ huy và sỹ quan đồn. Nhưng lúc nào cũng phải đảm bảo 70% quân số túc trực sẵn sàng chiến đấu. “Đồn biên phòng Đắc Bô quản lý 21 km đường biên giới. Trước đây chưa có đường tuần tra biên giới, nên cán bộ chiến sỹ vất vả thiếu thốn nhiều. Khó khăn nhất là vấn đề đi lại, mùa mưa thường có lũ quét cục bộ, đường lên rêu trơn trượt khó đi. Đôi khi cây bị gió quật gãy đổ ngang đường. Nắng thì thiếu nước sinh hoạt. Mùa nắng gió thổi mạnh mang theo con ve gió cắn ngứa rôm mình. Con ve gió thường đậu trên cỏ mỹ và cây mục, gió thổi mạnh bay đến. Mùa xuân vùng biên giới

tiết trời se lạnh mát mẽ hơn, nhưng lại xuất hiện con ruồi nhấm nhỏ li ti màu đen cứ nhấm mắt người bay vào rất khó chịu. Loại ruồi nhấm người mới đến còn lạ hơi chúng bay vào mắt, vào cổ, vào các chỗ trống trên người càng nhiều. Cán bộ, chiến sỹ biên phòng các nơi được tăng cường vào Đồn Đắc Bô những ngày tháng đầu đều phải mang tất bao tay, bao chân lại... Những năm mưa kéo dài thì nước suối còn. Mưa ngưng sớm thì lòng suối khô lại chỉ còn một vũng nước ở giữa. Bộ đội ăn uống, mọi sinh hoạt đều dùng nước suối. Đồn biên phòng Đắc Bô là đồn đóng xa nhất (cách Trung tâm thành phố Đồng Xoài 170 km) và khó khăn nhất thuộc các đồn biên phòng trên địa bàn tỉnh Bình Phước. Đồn hiện nay vẫn chưa có điện, mọi sinh hoạt và sử dụng một số phương tiện nghe nhìn như ti vi, máy tính đều dùng máy nổ và điện

năng lượng mặt trời. Máy nổ dùng vào ban đêm, ban ngày trời nắng sử dụng điện năng lượng, còn trời âm u thì mất điện”, Trung tá Hiền cho biết.

Bất ngờ một cơn gió lớn ủa qua, những cây săng cao vút sát doanh trại trút lá xuống mái tôn. Nhà báo Linh Tâm nhìn lên mấy cành cây vươn ra trên mái tôn, ánh mắt chị lo lắng: “Sao các anh không hạ các nhánh cây, để thế nguy hiểm lắm. Tiềm ẩn rủi ro mình biết đâu?”. “Gió ở đây vậy chị. Càng trưa gió thổi càng mạnh. Nhiều lúc như nhắc bổng cả mái tôn doanh trại. Ở đây chúng tôi quen rồi, mấy tán cây vươn ra cho có bóng mát”. Đối diện đồn là khu rừng già, mấy chục năm trước Mỹ đóng quân làm sân bay dã chiến. Con đường bê tông thuộc đường vành đai biên giới có chiều dài 60 km. Càng vào sâu đường càng cao, quanh co uốn khúc. So với mặt biển, nơi này có độ cao chừng 700 mét. Lại một đợt gió ào qua rất nhanh, lá rơi lá chĩa trước sân đồn, trên mái tôn.

Chúng tôi theo Trung tá Hiền và một số sỹ quan, chiến sỹ ra thăm vườn rau của đồn. Nhìn những luống mùng toi xoắn xuýt như những nốt nhạc xanh, những luống cải thìa, cải bẹ xanh mơn mơn bên hàng đu đủ trái kín thân. Lại nghĩ đến công sức người lính vun trồng. Vào mùa mưa, độ ẩm ở đây rất cao, nên thường phát sinh con bọ xít cắn lá rau.

Các chiến sỹ biên phòng Đồn Đắc Bô đang tuần tra biên giới.

Ảnh: D. Hiền

Chúng cần tới đâu, đọt và lá rau ử đọt tới đó, cùng với gió mạnh thổi tới tấp. Lính trồng rau phải bao bọc hàng rào chắn gió, phân công thường xuyên theo dõi bắt sâu bọ và tuyệt đối không dùng thuốc phun. “Giá các anh chị ở lại dùng cơm trưa với chúng tôi sẽ cảm nhận các món ăn từ rau sạch tự tay lính trồng ra. Đơn vị nuôi được 10 con bò, 50 con lợn. Gà, vịt lúc nào cũng có sẵn... Đàn lợn 50 con thả ăn măng, rau ngoài rừng đến trưa mới kéo về đò ăn. Ăn xong lợn lại kéo nhau vào rừng, chiều tối mới quay về chuồng”. Nghe Chính trị viên Lê Văn Hiền nói, tôi chợt nhớ ra, khi đang trên đường vào qua đường vành đai biên giới, lâu lâu thấy có lợn chạy qua đường. Lúc đầu tôi cứ ngỡ là lợn rừng. “Lợn các đồn biên phòng nuôi đây anh! Nhà báo Nhất Sơn vừa lái xe vừa mỉm cười quay qua nói với tôi.

Chia tay các cán bộ, chiến sỹ Đồn Đắc Bô, chúng tôi trở lại Đồn Đắc Ka và Đồn Bù Gia Mập. Thượng tá Nguyễn Văn Hoan, Đồn trưởng và Thượng tá Bùi Xuân Kiên, Chính trị viên Đồn tiếp đón chúng tôi lúc 12 giờ trưa. Đồn Đắc Ka được xây dựng bề thế khang trang hơn. Tuy vậy, cái khó khăn ở đây là đất để trồng rau xanh và cây cảnh. Chính trị viên Bùi Xuân Kiên cho biết: “Chúng tôi phải “công” đất từ nơi khác về trồng cây cảnh, xây đá vòng quanh rồi mới cho đất vào. Ở đây

đất khan hiếm chẳng khác nào trên quần đảo Trường Sa..., Thượng tá Bùi Xuân Kiên nói vui.

Nhìn những gốc cây xanh, gốc bằng lăng tím và các loại cây khác xanh sẫm như màu áo xanh của lính, tươi tốt vươn khỏe dưới cái nắng gắt của miền biên giới. Nhìn vách núi toàn đá bằng lớp lớp sâu xuống hàng chục mét, mới thấy bao công sức, mồ hôi của cán bộ, chiến sỹ ở đây. “Muốn có rau xanh, bầu bí, hoa củ quả cải thiện bữa ăn cho đơn vị. Cán bộ, chiến sỹ Đồn Đắc Ka phải đổ dốc cao hàng chục bước xuống thung lũng ven suối mới có đất trồng. Bên kia đường vành đai biên giới, con sông phân định cắm mốc cọc dấu hai bên giữa nước ta và nước bạn Campuchia. Đồn Đắc Ka quản lý 20 km biên giới chạy dài theo sông Đắc Huýt, chỉ cách Đồn Ôrle (Campuchia) mười mấy km. Cán bộ, chiến sỹ túc trực ăn Tết tại đồn, 70% quân số ở lại, số ít giải quyết cho về quê ăn Tết. Trong mấy ngày Tết, đơn vị tăng cường tuần tra nguyên trạng biên giới vùng biên, kiểm tra xem có vấn đề gì tác động không?”, Đồn trưởng Nguyễn Văn Hoan nói.

Cũng như Đồn biên phòng Đắc Bô, Đồn Bù Gia Mập vừa trực chiến sẵn sàng chiến đấu, tuần tra canh giữ bảo vệ an ninh biên giới chủ quyền lãnh thổ quốc gia. Đồng thời làm tốt công tác đối ngoại biên phòng, phối hợp giữa biên phòng hai nước (Việt Nam

- Campuchia) trong việc phòng chống ngăn ngừa tội phạm. Trong công tác quần chúng, phối hợp cùng địa phương tuyên truyền vận động nhân dân chấp hành chủ trương đường lối của Đảng, chính sách pháp luật Nhà nước. Tổ chức các ngày Biên phòng toàn dân, phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới; tham gia phát triển văn hóa xã hội ở địa phương. Các đồn biên phòng luôn làm tốt công tác chính sách Quân đội - Hậu phương. Tặng hàng trăm phần quà bằng tiền mặt và hiện vật, trị giá hàng chục triệu đồng cho đồng bào nghèo, học sinh nghèo vượt khó học giỏi, các già làng, người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn biên giới. Bên cạnh đó, các đơn vị luôn chăm lo đời sống, sức khỏe của cán bộ, chiến sỹ và nhân dân. Xây dựng Trạm xá Quân dân y, thường xuyên làm tốt công tác vệ sinh phòng dịch, điều trị bệnh, chăm sóc sức khỏe quân và dân, nhằm thực hiện tốt công tác nhiệm vụ quản lý bảo vệ an ninh biên giới.

Trở lại Đồn biên phòng Đắc Bô lần này, giữa những dãy nhà được xây dựng khang trang hiện đại, bên những cây mai vàng nở rộ đầu tháng Chạp, tôi bồi hồi thả lòng vào cây, vào hoa và lá, vào các chiến sỹ biên phòng. Mùa xuân đến sớm hơn với những người lính quân hàm xanh màu lá nơi biên cương Tổ quốc... □

Xuân Về Trên Biên Cương

□ NGUYỄN THỊ HẰNG

Những ngày giáp Tết Quý Mão, đến thăm đồn biên phòng Đắc Ka đóng quân trên địa bàn xã Bù Gia Mập, huyện Bù Gia Mập, tỉnh Bình Phước, hòa mình vào không khí chuẩn bị vui Xuân, đón Tết cùng cán bộ, chiến sĩ Bộ đội Biên phòng (BDBP), chúng tôi càng cảm phục các anh. Tết của người lính biên phòng thật đơn sơ nhưng nồng ấm tình đồng chí, đồng đội và tình quân dân. Mỗi chiến sĩ BDBP đang làm nhiệm vụ nơi biên cương Tổ quốc luôn tâm niệm “Đồn là nhà, biên giới là quê hương, đồng bào các dân tộc là anh em ruột thịt” để phấn đấu hoàn thành tốt nhất nhiệm vụ được giao.

Đồn là nhà, biên giới là quê hương

Trong những ngày cận Tết Nguyên đán Quý Mão, khi những cành mai e ấp những búp non chuẩn bị khoe sắc, đồng bào các dân tộc vùng biên đang chuẩn bị đón Tết Nguyên đán. Các chiến sĩ quân hàm xanh vẫn vững đôi chân, chắc tay súng, từng ngày, từng giờ tuần tra bảo vệ đường biên, cột mốc biên giới Quốc gia, bảo vệ vững chắc từng tấc đất thiêng liêng của Tổ quốc, bảo vệ sự bình yên cho nhân dân vui Xuân, đón Tết. Với cán bộ chiến sĩ trực và đón Tết tại đơn vị là niềm tự hào vì được góp một phần công sức chung vào mùa Xuân lớn của đất nước.

Với các chiến sĩ biên phòng, con đường tuần tra biên giới trở nên quá đỗi thân thuộc, song những ngày Tết là thời gian các anh luân phiên tuần tra với mật độ dày nhất trong năm. Trong những chuyến tuần tra như thế, không ít chiến

sĩ mới nhập ngũ bùi ngùi, bởi lần đầu tiên ăn Tết xa nhà. Binh nhất Nguyễn Anh Tài ở xã Lộc Hiệp huyện Lộc Ninh tâm sự: “Đây là cái Tết đầu tiên em xa gia đình và cũng là cái Tết đầu tiên mang trên mình bộ quân phục. Dù xa nhà nhưng em và đồng đội vẫn thấy không khí ấm áp của gia đình. Môi trường quân đội rèn luyện cho chúng em phẩm chất kiên cường của người lính Biên phòng. Tết đến, Xuân về, mọi người, mọi nhà được quây quần, đầm ấm trong ba ngày Tết là niềm vui của chúng em. Với chúng em, Tết đến cũng là cơ hội để hiểu hơn về tình đồng chí, đồng đội, tình quân - dân nơi biên cương của Tổ quốc để sau này chúng em có bản lĩnh vững vàng, trưởng thành hơn trong cuộc sống”.

Còn đối với Thượng úy Trần Trọng Tuấn quê ở Hà Tĩnh anh tâm sự “Đây là cái Tết thứ 5 anh xa gia đình, kể từ khi được điều động về Bình Phước công tác. Tình nồng ấm của đất và người

Bình Phước như khóa lấp đi nỗi nhớ nhà. Ngày Tết, dù vẫn bảo đảm nhiệm vụ nhưng với các anh, ý nghĩa hơn khi nhận được những lời chúc Tết, những phần quà Xuân từ các tổ chức, đoàn thể, từ các cấp lãnh đạo cũng như tình yêu thương của nhân dân trong vành đai biên giới”. Tết đến, anh em trong đơn vị phân công nhau mỗi người một việc. Người thì chăm sóc cho vườn hoa, cây cảnh sao cho những chậu mai vàng kịp bung cánh vào đúng những ngày Xuân, người thì chuẩn bị lá gói bánh tét, bánh chưng... Tết ở đơn vị cũng không kém gì Tết ở nhà. Dù xa gia đình, người thân nhưng các chiến sĩ đều cảm thấy ấm lòng và tự hào khi được bảo vệ, canh giữ từng tấc đất thiêng liêng của Tổ quốc.

Thấm thiết nghĩa nơi tình biên cương

Trên địa bàn xã Bù Gia Mập huyện Bù Gia Mập với 17 dân tộc anh em cùng chung sống như S’tiêng,

Bộ đội Biên phòng Đắc Ka tuần tra trên biên giới để bảo vệ sự bình yên cho nhân dân vui xuân, đón tết.
Ảnh: N. Hằng

Kho Me, Tày, Nùng,... Các chiến sĩ biên phòng nơi đây luôn sát cánh cùng đồng bào các dân tộc, phát triển kinh tế - xã hội, ổn định đời sống, luôn chia sẻ khó khăn với đồng bào, như việc nhận đỡ đầu những cháu học sinh mồ côi, giúp đỡ những hộ nghèo bằng cây, con giống để họ có sinh kế vươn lên thoát nghèo, ngoài ra, đơn vị còn phối hợp với các nhà hảo tâm xây dựng nhà tình nghĩa, nhà tình thương cho các hộ nghèo, gia đình chính sách trên địa bàn. Đặc biệt, mỗi dịp Tết đến Xuân về, bên cạnh việc chuẩn bị Tết tại đơn vị, cán bộ, chiến sĩ Đồn Biên phòng Đắc Ka còn thể hiện tấm lòng sự tri ân tới gia đình chính sách tại địa phương, thăm hỏi, hỗ trợ đồng bào các dân tộc trên địa bàn... Chính những hoạt động thiết thực này giúp các chiến sĩ gần đồng bào, gần nhân dân hơn, nắm được tâm nguyện vọng của đồng bào, động viên đồng bào cùng BĐBP tham gia bảo vệ đường biên, cột mốc biên giới.

Đến với Đồn Biên phòng Đắc Ka trong những ngày này, chúng tôi đã cảm nhận được không khí Tết đã về với đơn vị. Bên cạnh việc đảm bảo công tác tuần tra, canh gác, cán bộ, chiến sĩ nơi đây đang tất bật sơn sửa, trang trí đơn vị, chuẩn bị cây quất, cành mai vàng, để đón một cái Tết đầm ấm, sum vầy nơi biên cương.

Xuân về cũng là dịp mọi người sum họp gia đình, quây quần bên mâm cơm cùng những người thân, nhưng với riêng người lính Biên phòng Bình Phước, bất cứ trong thời điểm nào, đôi chân các anh chưa bao giờ ngừng nghỉ với 258,939 km đường biên và 28 cột mốc chính 353 cột mốc phụ, tiếp giáp với Vương quốc Campuchia không lúc nào vắng bóng người

chiến sĩ Biên phòng.

Những ngày giáp Tết, công việc chuyên môn vẫn tiến hành như thường ngày, nhưng các chiến sĩ Biên phòng, lặng thầm in hình từng bước chân trên đường tuần tra biên giới dày đặc hơn. Thiếu tá Lê Hồng Nức đồn Biên phòng Đắc Ka cho biết: “Mặc dù là những ngày giáp Tết, song với người chiến sĩ Biên phòng, những ngày này, công việc như nhân lên gấp bội. Cả đơn vị luôn nêu cao tinh thần sẵn sàng chiến đấu, trực chiến 24/24. Bên cạnh đó, đơn vị cũng tổ chức những hoạt động cho anh em vui Tết, đón Xuân. Tết của người lính Biên phòng thường đến sớm hơn bình thường, cứ khoảng 25 đến 28 tháng Chạp là đơn vị lại mời người dân cùng người thân của các chiến sĩ, tổ chức gói bánh chưng, bánh tét, ăn bữa cơm tất niên ấm áp. Là người lính Biên phòng, anh em luôn xác định: Đồn là nhà, biên giới là quê hương, bình yên cho nhân dân là tất cả”.

Tại Đồn Biên phòng Đắc Ka, không khí Xuân đã ngập tràn khắp đơn vị và trên khuôn mặt của mỗi cán bộ, chiến sĩ. Bên cạnh việc đảm bảo an ninh trật tự khu vực biên giới dịp Tết, đơn vị cũng tổ chức các hoạt động để cán bộ, chiến sĩ vui Xuân đón Tết thật ấm cúng. Từ đồn cho tới các tổ, trạm công tác đều có dòng chữ “Chúc mừng năm mới” và mâm ngũ quả, cành mai, cây quất.

Trung tá Tạ Tấn - Phó Đồn trưởng cho biết: “Đồn Biên phòng Đắc Ka đóng quân trong vùng lõi Vườn quốc gia Bù Gia Mập, nội - ngoại biên không có dân cư sinh sống. “Giữa nơi thâm sơn cùng cốc” đời sống cán bộ, chiến sĩ gặp nhiều khó khăn. Để chuẩn bị đón Xuân Quý Mão 2023

cấp ủy, BCH đồn đã xây dựng kế hoạch đảm bảo trong dịp Lễ, Tết Nguyên đán đáp ứng với yêu cầu nhiệm vụ; tăng cường tuần tra kiểm soát, trực sẵn sàng chiến đấu trên tuyến biên giới mà đơn vị phụ trách, đảm bảo an ninh trật tự trên địa bàn đơn vị quản lý, để nhân dân vui Xuân đón Tết. Đặc biệt, đêm giao thừa đơn vị mời nhân dân trên địa bàn đón Tết cùng bộ đội, tổ chức giao lưu văn nghệ, hái hoa dân chủ, qua đó tạo được mối đoàn kết quân dân”.

Có đến với các Đồn Biên phòng những ngày giáp Tết mới có thể cảm nhận hết được mùa Xuân biên cương, mùa Xuân của những người lính quân hàm xanh. Đó là sự hy sinh thầm lặng, là những dấu chân tuần tra trên tuyến biên giới để bảo vệ sự bình yên cho mọi nhà, mọi người được yên tâm vui Xuân, đón Tết. Đón Xuân nơi biên giới trở thành nét đẹp của những cán bộ, chiến sĩ biên phòng.

Xuân đang về, lòng người ai cũng rộn rã, nhưng với tinh thần “Đồn là nhà, biên giới là quê hương”, các cán bộ, chiến sĩ Biên phòng Bình Phước luôn tự hào với nhiệm vụ thiêng liêng mà Đảng, Nhà nước, nhân dân giao phó. Thêm mùa Xuân nữa, mùa Xuân của niềm tin, hy vọng, mỗi cán bộ, chiến sĩ Biên phòng lại tự hào có thêm một tuổi đời, tuổi quân. Nơi biên cương Tổ quốc, hàng ngày, hàng giờ, có những người lính với trái tim cháy đỏ, ngày đêm vững chắc tay súng giữ bình yên trên mỗi tấc đất quê hương, giúp nhân dân có một mùa Xuân hạnh phúc và bảo vệ từng tấc đất thiêng liêng, máu thịt của Tổ quốc. Tết của người lính Biên phòng thật giản dị nhưng nồng ấm tình đồng chí, đồng đội, tình quân - dân □

Còn Một Mùa Xuân...

☐ PHAN ĐỨC NAM

Những ngày cuối năm, bóc từng tờ lịch mỏng, chớp mắt nhìn sợi tóc bạc mà lòng băng khuâng, tuổi trời cho bay theo gió mây.

Nhìn người ta rộn ràng cuống quýt mình không thể hững hờ. Là thật!? Công việc cuối năm bẽ bộn mà luẩn quẩn không thiết làm, lững lờ như không có việc để làm, có làm cũng chẳng ra đâu vào đâu. Ừ, đã làm quần quật suốt năm rồi, những ngày cuối không lẽ cứ cắm đầu vào công việc? Đời người biết bao giờ mới hết việc, trừ khi mình không muốn làm. Việc lớn việc nhỏ tùy theo sức mình, cứ làm thì ít nhiều cũng mang đến ích lợi. Tôi qua xem ti vi, thấy và nghe Giáo sư tiến sĩ Võ Tòng Xuân đã 82 tuổi rồi nói rất giản dị: *Còn làm việc là còn sống. Không làm là chờ chết.* Nhà khoa học của ruộng đồng thật sâu sắc, ý chí đáng phục.

Chiều cuối năm trống rỗng,

thèm bạn rủ đi nhậu. Nói là nhậu cho say cho vui chứ thật ra muốn được ngồi với nhau ở góc quán nào đó, chầm chậm đón Xuân về, ngắm ông đi qua bà đi lại, ngắm gương mặt bạn bè, và cũng tự soi lại mình trong một năm qua. Mà đâu phải chỉ một năm, còn nhiều năm trước nữa...

Phố thị cuối năm đường sá vắng dần, lòng cũng nhẹ nhàng. Chia tay bạn bè rồi mình lang thang không biết đi đâu? Về nhà thì chắc rồi - đó là điểm cuối, bình thường quá, bình thường mà vô cùng cần thiết. Đó có phải là điểm cuối không?

Thì mình cứ đi, có chút tiền thưởng Tết trong túi mà chẳng biết mua thêm thứ gì cho đúng, vì hầu hết vợ con đã sắm sửa cả rồi. Thôi mình lang thang dạo phố tìm những nụ cười cho lòng thêm vui.

Chợt thấy hai mẹ con ăn xin

ngơ ngác bên lề đường. Người mẹ đen đui chìa tay gầy, bé gái hai ba tuổi tròn mắt nhìn ánh đèn xe cộ, nhìn cuộc đời xuôi chảy, sao mà đẹp mà đáng yêu trong đôi mắt thơ ngây. Gió xuân thổi nhẹ lá khô bay lăn trên vỉa hè, hiu hắt, xót xa! Mình cúi xuống, hai tay biểu bà mẹ chút tiền. Một đôi tình nhân cũng tấp xe lại, mình lại thấy âm áp, dạt dào vui trước những ánh mắt, nụ cười. Mong góp được chút gì đó cho những mảnh đời khôn khó trong đêm cuối năm.

Từ đây người biết yêu người - lời nhạc trong bài *Mùa xuân đầu tiên* của nhạc sĩ Văn Cao dặt dìu êm ái. Từ xưa người đã yêu người. Tình yêu nguyên thủy đơn sơ. Chỉ biết yêu thôi chẳng biết gì. (Xuân Diệu) Từ đây khi biết rồi, hiểu rồi, người càng yêu người hơn. Khi hết chiến tranh, hòa bình dựng xây, có chút ấm no, bình tâm lại, nhìn nhau với đôi mắt khác, thâm thúy thật!

Mình miên man suy nghĩ, những gì còn đọng lại qua thời gian, nhất là trong thời khắc cuối năm có dịp để ngắm lại. Mà mình có là gì, mình chỉ là hạt bụi trên trái đất này, có rất nhiều cái mình chưa biết, thì sao dám so sánh, đánh giá?...

Điện thoại chợt reo. A ông bạn ở nước ngoài chúc Tết: *Khỏe không? Vui không? - Đang làm gì*

Ảnh: TL

đó? - Đang nghe nhạc Xuân. Mà muốn nghe không? - Nghe... Điện thoại mình vang reo khúc nhạc quen, ca từ quen... À! **Đêm giao thừa nghe một khúc hát dân ca - Nhạc của Võ Đông Điền phải không? - Đúng - Hay không? - Hay chứ - Nhưng mà nghe không hay bằng tao đâu. Chỉ những kẻ ly hương như tao nghe mới thấm thía. Mà phải đứng vào đêm Giao thừa nghe càng hay. Ông nhạc sĩ đó đặt tựa hơi dài nhưng nghĩ đúng thật. Nhạc Xuân hay trên thế giới thiếu gì. Nhưng với mỗi người thì dân ca mới thấm sâu vào máu thịt, truyền từ hồn cốt tổ tiên ông bà cha mẹ mình. Đó là tao cảm vậy, tao nghĩ vậy...** Cuối năm chúc mừng và gia đình ăn Tết vui, khỏe. Với tụi mình vui khỏe là trên hết. Thôi nghe, tao nghe nhạc đây... Thêm niềm vui, ông bạn Tiến sĩ Ngôn ngữ học bên Mỹ vô tình cung cấp thêm tư và tư liệu cho mình viết bài xuân.

Tết người ta tránh nói việc xấu - có kiêng có lành. Nhưng hầu như ai cũng hiểu và không thể chối cãi Tết phiên âm từ Fête (tiếng Pháp) vừa mang tính Lễ hội mừng vui vừa là sự kết thúc, chấm dứt một năm. Tết cũng là Hết, xa xôi hơn còn đồng âm với từ C đầu là chấm dứt một đời sống, để khởi đầu một năm mới, một đời sống mới. Đó là bộ ba tuần hoàn: Tết - Hết - Tái sinh. Theo thuyết nhà Phật thì chết là hóa sinh sang một kiếp khác.

Dừng tưởng Xuân tàn hoa rụng hết

Đêm qua sân trước nở

nhành mai.

Thiền sư MÃN GIÁC

Bộ ba tuần hoàn ấy tương ứng với ba nén nhang thấp trong lúc cúng kiến, càng thêm linh thiêng và ý nghĩa trong đêm Giao thừa, số nhang luôn lẻ chứ không chẵn. Thắp một nén nhang là sự khởi đầu. Thắp ba nén nhang, hai tay nâng ngang ngực, thành kính tĩnh lặng. Đó cũng là bộ ba: Khán, Chuyển và Phát triển tâm Bồ Tát.

Sắp qua Giao thừa rồi, đã thấy nhiều người mặc quần áo đẹp đi chùa, đi nhà thờ. Có người linh kính những mâm trái cây, quả bánh bọc giấy kính vàng đỏ. Tết đi lễ, đi chùa để tĩnh tâm soi lại mình. Quan niệm “Tốt lễ Thánh động” quá sai lầm, thậm chí lỗ lã, khoe khoang, làm Thánh giật mình, ghét bỏ thì có.

Sắp Giao thừa rồi, mình phải về thôi, về nhà vợ kiêng không cần nhàn mà chỉ im lặng, còn mình mỉm cười. Ồ vội gì, Xuân đến rồi Xuân qua.

Chợt nhớ bài thơ xuân tuyệt hay đầy ám ảnh của nhà thơ Việt Phương. Trong một lần gặp Giáo sư Trần Hữu Tá, ông hỏi về bài thơ MAI rồi kể chuyện về bài thơ này. Thơ tứ tuyệt khó làm vì tiết giảm ngôn từ mà vẫn giàu tứ. Giáo sư Trần Hữu Tá cho biết bài thơ MAI được Hội đồng Giám khảo mà ông là thành viên nhất trí chọn giải Nhất. MAI vừa là hoa mai vừa là tương lai. Chỉ 4 câu chưa quá 30 từ mà giải Nhất 30 triệu - tức một chữ hơn một triệu. Văn chương vô giá nhưng thời điểm cách đây

mười năm thì 30 triệu là số tiền không nhỏ, chứng tỏ sự tôn trọng chữ nghĩa văn chương. Khi ban tổ chức thông báo đến tác giả thì nhà thơ Việt Phương nhũn nhặn chối từ, ông thành thật kể trước khi dự thi ở Tạp chí Kiến Thức Ngày Nay, ông có đưa tập thơ (trong đó có bài thơ MAI) đến Nhà xuất bản Hội Nhà Văn để xin xét duyệt in theo kế hoạch A. Lâu quá không thấy Nhà xuất bản trả lời ông mới đem bài thơ dự thi, giờ dùng một cái Nhà xuất bản báo là tập thơ đang in, cuối năm có sách và nhuận bút. Theo ông vậy là phạm qui. Ban tổ chức nói không hề gì vì sách chưa ra. Nhà thơ Việt Phương cảm ơn rồi vẫn khẳng khái không nhận, sợ thi hữu bốn phương dự thi biết sẽ nói ra nói vào. Chuyện nhỏ mà không nhỏ, nói lên một tài năng và nhân cách lớn, vì thế bài thơ tứ tuyệt đó càng thêm tuyệt. Mình đọc vài lần là thuộc ngay.

MAI

Còn một mùa Xuân chưa vội đến

Đợi thêm chín bến ở mười sông

Còn một con người chưa kịp hẹn

Lỡ bao nhiêu chuyển ở trong lòng.

Còn một mùa Xuân nào nữa? Mùa xuân nào mà cứ lững lờ chưa vội đến? Mùa Xuân là khát vọng, chắc chắn sẽ đẹp hơn, hạnh phúc hơn những mùa Xuân trước. Những gì chưa nắm bắt được thường mong manh, là ước mơ vươn tới của con người □

Dưới Ánh Ban Mai

Ông Tư Miền vẫn bộ quân phục ấy, bởi nó gắn liền với bao kỷ niệm của một thời đáng nhớ. Ông đã chuẩn bị tươm tất rồi ngồi đợi bạn, một ông bạn cựu chiến binh, là đồng đội cũ, lại ở cùng khu phố. Cũng như mọi năm, cứ vào tầm này là hai ông lại hẹn nhau rồi cùng đến thăm và dâng hương cho đồng đội ở Chốt chặn Tàu Ô. Ông ngược nhìn đồng hồ, vẫn còn quá sớm, những bốn mươi phút nữa mới đến giờ hẹn. Ông tự nhủ: “Thà mình đợi ông ấy còn hơn để ông ấy đến lại phải đợi mình”. Ánh ban mai vừa trải xuống góc sân nhỏ một tấm thảm hoa ngũ sắc. Chén nước chè cũng lấp lánh ánh kim. Ông hóp ngậm nước chè xanh rồi đưa tay lên lần từng cánh ngôi sao trên ngực áo. Bất chợt, bao ký ức xưa lại cùng lúc ùa về...

*

Chẳng phải nhà báo, nhà văn, bác sỹ, kỹ sư hay giáo viên gì cả, nhưng chàng trai mười bảy ấy vẫn hãnh diện đứng trong hàng ngũ của những người “xẻ dọc Trường Sơn đi cứu nước”. Chỉ cần biết: “Đi B là nhiệm vụ cách mạng bí mật, vinh quang và cao cả vô cùng” là anh đã cảm thấy hân hoan trong niềm vinh dự rồi. Tất cả những gì chứng minh mình là người miền Bắc, đều gửi lại cho Ủy ban Thống nhất Chính phủ lưu giữ, ngay cả cái tên khai sinh cũng đổi nốt. Anh trở thành

một con người mới với cái tên Tư Miền và ở một vùng đất mới hoàn toàn nên tất cả đều cần phải làm quen và thích nghi nhanh chóng.

Là tân binh mới bổ sung về đơn vị, anh vô cùng ngạc nhiên với quang cảnh trước mắt bởi nó hoàn toàn ngoài sức tưởng tượng của anh. Đây là những ngôi nhà kháng chiến không vách, mái lợp bằng lá trung quân. Kìa là những lối mòn sạch bóng, có rào lan can ngay ngắn. Còn có cả câu đối, tranh cổ động, khẩu hiệu, giò phong lan, hoa rừng đủ loại làm rõ lên không khí của ngày Xuân. Anh mon men đến hỏi thăm đồng chí phụ trách hậu cần và biết được: Đây toàn là cây nhà lá vườn cả. Đồng chí nào cũng có biệt tài riêng, hề có cơ hội là đem ra vận dụng. Vậy nên Tết ở rừng vẫn phong phú trong cảnh sắc ngày Xuân, vẫn tạo được không khí đầm ấm và đầy ắp tình thân. Cả cái sự kiện của Tết năm nay, Sư đoàn ta vinh dự được đón đồng chí Nguyễn Thị Định (Phó Tư lệnh Lực lượng Vũ trang Giải phóng miền Nam) về đây chúc Tết và động viên tinh thần của anh em toàn đơn vị nữa...

Hương Xuân đã ướm dẫm sương đêm mà chàng lính trẻ vẫn không hề chớp mắt. Bao dòng cảm xúc cứ rạo rực, xuyến xao trong những nỗi niềm. Anh cứ tiêng tiêng vì bỏ lỡ cơ hội gặp vị nữ Tướng quân mà từ lâu mình đã thầm ngưỡng mộ. Nghe nói bên cạnh vị nữ tướng

□ VƯƠNG THU THỦY

quân ấy còn có cả một Tiểu đội nữ kháng chiến gồm bảy cô gái. Tất cả đều mặc trang phục bà ba, cổ quần khăn rằn, đầu đội nón tai bèo, chân đi dép râu, vai đeo xác cốt; vẫn luôn ân cần, thủy mị, nét na nhưng tinh thần chiến đấu thì rắn như thép nung già trong lửa. Anh vẫn biết tất cả đều đáng tuổi mẹ, tuổi cô, tuổi dì, tuổi chị của mình, nhưng ở rừng mà có tiếng nói và hơi thở của phụ nữ thì đêm rừng sẽ bớt cô quạnh và Đông cũng không còn lạnh nữa. Bất chợt, anh cảm thấy lòng mình vui vui đến lạ.

Anh bắt đầu bị cuốn hút trong những đợt huấn luyện quân sự tập trung vào các hình thức chiến thuật chốt chặn kết hợp vận động tiến công, tập kích, phục kích, đánh mìn và một số môn kỹ thuật công sự nguy trang, lựu đạn, bắn súng, đào tạo xạ thủ giỏi, rèn quân tinh nhuệ...

Trong lúc Sư đoàn tổ chức hai đoàn cán bộ đi chuẩn bị chiến trường, thì anh được tăng cường vào Tiểu đoàn 25 Công binh đi mở đường xe thô cho Tiểu đoàn 29 vận tải gạo và đạn vào lốt trước. Trên đường làm nhiệm vụ, bất chợt anh bị một con rắn to trườn ra trước mặt. Nó nâng hẳn đầu lên rồi bành phần cổ ra phồng mang, khè nọc để đe dọa đối phương. Anh khựng lại thì nó vẫn nằm im đó. Anh dọm bước đi thì nó chuẩn bị tấn công. Anh vùng bỏ chạy một

mạch không dám ngoảnh đầu nhìn lại. Nghe nó lướt vèo vèo như biết bay nên anh hoảng quá nấp đại vào một gốc cây. Khi không còn nghe tiếng động của nó nữa thì anh mới rón rén ngược nhìn lên cái cây mà mình đang nấp xem nó có quanh quẩn ở đó không. Nào ngờ, anh hoa cả mắt vì nhìn thấy vô số rắn nằm vắt vẻo trên cây. Vậy là anh lại tiếp tục cắm đầu mà chạy. Chạy được một quãng ngắn lại bị lọt thõm giữa đám gai nhí nhằng cứ như nó đang chìa tay tóm lấy áo quần anh mà kéo ngược lại vậy. Không còn cách nào khác, anh đành phải lần gỡ từng chùm gai rồi tiện tay kéo một cành cây đánh rập đám gai xuống. Bấy giờ anh mới để ý những nhành lá nhỏ đang từ từ xếp lại như gai xấu hổ mà ở quê anh từng gặp. Bước ra khỏi đám gai, anh ngồi lên ụ đất mà thở dốc. Vừa có làn gió nhẹ thoảng qua xoa đi cả cơn sợ hãi, mệt và khát thì anh cảm thấy hai bàn chân nhồn nhột. Anh ngỡ là kiến nên đưa tay phui phui rồi định đứng lên tranh thủ đuổi kịp đồng đội ở phía trước. Ngờ đâu không phải kiến mà là bọ cạp. Hai bàn tay anh bị chúng kẹp mấy nhát nên vừa ngứa lại vừa nhưng nhức. Anh đang loay hoay thì nghe giọng nói của phụ nữ vọng lại rất gần:

- Cậu ở đơn vị nào, có bị sao không vậy?

Anh cảnh giác quan sát kỹ từ đầu đến chân người phụ nữ đang tiến dần về phía mình. Áo bà ba, khăn rằn, dép râu, xác cốt, nón lá chứ không phải nón tai bèo. Chỉ khác ở nón lá, nhưng đúng là phong cách được mô tả về Tiểu đội nữ kháng chiến bên cạnh nữ Tướng quân rồi. Anh chợt nhớ ra và vội vàng cảnh báo:

- O cẩn thận. Trên cây có rất nhiều rắn.

Người phụ nữ ấy liếc nhìn sang hướng anh chỉ rồi vẫn thản nhiên đi về phía anh và vừa nở nụ cười đôn hậu vừa nói:

- Đó không phải rắn mà là dây móng bò. Bộ đội ta trên đường hành quân gặp lúc thiếu nước thì cứ vạt cả hai đầu dây là có nước đủ để tạm thời đỡ khát rồi đấy. Đâu, cậu đưa hai tay ra đây.

Anh chưa kịp phản ứng thì o đã nắm lấy hai bàn tay anh để kiểm tra các vết bọ cạp kẹp, rồi o mở xác cốt lấy ra miếng sừng tê giác nhỏ và lần lượt áp nó lên từng vết một.

- Cậu chỉ bị đám bọ cạp con cắn nên có thể bị ngứa và hơi đau chút xíu thôi. Cái này sẽ hút được chất độc của rắn rết và côn trùng cắn. Đề phòng vậy thôi chứ sẽ không sao đâu, xong rồi đó. Giờ cậu cởi áo ra đi.

Anh hốt hoảng vì bỗng dưng giữa nơi hoang vắng mà o ấy bảo anh cởi áo ra. Anh đang vừa ngượng vừa lo lắng vì không biết o có ý gì. Tay lần mò từng cúc áo, mắt quan sát nhất cử nhất động của o thì anh thở phào rồi tự cười vào mặt mình vì nhìn thấy o đang lấy ra một cái cái hộp nhỏ đựng kim chỉ. Anh ngoan ngoãn đưa chiếc áo của mình cho o và

Mh: Quang Thi

xâu kim giúp o mà vẫn không hình dung được là nó bị rách ở chỗ nào cả. O đặt chỗ áo rách lên đùi mình rồi vuốt ra cho phẳng phiu, sau đó tỉ mẩn vá áo cho anh. Trong lòng anh dấy lên một thứ tình cảm thiêng liêng khó tả khi hình ảnh người mẹ vá áo cho con đang hiển hiện trước mắt mình. Anh cảm thấy bóng tinh thân ấm áp đang che chở và bảo bọc cho mình. Anh hồn nhiên hỏi o:

- O chính là một trong số các o ở Tiểu đội nữ kháng chiến bên cạnh nữ Tướng quân?

O lại nở nụ cười đôn hậu và gập đầu xác nhận nhưng vẫn tập trung vá áo. Anh còn rất nhiều điều muốn biết và muốn hỏi o, nhưng đành phải nén lại vì tiếng cười nói và tiếng bước chân của đồng đội anh đang đến mỗi lúc một gần hơn. Cũng vừa lúc chiếc áo đã vá xong. O giữ giữ chiếc áo mấy lần sau đó khoác lên người và bảo anh mặc vào. O tiện tay cài hộ cúc áo cho anh. Kéo hai vạt áo ngay ngắn lại, o đẩy anh lùi ra sau một tí và ngăm ngĩa rồi cười hỏi:

- Cậu nhìn kĩ coi có thấy ưng ý chưa?

Anh vô cùng xúc động bởi những cử chỉ ân cần của o rồi cúi nhìn chỗ áo vừa vá xong. Anh thật sự khâm phục bàn tay khéo léo của o, vì trên ngực áo của anh không phải miếng vá mà là một chiếc ngôi sao xinh xắn được thêu bằng chỉ đen rất tỉ mỉ. Anh ngược nhìn o với ánh mắt biết ơn và khâm phục:

- Vâng. Nó rất đẹp! Cháu xin cảm ơn o!

- Lần sau nhớ cẩn thận. Khi làm

nhiệm vụ phải luôn trong tư thế sẵn sàng chiến đấu. Đừng để nỗi sợ hãi đánh gục ta. Hãy biến tất cả những gì có sẵn ở rừng thành vũ khí chiến đấu lợi hại giúp ta đánh đuổi kẻ thù.

- Vâng. Cháu xin ghi nhớ lời o.

O vẫn cười. Trong nụ cười đôn hậu ấy ẩn chứa cả tình yêu thương lẫn sự bao dung, độ lượng. Trong giọng nói ấy vừa toát lên lời khuyên chí tình lại vừa như đang truyền đi một mệnh lệnh thật nghiêm khắc. Trong ánh mắt ấy toát lên vẻ thân thiện, dễ gần nhưng lại khiến cho đối phương hoàn toàn khuất phục. Anh như đang bị thôi miên trước một người phụ nữ mới gặp lần đầu mà anh cứ có cảm giác như đang đối diện với chính mẹ đẻ của mình. Bất chợt anh giật mình và ngỡ ngàng với những gì đang diễn ra trước mắt mình:

- Em chào chị Ba triu mến!

- Vâng, cháu chào cô Ba thân thương! - Dạ con chào má!...

Thủ trưởng của anh, đồng đội của anh thì quay quanh o chào hỏi và chuyện trò rất thân mật. Còn o thì ân cần, niềm nở và quan tâm đến tất cả mọi người. Có lẽ họ đang quay lại để tìm anh nhưng khi nhìn thấy o là dường như tất cả đều đã quên anh mất. Nhìn cách o cùng các đồng chí ấy chuyện trò với nhau mà anh cứ ngỡ là những thành viên trong một đại gia đình đã lâu lắm rồi mới được gặp lại nhau. Sau những giây phút ngỡ ngàng thì anh đã vỡ lẽ ra và cố chen vào để được gần má hơn rồi ngấp ngừng gọi má. Má cười xoa và nói vui cùng mọi người,

nhưng trong ánh nhìn của má anh lại cảm nhận được một niềm tin yêu chân thật:

- Đây đây, má lại có thêm một đứa con cưng nữa rồi...

Sau hôm đó, tất cả đã bị cuốn hút vào nhiệm vụ quan trọng nhất của chiến dịch: “Luồn vào đánh chặn, cắt giao thông ở hai đoạn Bắc và Nam thị xã Bình Long, quyết giữ vững khu vực Tàu Ô...”. Suốt 150 ngày đêm nếm mật, nằm gai, đội bom, hứng đạn... thủ trưởng anh cùng cả nghìn đồng đội của anh đã hóa thân thành bức tường thép “Tàu Ô” sừng sững trên Đường 13 khiến kẻ thù khiếp sợ đến thất bại thảm hại...

*

Chiếc ngôi sao đen này là do chính tay má Định thêu cho. Bao nhiêu tình cảm ngọt ngào của má và đồng đội dành cho ông trong những ngày đầu vào quân ngũ vẫn cứ rành rành như mới hôm qua. Bao nhiêu kỷ niệm vui buồn vẫn in sâu vào ký ức, giờ bất chợt dâng trào cứ lẫn lộn buồn vui. Ông hớp ngụm nước chè xanh rồi nhìn băng quơ ra đầu ngõ. Cây bàng già chỉ còn lưa thưa vài đốm xanh giữa những chùm lá đỏ. Vậy là nó đang chuẩn bị rửa cành để thay lộc đón Xuân. Vài cánh én nhỏ chao nghiêng, lượn lờ rồi khẽ chạm vào phiến lá. Con gió thoảng lay cành làm sương võ long lạnh. Mấy chú sẻ giật mình vụt bay lên khi nghe tiếng máy xe ngoài ngõ. Ông vội đội chiếc mũ bảo hiểm lên đầu rồi bước ra đầu ngõ. Vài chiếc lá đỏ lìa cành cứ chập chới dưới nắng ban mai ☐

Mèo Chị, Mèo Em

NGỌC DUNG

Nhi có vẻ giận, đang mơ màng bỗng nghe: Meo... meo... Ở kí túc xá sao lại có mèo? Mình nằm mơ giữa ban ngày chẳng? Hay do mình nhớ mèo Em quá? Qua khung cửa sổ, thấy có bóng mèo vút ngang. Nhi dụi mắt hồ nghi, liền nhảy xuống giường tầng chạy ra cửa phòng, lao về cuối hành lang, cất tiếng gọi với theo: Meo... mèo ơi! Đúng một chú mèo mướp lông xám cỡ này phải tầm bốn tháng tuổi. Hai mắt mèo trong xanh như bi ve, gương tròn ngơ ngác sợ hãi. Nó thu mình trong góc tường, cụp hai tai ra phía sau. Có lẽ nó ngạc nhiên: Ai gọi mình thân thiết vậy? Nó nghi ngại nhưng tự dưng hai mắt chớp chớp, héch mũi lên như đánh hơi rồi nghiêng nghiêng cái đầu sang bên. Nó nhìn Nhi và kêu: “Meo!” Eo ôi sao mà đáng yêu thế! Nhi như đọc được hết ngôn ngữ, hành động của mèo. Nhỏ mừng quýnh tiến về phía mèo, chìa bàn tay, co mở nhẹ nhàng bốn ngón. Hình như mèo mướp cảm nhận được bàn tay với dấu hiệu thân thiện chào mời nên khụy hai chân trước xuống cào cào, nhún nhẹ nhàng lên nền gạch. Nhi liền đưa tay vuốt đầu, một tay vuốt nhẹ dưới cổ, đứng vào “dây thần kinh khoái” nó ngẩng cổ lên, mình dựa vào chân Nhi. Nhi nhấc bổng chú mèo và ôm gọn vào lòng ngực, bế về phòng. Các bạn trong phòng thấy chú mèo đều thích thú, đưa lấy bánh snack, đưa lấy xúc

xích cho nó ăn. Mèo tỏ ra ngoan ngoãn, từ tốn ăn không có vẻ gì là sợ hãi nữa. Chắc nó yên tâm khi phát hiện mấy cô gái này có lẽ nhà nuôi thú cưng nên mới say vậy. Nó hoang dã xấu xí, không ai chăm sóc, phải đi tìm mồi, ăn vụng nhiều khi bị bọn chó đuổi chạy chẳng kịp leo lên cây. Tới Nhi trải cái khăn cũ cho Mướp (Nhi đặt tên cho nó) ngủ. Nó cuộn tròn trong chiếc khăn trông ấm áp hạnh phúc vô ngần. Nhìn Mướp ngủ say sưa mà Nhi nhớ đến mèo Em, mèo Chị nghĩ thương hai chị em nó quá...

...Nhi ôm ấp mèo con (của dì Hào xin nhà hàng xóm cho vì thấy Nhi mê mèo) trong hơi thở yếu ớt. Chắc là nó không qua khỏi. Từ hôm đem về, nó kêu suốt đêm vì nhớ sữa mẹ. Nhi pha sữa nhưng nó không hề liếm, chỉ cố liếm láp vài hạt cháo loãng cầm hơi để đủ sức gào kêu đòi mẹ. Chị Hai thấy vậy cần nắn:

- Em đem bỏ vô lồng khi nào chết thì bỏ rác đem ra đường, tới người ta gom rác là xong, chứ làm gì con mèo nhép thôi mà mệt cả hơi, kêu suốt đêm không chịu nổi.

- Hai đúng là không có tình yêu loài vật. Không thấy tội nghiệp sao? Hai thôi bú mẹ thế nào? Hỏi mẹ thử.

Nhi liền điện cho dì nói tình trạng mèo con, bảo dì hỏi nhà hàng xóm xem họ cho mèo con

ăn thức ăn ra sao. Sau đó, dì gọi lại nói nhà người ta cho ăn cháo loãng nấu với cá. Thì rồi Nhi nấu cháo cá thật ngon nhưng mèo con vẫn không màng. Chắc nó muốn mẹ như đứa trẻ thôi bú chỉ nhớ vú mẹ mà khóc khản cổ nên có nhiều người xót xa không thể nào thôi bú con được. Chị Hai của Nhi là đơn cử, mẹ nói đành cho bú đến đi học luôn.

Sáng ra Nhi nghe có tiếng mèo con kêu, tiếng kêu khỏe vang. Nhi mừng quá chạy ra khỏi phòng thì thấy một chú mèo nhép khác cũng lông trắng muốt toàn thân nhưng cái đầu thì đốm vàng không như mèo con của Nhi lông trắng nhưng mình và đầu đốm đen. Thì ra là dì nghe mèo con tình trạng èo uột, khó sống nổi nên sang nhà hàng xóm xin thêm con nữa cho có chị có em. Thế là Nhi đặt tên cho hai con là mèo Chị và mèo Em.

Thấy mèo Chị, mèo Em có gương sà vào, cái mũi hít hít, ụi ụi bụng tìm vú chắc nó tưởng mẹ. Mèo chị kêu lên meo... meo và nằm ngả ra. Với bản năng sinh tồn còn sót lại trong cơ thể gầy yếu rồi, mèo Em mút chụt... chụt vào bụng mèo Chị. Thương thật mèo Chị chịu trận và liếm láp mèo Em. Cùng một lứa mẹ sinh ra, nó phải làm chức năng của mèo mẹ. Nhi liền tưởng tới câu Tục ngữ “Sảy mẹ bú dì” nhưng đây nó là mèo chị thôi. Nhìn cảnh, Nhi ứa nước mắt. Gọi chị Hai:

Mh: Quang Thi

- Hai xem mèo Chị cho mèo Em bú kìa!

Chị Hai vốn ghét mèo kinh khủng vì thấy lông nó bẩn, không bao giờ sờ mó đến, kể cả cho ăn chưa bao giờ vậy mà nhìn thấy cũng mùi lòng. Chị Hai nhìn Nhi có lẽ đang nghĩ đến chỉ vì mèo mà hai chị em suốt ngày cãi vã.

Từ hôm đó, chị Hai không còn gắt gỏng với Nhi nữa, cũng không cần nhen Nhi suốt ngày bế và chăm sóc mèo con. Đi học thì thôi về nhà, Nhi chạy sà đến thùng mì tôm mà Nhi làm nhà cho mèo. Nhi lót chiếc khăn lông cũ vào thùng cho mèo con ấm áp. Hai chị em mèo suốt ngày ôm nhau ngủ không biết gì đến âm thanh thế giới chung quanh. Tội nghiệp mèo Chị lúc nào mảng lông bụng cũng ướt nhẹp vì cho mèo Em bú. Mèo Em dần ăn cháo được nhiều như mèo Chị và nó lớn nhanh gần bằng chị.

Vốn dĩ nó là mèo trai nên nhanh to. Cũng vì nó là mèo trai nên xảy ra nhiều cố sự.

Dù đã ra dáng đáp một chàng mèo bắt đầu lực lưỡng, lông mượt mà, ria mép dài, giọng kêu to hơn (meo... gừ...), móng vuốt dài cong, bám leo trèo khỏe, nhanh nhẹn bởi biết thu vuốt, nhẹ nhàng thả mình trên cao xuống nhưng mèo Em vẫn không chịu thôi bú chị. Thương mèo Chị thật! Em mình cũng sắp biết ra oai, xác định “lãnh thổ” mà đeo chị thế này làm sao? Mấy chàng mèo hàng xóm cứ lăm le.

Đang ngủ Nhi nghe tiếng mèo đực kêu náo cả lên. Giọng mèo Em thất thanh: Ngao... Gừ... Ngao... thật khủng khiếp. Nhi liền bước xuống giường chạy ra ngoài phòng bếp xem thử. Một thảm cảnh đau lòng diễn ra do tối qua, Nhi khép cửa sổ nhà mà không chốt, gió mạnh thổi bật, một con mèo đực hoang nhảy vào. Trộn

tranh hùng xảy ra lông mèo bay tứ tung. Mèo Em nằm thoi thóp trên nền nhà, máu loang lổ cả lông trắng. Cái vụ tranh lãnh thổ của mèo đực không biết xảy ra bao lần Nhi phải chứng kiến. Vì nhà nuôi mèo nhiều nên rất rõ. Trời ạ! Mèo Em chưa đi đực, chưa trưởng thành mà đã bị phơi thây, tội nó quá. Mèo Chị vừa kêu meo... meo... vừa liếm lông, liếm mặt em. Nhi liền bế mèo Em lên, lấy cái khăn cũ lau sạch máu. Sát trùng vết thương

bằng ô xi già, Nhi đặt vào thùng giấy. Cầu mong mèo Em không chết.

Nhi lo lắng, trần trọc khó ngủ nên một ngủ thiếp đi lúc nào không hay. Giật mình 6h30, Thôi chết đã trễ học. Nhi vội vệ sinh cá nhân thay quần áo, sức nhớ mèo Em liền xuống phòng bếp xem. Chao mừng quá! Nó đã tỉnh rồi đang bú tí mèo Chị. Mèo Chị vẫn chăm chỉ liếm lông em. Nhìn cảnh ai chẳng nói nó là mèo mẹ. Không có mèo Chị chắc chắn mèo Em khó qua ải này. Nghĩ mai mốt này mèo Em có xác định lãnh thổ của mình được không? Hay phải bỏ nhà ra đi như bao chú mèo mà Nhi đã nuôi? Lúc đó, mèo Chị sẽ cô đơn thế nào và Nhi nữa? Rồi thì việc gì đến cũng đến...

Nhi trúng tuyển vào đại học, cả nhà mừng lắm. Có lẽ chị Hai mừng hơn vì nhà sẽ không nuôi mèo và phải nghe tiếng kêu meo meo nữa. Nhất là buổi tối lũ mèo

được đến oánh nhau dữ dội để tranh địa bàn. Mẹ nói:

- Chắc Nhi đi học rồi mẹ đem mèo cho thôi. Chứ lấy ai chăm sóc cho ăn.

Người buồn nhất lại là Nhi. Rồi đây mèo Chị và mèo Em ra sao? Nhi hỏi mẹ với giọng thiếu náo:

- Mẹ cho ai? Người nuôi có yêu thương và chăm sóc mèo cẩn thận không?

- Con yên tâm mẹ cho một người bạn, con cô ấy cũng yêu mèo như Nhi vậy. Khi nào về nhà con có thể đến thăm.

Nhi buồn lắm nhưng biết làm sao? Mẹ và chị Hai đi làm cả ngày, hơn nữa Hai lại không thích mèo, mà Nhi thì không thể đem mèo xuống kí túc xá nuôi được. Nhi đau lòng đem mèo Em và mèo Chị đi cứ như chị Dậu tiếc đứt ruột đem ổ chó non bán cho vợ chồng Nghị Quế vậy. Nhi nâng niu, xót xa bỏ từng con mèo vào chiếc lồng to, cài then cẩn thận, lấy cái bao đựng gạo phủ che để mèo không nhìn thấy. Biết đâu nó tìm được đường về chăng? Mà nhà bạn mẹ cách xa... xa lắm.

Đêm đầu tiên ở kí túc xá, Nhi nhớ mẹ, nhớ nhà làm sao! Vì Nhi chưa bao giờ đi đâu ngủ xa nhà. Song đau đầu là nhớ mèo Chị và mèo Em. Nhớ nhất mỗi khi học bài, mèo Em leo lên ghế ngồi vào lòng Nhi. Nhi không thể không vuốt vuốt cái cổ nó. Nó cố rướn cổ lên cao khoái chí, hai mắt lim dim, liếm liếm tay Nhi. Rồi kêu meo meo đòi ăn, Nhi phải cho vài hạt thức ăn thì mới chịu im.

Còn nữa thấy Nhi đi học về, mèo Chị và mèo Em chạy ra kêu từ cổng vào, mình cứ nũng nịu dựa vào chân Nhi. Tuy rằng mèo không giống các chú chó là mừng rỡ vẫy đuôi, nhảy lên la oăn oăn rồi rít khi chủ về. Nhưng ta hiểu được thì mèo cũng mừng chủ âu yếm theo cách riêng của nó... Nhi chỉ mong mau đến thứ Bảy để về thăm nhà và xuống thăm mèo Chị, mèo Em. Không biết mèo Em nó còn bú tí mèo Chị không.

Chị Hai điện thông báo một cái tin mà Nhi ngỡ như sét đánh ngang tai đó là mèo Em đã bị sống chuồng không biết bỏ đi đâu mất chưa tìm được. Trời ạ! Đã bảo mẹ rằng phải nói nhà bạn mẹ nhốt kĩ mèo một thời gian rồi thả ra, nó sẽ quen và thích nghi chỗ mới. Nhốt được vài hôm đã mất, mèo Em không thể rời mèo Chị, nó sống thế nào đây? Chưa kể gặp bọn mèo đực tranh địa bàn thì nó chết tan xác. Thương mèo Em mà Nhi xót xa bao đêm không ngủ nổi. Một mối ngu thiếp đi không hay, nó vẫn nghe âm thanh meo... meo...

Nhi giật mình thì ra là tiếng kêu của mèo Mướp nó vẫn còn cuộn tròn trong chiếc khăn cũ. Chắc chú chàng đói đòi ăn đây. Nhi với tay lấy bọc bánh snack hồi tối cho nó ăn còn ít đổ ra cái đĩa nhỏ. Mướp ăn từ tốn nhưng ngon lành. Nhi sẽ cho ăn và vỗ về nó để mỗi khi đi ngang dãy phòng kí túc xá, Mướp sẽ nhớ và ghé tìm. Chắc chắn nó nhớ vì mèo luôn biết đánh dấu xác nhận “Chủ quyền và lãnh thổ mà”.

Căn phòng của Nhi nơi đây ấm áp hơn, tràn ngập tình yêu thương của các bạn dành cho Mướp. Lòng nó muốt hơn ai dám bảo nó là mèo hoang nữa.

Mới đó mà sắp Tết, năm nay là Quý Mão. Nhi nghe mẹ nói ai tuổi Quý Mão thì cực giàu sang và an nhàn. Cả họ nhà Nhi chỉ mình dì Hảo là Quý Mão. Không biết dì giàu sang thế nào nhưng Nhi thích dì vô ngần vì cùng “tần số” yêu và quý mèo. Tập Album trong điện thoại của dì cơ man nào là ảnh mèo. Dì mới gọi điện báo cho Nhi một tin không thể ngờ được và cũng hết sức bí mật là: “Chị Hai nhờ dì mua một con mèo ngoại cực đẹp nha làm quà tặng Nhi Tết này”. Dì còn cho biết thêm Chị Hai đã hối hận về việc xui mẹ cho mèo Chị và mèo Em nên quyết định dành dụm tiền mấy tháng nay mới đủ mua con mèo ngoại, xem như là lời xin lỗi Nhi. Còn nữa nói sẽ chăm sóc mèo cẩn thận, để mỗi lần về nhà Nhi được ôm và chơi với nó. Nghĩ đến sẽ có một con mèo xinh xắn to như cái gối ôm, lông mềm mại Nhi hết giận chị Hai. Nhưng lòng Nhi vẫn không nguôi nhớ mèo Chị và mèo Em. Nhi nghe như tiếng nó hòa trong gió Xuân ấm áp tràn ngập lòng. Nhi mong lắm ngày được nghỉ Tết, để về đón Xuân cùng gia đình và một mùa Xuân tươi đẹp không còn nỗi lo Covid đến với mọi nhà, trên mọi miền đất nước, đặc biệt trên quê hương Đồng Xoài thân yêu □

Áo Mới Ngày Xuân

□ HỒ ĐÌNH HIỆP

Tết này Tí được theo mẹ về quê sớm hơn mọi năm. Hình ảnh đầu tiên mà Tí ấn tượng nhất ở quê ngoại đó là cảnh rừng cao su mùa thay lá. Đường lô rợp bóng mát đã biến đi tự lúc nào, thay vào đó là những thân cây khẳng khiu, chỉ chít những cành là cành. Không còn màu xanh bạt ngàn trải dài tới chân trời nữa. Màu mây trắng bàng bạc của tiết trời cuối Đông đầu Xuân hiện ra phía sau những nhánh cao su. Đâu đó có vài làn

khói vườn nhà ai đốt ranh chống cháy tỏa lên trời. Màu khói xám hòa quyện vào màu trời lằng lằng sau cánh rừng nhạt nhòa. Một cảm giác thật khác lạ so với những lần cu Tí về quê trước đây.

- Ha ha, đội quân áo xanh ngày nào nay đã trọc đầu hết rồi, hay quá ông ơi!

Tí thích thú theo ông ra lô lấy củi nhưng cứ mãi mê ngắm nhìn vườn cao su không biết chán.

- Chỉ là giao mùa, cây đang thay lá mới thôi cháu à!

- Cây cũng sẫm áo mới cho mình phải không ông?

- Đúng rồi cháu! Cũng như cu Tí được mẹ sắm sửa chuẩn bị chơi Tết đó mà.

Hay quá! Cây cũng đón Tết như người vậy. Tết năm nay cu Tí được mẹ mua cho hai bộ mới nhưng một bộ thun ngắn chỉ mặc trong nhà hoặc đi quanh quần lối xóm thôi.

Mh: Quang Thi

Mẹ bảo năm nay kinh tế nhiều gia đình gặp khó khăn, nhà mình như thế là may mắn rồi. Tí nghe thì cũng biết vậy nhưng vẫn còn chưa bằng lòng về việc không được mẹ sắm cho nhiều đồ như mọi năm.

Xong việc đi lấy củi, ông lại dắt cháu ra trước sân nhà trảy lá mai.

- Sao cây mai không tự rụng lá như cao su hả ông?

Nó cũng tự rụng lá nhưng không rụng đều và hết sạch như cao su đâu cháu. Mỗi loài cây đều có một đặc tính riêng mà.

Rồi ông tiếp:

- Cao su thì cho mũ, mai thì cho hoa. Khi cao su vào mùa nghỉ ngơi thay lá mới thì cây hoa mai bắt đầu cho nụ. Đến ngày mai nở vàng rộ và từng cánh mỏng rơi rụng thì cũng là lúc rừng cao su cũng phơn phớt màu xanh lá non. Vòng tuần hoàn của đất trời là vậy cháu ơi!

- Con người có giống như loài cây không ông? - Tí thắc mắc.

- Có chứ! - Ông cười tùm tùm.

Rồi theo tay ông chỉ, Tí nhìn ra thửa đất đầu đường vào nhà chỗ đám điều non ông mới trồng năm ngoái. Ông bảo:

- Cháu có thấy những cây điều nhỏ ngọn tia tia đang vươn lên mơn mớn kia không? Tụi nó còn trẻ như tuổi cháu vậy. Còn kia - tay ông lại chỉ vào gốc điều to bên hông nhà - ông thì như cây điều già đứng đó.

- Ha ha, ông là cây điều già. Ông ơi, ít bữa điều chín rụng cháu sẽ ra lượm hột về nướng.

- Ủ đến đó hăng hay, giờ phụ ông trảy lá mai đã.

Tí lại cúi húi vào gốc mai. Cây mai cao quá đầu nó. Sáng sớm nay

ông đã dùng vòi tưới xịt nước cho nó vậy mà lá vẫn còn nhiều bụi lắm. Ông nói, bụi cả một năm bám trên áo của nó bây giờ phải giúp cho cây mai cởi bỏ đám bụi dơ đó đi.

- Phải làm vậy nè, cháu phải trảy chứ không phải tuốt lá

- Làm vậy chắc cành cây đau lắm hả ông?

- Ủ để có được mùa hoa nở đúng dịp Tết, làm đẹp cho mọi người thì cây phải chịu nỗi đau vậy đó.

Xong việc trảy lá mai, Tí theo ông lên nghĩa trang mà không được đi chợ. Tính của Tí ham vui, thỉnh thoảng vào dịp cuối tuần cậu bé vẫn theo mẹ ra chợ chỉ để ngắm không khí nhộn nhịp của hàng quán, xem người ta bày bán gì thôi. Lâu lâu Tí để ý đến món đồ nào đó, mẹ sẽ nói chuyện với Tí coi có nên mua hay không. Giờ về quê ngoại, Tí cũng muốn dạo chợ quê một vòng. Vậy mà ông đã lên kế hoạch đi nghĩa trang từ trước khiến thằng bé không kịp trở tay.

- Ra nghĩa trang vào những ngày tháng Chạp cũng vui lắm cháu à?

Hả? Tí ngớ người không biết mình có nghe nhầm lời ông nói không nữa, cậu bé đang phân vân chưa kịp hỏi lại thì ông đã tiếp.

- Người ra viếng nghĩa trang cuối năm đông lắm cháu. Người làm ăn xa quê trở về thăm ông bà tổ tiên, con cháu đến lau rửa mộ cho ông bà vui lắm. Ra đó cháu sẽ thấy!

Ông đã chuẩn bị đồ đạc từ lúc nào, một can nhựa đựng nước trong giỏ nhựa ông để vào ba ga trước, giẻ lau thì được ông cho vào bọc ni lông rồi mắc vào móc treo đồ, cả cái thau nhựa nhỏ nữa. Hai ông cháu vừa từ ngõ xóm ra

đường lớn đã thấy rất nhiều người chở xô chậu và can nước như vậy.

Quả như ông nói, người ra vào nghĩa trang rất đông, dường như không thấy khuôn mặt nào buồn thảm hay ủ rũ như trong tưởng tượng của cậu bé khi nghĩ đến từ “nghĩa trang”. Ở đây, ai cũng khăn trương lau dọn, vệ sinh cho phần mộ của người thân mình. Hai ông cháu đến chỗ phần mộ của bà cố, ông thấp nhang, cháu đi gom lá cây để đốt. Mùi hương khói tỏa lên ngan ngát. Ông chấp tay khấn gì đó Tí không nghe được nhưng cậu bé cảm thấy thiêng liêng lắm. Lát sau, ông quay sang hỏi Tí:

- Cháu có biết vì sao tháng 12 Âm lịch người ta gọi là tháng Chạp không?

Câu này thì Tí chịu thua rồi. Rồi ông giảng cho Tí hiểu ý nghĩa của việc chạp mộ vào dịp cuối năm. Ông bảo, nhà cửa cuối năm mình đều dọn dẹp cho sạch sẽ, trang trí làm mới lại. Nơi ở của người đã khuất cũng vậy. Những ngày tháng Chạp cuối năm chính là dịp để con cháu nhớ nghĩ về ông bà, người còn sống quan tâm đến người đã khuất. Đó là đạo lý ngàn đời của cha ông mình.

Lời ông nói làm Tí đắm chiêu. Cũng nhờ năm nay về quê ăn Tết sớm mà cậu bé mới có thêm nhiều trải nghiệm thú vị. Chắc chắn, khi đi học trở lại, Tí sẽ khoe với các bạn về cái Tết đáng nhớ ở quê, cả những điều mới mẻ mà mình biết được. Thêm một tuổi, mình cũng phải có thêm những hiểu biết mới chứ đâu phải chỉ mỗi bộ quần áo mới. Tí cảm thấy thật vui vì ý nghĩ lạ lẫm đó chưa bao giờ xuất hiện trong đầu cậu bé □